

Avaluació

Regulació dels dispositius mòbils als centres educatius d'ESO

Avaluació

Regulació dels dispositius mòbils als centres educatius d'ESO

Informe definitiu:

Maig 2025

Tipus d'avaluació:

Avaluació de la implementació

Mètode:

Revisió d'evidències i enquesta

Avaluació encarregada per:

**Departament d'Educació i Formació Professional,
Generalitat de Catalunya**

Avaluació finançada per:

**Departament d'Educació i Formació Professional,
Generalitat de Catalunya**

Avaluació realitzada per:

Ivàlua

Equip de treball:

Laura López Ortells (coordinadora)

Marc Bosch i Matas

Núria Comas López

Cristina Ferrer Romero

Àlex Izquierdo Nofuentes

Marc Roca Llevadot

Sònia Villalba Faura

Albert García Tur (estudiant en pràctiques)

© Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), 2025

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional. Es permet a tercers distribuir, retocar i crear a partir de l'obra llicenciada de manera no comercial, la distribució de la qual cal fer-la amb una llicència igual a la que regula aquesta obra original.

Ivàlua

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya – Edifici B C/ dels Alts Forns, 36-44
Barcelona 08038
Tel. 00 34 93 554 53 00

info@ivalua.cat

L'avaluació en xifres

93 %

Centres educatius amb ESO amb almenys una resposta a l'enquesta de l'equip docent

40 %

Centres educatius amb ESO que han aplicat una prohibició total dels mòbils el curs 2024-2025

~ 35 %

Docents d'ESO que han desenvolupat activitats educatives que requereixen l'ús del mòbil

Valoració de la regulació

- **73,5 %** del personal docent i directiu considera que aplicar la regulació de l'ús dels mòbils durant el curs 2024-2025 no ha provocat dificultats excessives.

Usos educatius promoguts pels docents

- **75,1 %** del professorat que ha promogut l'ús del mòbil amb finalitats educatives només ho ha fet una o dues vegades per trimestre.
- **27,3 %** del professorat declara haver fet ús dels dispositius mòbils per la creació de contingut audiovisual amb finalitats educatives, el tipus d'activitat on l'ús del mòbil és més estès.

Efectes de la regulació de l'ús del mòbil percebuts pels docents

- **89,6 %** del professorat valora positivament els efectes de la regulació al centre educatiu on treballa.
- **>50%** de l'equip docent percep una millora en el nivell d'incidències degudes a l'ús indegut del mòbil, en la relació entre els alumnes i en la convivència.
- L'equip docent de centres que **han passat d'una regulació parcial a una total** el curs 2024-2025 percep una reducció del **6,1 %** en les incidències i una millora del **4,5 %** en la convivència, en comparació amb els centres que han mantingut la regulació parcial. En el cas dels centres de màxima complexitat, aquests efectes augmenten fins el **10%**.

Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils

- **67,9 %** del personal docent i directiu estaria totalment d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO.

Resum executiu

- L'informe analitza **l'aplicació de la regulació catalana de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius d'ESO** que va entrar en vigor el curs 2024-2025. La regulació permet dues opcions de prohibició: total o parcial (que en permet un ús pedagògic).
- La metodologia combina una **revisió d'evidència** que aporta coneixement dels impactes d'utilitzar el mòbil als centres educatius i de regular-ne l'ús, i una **enquesta** adreçada a docents i equips directius de centres públics d'ESO de Catalunya que aporta informació sobre com s'ha aplicat la regulació i quins efectes s'han percebut.
- L'evidència revisada indica que **l'ús educatiu pot ser positiu si és planificat i té un objectiu pedagògic concret**, mentre que **l'ús lliure incrementa el risc de distraccions i pot dificultar la concentració**. La **prohibició** pot tenir efectes positius ja que **redueix els usos impropis**, la qual cosa permetria millorar el rendiment acadèmic, especialment en l'alumnat amb pitjors resultats acadèmics.
- Pel que fa al **benestar emocional**, **l'evidència és contradictòria**. Si bé els mòbils poden afavorir la **motivació** per participar a les activitats d'aprenentatge proposades i la **comunicació** entre l'alumnat i amb els docents, també s'han associat a un **augment de conductes d'assetjament**. No hi ha una evidència concloent pel que fa als beneficis de la seva prohibició, però hi ha una tendència cap a **resultats positius en millora del clima d'aula i reducció de l'assetjament**.
- Segons dades de l'enquesta, **un 60% dels centres han optat per la prohibició parcial, que admet l'ús educatiu del mòbil, i un 40%, per una prohibició total**. Tot i que en el model de prohibició parcial es permet l'ús educatiu, aquest **ús és puntual i minoritari**: entre un 34 i un 37 % del professorat ha fet servir el mòbil amb finalitats educatives, i d'aquests, el 75,1 % l'han utilitzat una o dues vegades per trimestre.
- **El 89,6% del professorat valora positivament els efectes generals de la regulació**, especialment perceben millores en la convivència, la relació entre alumnes i la reducció d'incidències -no en el rendiment acadèmic. **L'equip docent de centres que han passat de regulació parcial a total el 2024-2025 perceben millores significatives** en totes les dimensions analitzades, en comparació amb l'equip de centres que l'han mantingut parcial.
- Es proposa un conjunt de **recomanacions**: elaborar una **guia pedagògica** amb propostes contextualitzades d'ús educatiu, garantir **la disponibilitat de tauletes** del centre per promoure un ús més controlat, establir **mesures logístiques** per garantir el dipòsit segur dels dispositius, oferir **tallers específics per a adolescents i famílies** per fomentar un ús saludable i crític dels mòbils, i **continuar l'anàlisi quantitativa** amb indicadors objectius (com ciberassetjament o rendiment educatius) i seguiment a mitjà i llarg termini per detectar possibles efectes a posteriori.

Continguts

1. Introducció.....	7
2. Metodologia.....	8
2.1. Revisió documental i elaboració de la teoria del canvi.....	9
2.2. Revisió ràpida d'evidències	10
2.3. Enquesta a docents i equips directius de centres amb ESO	11
2.4. Limitacions metodològiques	13
3. La regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius de Catalunya: context i teoria del canvi	14
4. Revisió ràpida d'evidències	21
4.1. Impactes de l'ús dels telèfons mòbils.....	22
4.1.1. Impactes en l'aprenentatge.....	22
4.1.2. Impactes en la convivència i el benestar emocional	23
4.2. Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils.....	24
4.2.1. Impactes en l'aprenentatge.....	24
4.2.2. Impactes en la convivència i el benestar emocional	25
4.3. Reptes i limitacions.....	27
4.4. Síntesi	27
5. Resultats de l'enquesta sobre la regulació de l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO	29
5.1. Per quina modalitat de regulació han optat els centres educatius i com l'han aplicat?	29
5.2. Quins usos educatius del mòbil promouen els docents?	33
5.2.1. Grau d'ús del mòbil per part del professorat	34
5.2.2. Tipus d'activitats desenvolupades	35
5.2.3. Usos educatius del mòbil segons la matèria.....	37
5.3. Quina percepció tenen els docents sobre els efectes de la regulació de l'ús del mòbil?	39
5.3.1. La percepció sobre els efectes de la regulació al centre educatiu propi.....	39
5.3.2. La percepció dels docents en aquells centres que han endurit la regulació	42
5.4. Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils	46
6. Conclusions	52
7. Recomanacions.....	56
8. Agraïments	60
9. Referències.....	61
10. Annexos	63

10.1. Procés per realitzar la revisió ràpida d'evidència.....	63
10.2. Detall de la revisió ràpida d'evidències	65
10.3. Qüestionari de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius	68
10.4. Correus electrònics enviats a equips directius i docents.....	77
10.5. Comparació de mostres de l'enquesta	79
10.6. Anàlisi de l'enquesta.....	80
10.7. Resultats descriptius de l'enquesta	82
10.8. Resultats detallats de l'anàlisi de l'enquesta.....	87

1. Introducció

El present informe aporta evidències per a la presa de decisions sobre la regulació catalana de l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat als centres educatius, després del seu primer curs d'implementació (2024-2025).

Aquesta regulació s'ha concebut i aprovat en un context en què diversos estats i administracions regionals han emès recomanacions o regulacions d'aquests dispositius, com a resposta al debat social al voltant de les conseqüències negatives de la presència i l'ús dels telèfons mòbils personals als centres educatius. En el cas de Catalunya, el Departament d'Educació i Formació Professional va emetre unes instruccions en què demanava als centres educatius que, per al curs 2024-2025, adaptessin les seves normatives internes a un nou marc d'usos. Aquest marc defineix els usos permesos en funció de l'etapa educativa. A l'Educació Primària, l'ús dels mòbils per part de l'alumnat queda totalment prohibit. En canvi, a l'Educació Secundària Obligatoria (ESO), cada centre ha hagut d'optar per una de les dues opcions:

- **Prohibició de l'ús generalitzat** en tots els espais del centre dels dispositius mòbils (prohibició total).
- **Restricció general de l'ús**, amb excepcions educatives; és a dir, excepcionalment es permet un ús pedagògic impulsat pel professorat (prohibició parcial).

En aquest context, el Departament d'Educació i Formació Professional té interès en avaluar aquesta regulació i ha impulsat l'anàlisi de la mesura a través de dues estratègies. Per una banda, ha creat la Comissió per una Digitalització Responsable als Centres Educatius, formada per una cinquantena de persones expertes en diversos camps de l'àmbit digital. Entre els diversos encàrrecs que ha rebut aquesta comissió, hi ha una avaluació de la regulació de l'ús del mòbil als centres educatius. Per una altra banda, el Departament d'Educació i Formació Professional ha sol·licitat a Ivàlua una anàlisi de la mesura, amb l'objectiu de disposar d'evidències sobre la seva implementació i sobre els efectes que podria arribar a tenir en les condicions d'aprenentatge de l'alumnat.

Així, el present informe dona resposta a un doble objectiu. Per una banda, es cerca reunir **l'evidència disponible d'altres avaluacions i recerques sobre l'eficàcia de les regulacions** del telèfon mòbil als centres educatius en l'aprenentatge i el benestar emocional de l'alumnat. Per altra banda, es vol conèixer **com s'han traslladat** als centres educatius les instruccions emeses pel Departament d'Educació i Formació Professional que regulen aquest ús, i quins **efectes han observat** els docents que ha tingut aquesta regulació en els centres educatius on treballen. En concret, **s'ha posat el focus en l'educació secundària obligatòria**.

La metodologia d'aquest informe combina una revisió de l'evidència sobre els impactes d'aquest tipus de regulacions en altres contextos, i una aproximació empírica a partir de les dades obtingudes en una enquesta adreçada a docents i equips directius de centres d'ESO.

Amb aquesta doble aproximació, l'informe aporta evidències clau per a la revisió de la regulació actual dels dispositius mòbils als centres educatius. En primer lloc, s'aprofundeix en com ha estat la implementació de la nova regulació als centres educatius d'ESO. Així mateix, proveeix d'informació de la valoració dels docents i equips directius dels centres educatius d'aquesta etapa, sobre la regulació actual i sobre com hauria d'evolucionar en un futur. Les anàlisis elaborades a partir de les evidències locals i internacionals han permès identificar aspectes a tenir en compte en la regulació, a fi de millorar la seva implementació i incrementar les probabilitats que aquesta tingui un impacte positiu en les condicions d'aprenentatge i en el benestar de l'alumnat.

2. Metodologia

Les **preguntes** que han guiat l'elaboració d'aquest informe són les següents:

- Quin impacte té l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en el seu aprenentatge, en el seu benestar emocional i en la convivència als centres educatius?
- Quin impacte han tingut les diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge i el benestar emocional de l'alumnat, i en la convivència als centres educatius?
- Com s'ha dut a terme la implementació de la regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius a Catalunya durant el curs 2024-25?
- Quins usos educatius es segueixen realitzant amb els dispositius mòbils a l'ESO?
- Quina valoració fan els equips directius i els docents sobre la regulació dels dispositius mòbils a l'ESO?
- Quins són els efectes percebuts de l'aplicació de la regulació dels mòbils a l'ESO en l'aprenentatge i en la convivència als centres educatius catalans?

Per respondre aquestes preguntes, s'ha optat per una combinació de tres tècniques d'investigació complementàries.

En primer lloc, s'ha dut a terme una **revisió documental** de la normativa actual i dels principals informes del Consell d'Educació de Catalunya, que ha permès contextualitzar la política i identificar la seva **teoria del canvi**.

En segon lloc, s'ha fet una **revisió ràpida de l'evidència** amb l'objectiu de sintetitzar el coneixement més rigorós disponible sobre dues qüestions: per una banda, quin és l'impacte de l'ús dels mòbils en els aprenentatges, el benestar emocional de l'alumnat i la convivència als centres educatius, per una banda, i com impacta regular l'ús del telèfon mòbil en les mateixes dimensions d'interès.

Finalment, s'ha recollit informació primària a través d'una **enquesta dirigida als docents d'ESO dels centres educatius públics de Catalunya i seus equips directius**. L'enquesta ha permès recollir l'experiència i les valoracions d'aquest professionals sobre el primer curs d'implementació de la regulació de l'ús del mòbil. En concret, s'ha consultat com han traslladat la regulació a les normes internes dels centres, quines dificultats s'han trobat en la seva aplicació durant aquest curs, quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent, quins efectes es perceben en el conjunt del centre, i quina valoració fan de possibles canvis en aquesta regulació.

Aquesta aproximació mixta ha permès, d'una banda, identificar i sistematitzar el coneixement existent en la literatura nacional i internacional, i de l'altra, obtenir dades directes i contextualitzades sobre l'aplicació de la nova regulació vigent a Catalunya i la percepció d'un dels agents clau en la seva implementació. A continuació s'aprofundeix en cadascuna de les tècniques emprades i, per últim, s'especifiquen algunes limitacions de l'estudi.

2.1. Revisió documental i elaboració de la teoria del canvi

En primer lloc, s'ha realitzat una **revisió dels principals documents** sobre els usos dels mòbils a Catalunya, que inclouen la normativa vigent i tots els materials de difusió elaborats pel Departament d'Educació i Formació Professional. També s'han revisat els informes més rellevants del Consell d'Educació de Catalunya sobre els mòbils, que permeten contextualitzar la regulació actual.

A partir d'aquesta revisió, s'ha elaborat la **teoria del canvi de la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius**. La teoria del canvi descriu el funcionament esperat de la política i identifica com s'interrelacionen els principals elements de la intervenció: la problemàtica que motiva la seva necessitat, els recursos disponibles, les activitats i/o processos previstos, els productes resultants i, finalment, els canvis o impactes que es pretenen aconseguir. La identificació d'aquests elements té com a objectiu fer explícites les principals hipòtesis i supòsits sobre com s'espera que funcioni la regulació, per posteriorment comparar-los amb la seva aplicació real i detectar possibles aspectes de millora.

Així mateix, s'han realitzat **entrevistes a persones expertes**. Aquestes entrevistes han permès construir la teoria del canvi, aprofundir en els diversos components de la regulació catalana, identificar altres models de regulació dels mòbils, i millorar la comprensió de la

política i dels seus efectes. Per a la selecció de les persones entrevistades, s'ha optat per informants de referència, reconeguts pel seu ampli coneixement i expertesa. En total, s'han entrevistat quatre persones: un informant clau del Departament d'Educació i Formació Professional, i tres persones investigadores de l'àmbit acadèmic expertes en tecnologies educatives, provinents dels camps de la pedagogia i de l'economia. Les entrevistes han estat de caràcter exploratori i s'han realitzat a partir d'un guió semiestructurat adaptat al perfil de cada persona entrevistada.

Taula 1. Perfil i objectius de les entrevistes a persones expertes

Identificador	Perfil de la persona experta	Objectiu de l'entrevista
E1	Personal de l'administració involucrat en el procés de definició de la regulació.	Conèixer el procés d'elaboració de la regulació catalana i el context de la intervenció.
E2	Persona perfil acadèmic experta	Conèixer l'evidència dels impactes dels usos educatius dels mòbils i de les regulacions d'aquests dispositius.
E3	Persona perfil acadèmic experta	
E4	Persona perfil acadèmic experta	

Font: elaboració pròpia

2.2. Revisió ràpida d'evidències

La revisió ràpida d'evidències (en anglès, *rapid evidence assessment* o *REA*) és un tipus de revisió d'evidències que busca determinar de la manera més ràpida possible els impactes concrets d'una intervenció pública.

A diferència d'altres tipus de revisions sistemàtiques de literatura, on l'objectiu és incloure el màxim de publicacions que han abordat una determinada pregunta de recerca, i que requereixen d'una gran inversió en temps i recursos, les revisions ràpides d'evidències s'organitzen al voltant d'uns criteris d'exclusió i inclusió d'estudis pensats per garantir que es seleccionen aquelles publicacions el més rigoroses i rellevants possible, donades unes fortes limitacions de temps (Sanz, 2020).

En concret, la revisió busca respondre les següents **preguntes d'investigació**:

- Quins són els impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en l'aprenentatge, la convivència i el benestar emocional de l'alumnat?

- Quins són els impactes que tenen la implementació de les diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge, la convivència i benestar emocional de l'alumnat?

A més, la revisió d'evidència ha proporcionat una base teòrica sòlida que ha orientat tant el disseny de l'enquesta com la interpretació dels resultats. Per dur-la a terme, en primer lloc es van definir els criteris d'inclusió de la literatura mitjançant la metodologia PICOT i es van dissenyar les cadenes de cerca corresponents. Un cop obtinguts els resultats, es van descartar aquells documents que no complien algun dels criteris i es va procedir a l'anàlisi dels estudis restants: un total de **9 estudis**, dels quals 4 s'han fet servir per l'anàlisi de l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils i 5 per l'anàlisi de l'impacte de la regulació dels telèfons mòbils. L'annex 10.1. recull de manera detallada el procés seguit en la revisió ràpida d'evidència per identificar i seleccionar aquelles fonts que compleixen els requisits establerts.

2.3. Enquesta a docents i equips directius de centres amb ESO

S'ha dut a terme una enquesta adreçada a tots els equips directius de centres educatius públics de Catalunya que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria i als docents que imparteixen classes en aquesta etapa. **L'objectiu de l'enquesta és conèixer com s'ha aplicat les instruccions** per regular aquest ús als centres educatius el curs 2024-2025 a l'ESO: com s'ha incorporat a les normes internes dels centres educatius, quines dificultats han sorgit en la seva implementació, quins efectes es perceben en l'alumnat i quina valoració en fan els docents. També s'ha volgut conèixer quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.

Qüestionari

El qüestionari (consultable a l'annex 10.3.) ha estat dissenyat conjuntament per Ivàlua i el Departament d'Educació i Formació Professional. Per elaborar-lo s'han tingut en compte altres recerques que havien emprat enquestes per recollir les percepcions i opinions del personal docent sobre els usos educatius dels telèfons mòbils i sobre la seva regulació (Gath et al., 2024; Owen & Sanchez, 2020).

El disseny del qüestionari s'ha adaptat a **dos perfils d'informant**: docents d'ESO i membres dels equips directius de centres amb ESO. La major part de les preguntes eren comunes per a tots dos col·lectius; tanmateix, els equips directius han respost un bloc addicional de preguntes específicament orientat a recollir informació sobre l'aplicació de la regulació al conjunt del centre.

Estratègia de distribució de l'enquesta

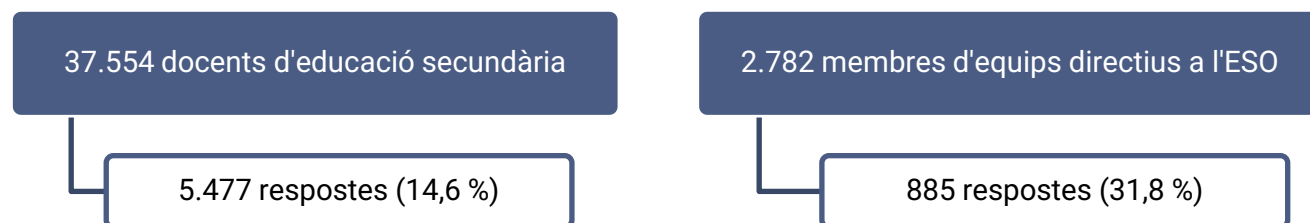
L'enquesta s'ha pogut respondre en línia durant el període comprès entre el 29 d'abril i el 6 de maig (inclosos). La distribució de l'enquesta s'ha dut a terme per mitjà d'un correu electrònic enviat el dia 29 d'abril a les bústies de correu electrònic professional de què disposa tot el personal docent dels centres públics. Aquest correu electrònic es va enviar a totes les persones que treballen en centres públics amb ESO, donada la impossibilitat de limitar l'enviament només al personal docent d'ESO i directiu.¹

Les dues versions d'aquest correu electrònic (l'adreçat als docents i l'adreçat als equips directius) es poden consultar a l'annex 10.4. Per accedir a l'enquesta, el personal docent ha hagut d'identificar-se prèviament amb el seu usuari GICAR, la qual cosa ha permès restringir l'accés a l'enquesta a les persones contactades i evitar l'enviament de més d'una resposta per persona. Malgrat aquest sistema d'identificació previ, s'ha garantit l'anonimat de les respostes.

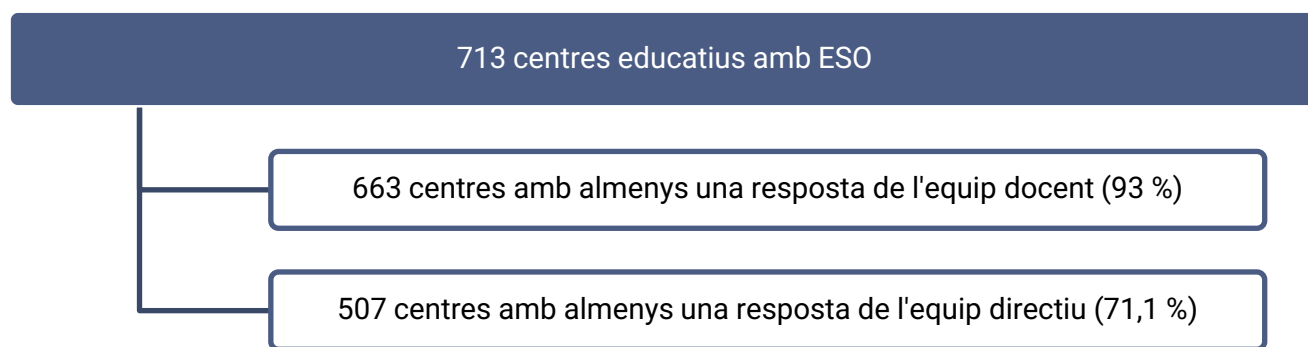
Univers i mostra

La Figura 1 mostra les taxes de resposta a les enquestes segons el tipus d'agent. Cal tenir en compte que la majoria del personal dels equips directius també imparteix docència a l'ESO; en aquests casos, s'ha comptabilitzat també com a docent. Ara bé, hi ha 226 persones que han indicat explícitament que no imparteixen classes però que formen part dels equips directius; aquestes s'han comptabilitzat únicament com a membres de l'equip directiu.

Figura 1: Taxes de resposta de l'enquesta

¹ S'han exclòs de l'anàlisi 953 respostes de persones que havien rebut el correu electrònic però impartien classe a primària, batxillerat o altres nivells educatius, però que no formaven part de l'equip docent d'ESO ni de l'equip directiu, ja que no formaven part de l'anàlisi. Així mateix, s'han exclòs aquelles persones amb menys de tres mesos d'experiència al centre educatiu en el moment de respondre l'enquesta (129 respostes) i també aquelles que declaren trobar-se en situació inactiva per jubilació o baixa de llarga durada (15 respostes). S'ha considerat que ambdós perfils podien no tenir suficient informació per valorar algunes de les preguntes respecte el centre educatiu.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.
 Nota: el nombre de docents és el corresponent al curs 2022-2023, extret de les [dades obertes de personal docent de règim general](#), en tractar-se de les últimes dades oficials disponibles.

Aquestes taxes mostren un interès elevat per part dels agents, amb una taxa de resposta més elevada entre els membres de l'equip directiu (31,8 %) que entre els equips docents (aproximadament 14,6 %). Tanmateix, el major volum de respostes entre el professorat fa que aconseguixin una major representativitat del total de centres educatius amb ESO a Catalunya (93 % dels centres, envers 71,1 % dels centres amb respostes de l'equip directiu). De mitjana, s'ha obtingut resposta de 8,4 persones per centre.

A l'apartat 10.5. dels annexos es presenten les característiques bàsiques de la mostra i l'univers, comparant-les per detectar fins a quin punt la mostra es diferencia de forma significativa del conjunt de persones de l'univers.² Per últim, a l'annex 10.6. es presenta com s'ha realitzat l'anàlisi de les respostes i els mètodes emprats.

2.4. Limitacions metodològiques

Aquest estudi presenta diverses limitacions que cal tenir en compte a l'hora d'interpretar-ne els resultats. En primer lloc, només s'ha comptat amb la participació dels **equips directius i docents de centres amb ESO**, atès que el focus de l'anàlisi se centra en aquesta etapa. Això ha deixat fora altres etapes també afectades per la normativa, com l'Educació Primària, Batxillerat o Cicles Formatius, que no han pogut ser incloses.

En segon lloc, **no s'ha disposat de la participació directa d'alumnat ni de famílies**, la qual cosa limita la comprensió de la valoració de la regulació i de la percepció dels efectes de la mesura des de la perspectiva d'una part dels agents educatius.

En tercer lloc, la mostra analitzada inclou **únicament centres públics**, ja que no es disposava d'accés als correus electrònics del professorat dels centres concertats i, per tant, es depenia de la col·laboració de les direccions per a la difusió del qüestionari. A més,

² A nivell de centre educatiu, les mostres tenen una distribució equilibrada en la gran majoria de variables, exceptuant una major proporció d'instituts amb educació post-obligatòria, i una menor proporció d'instituts-escola i de centres del Consorci d'Educació de Barcelona.

aquest fet impedia garantir una única resposta per persona i verificar la identitat de qui responia. Com a conseqüència, no es disposa d'informació sobre la implementació ni sobre la percepció de la mesura en els centres concertats.

Així mateix, tot i que les característiques dels centres i dels docents que han respost l'enquesta són força representatives (vegeu l'apartat 2.3), el fet que la distribució no hagi estat aleatòria i obligatòria, sinó massiva, pot introduir un **biaix d'autoselecció**: és possible que hi hagi una sobrerrepresentació d'aquelles persones que tenen una opinió especialment favorable o contrària a la regulació.

Finalment, cal considerar que els **efectes percebuts** que recull l'enquesta poden estar condicionats per les expectatives o els desitjos del professorat: l'enquesta ha tractat de captar la valoració dels docents d'una mesura amb una forta càrrega de normativitat social, fet que podria influir en una percepció més favorable del seu impacte.

3. La regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius de Catalunya: context i teoria del canvi

La regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius s'ha convertit en un tema de **debat central a les polítiques educatives**, especialment arran del creixent accés a aquestes tecnologies per part de l'alumnat i de l'impacte que poden tenir sobre l'aprenentatge, el benestar i la convivència escolar. A Catalunya, aquest debat s'ha intensificat en els darrers anys i ha culminat amb **l'aprovació, a principis de 2024, d'unes instruccions específiques** del Departament d'Educació i Formació Professional per establir criteris d'ús dels dispositius mòbils als centres educatius.

Aquest marc normatiu parteix de les recomanacions elaborades pel Consell d'Educació de Catalunya després d'un procés participatiu i respon a la necessitat d'harmonitzar criteris i evitar diferències entre centres. L'apartat següent contextualitza institucionalment i teòricament aquesta regulació, tot analitzant-ne els objectius i resultats esperats.

Quin era el context de la regulació dels dispositius mòbils?

El desembre de 2023, el Consell d'Educació de Catalunya (anteriorment, Consell Escolar de Catalunya) va emetre un informe elaborat a partir d'un procés participatiu amb la comunitat educativa d'arreu de Catalunya. En total, es van realitzar 34 debats amb la participació de famílies, alumnat, docents i membres del Consell. L'objectiu era recollir les diverses opinions dels agents educatius sobre la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius.

La majoria dels sectors de la comunitat educativa van expressar la necessitat que el Departament establís un **marc general de regulació per a tots els centres, per tal d'evitar desigualtats entre ells**. Es proposava que aquest marc fos únic, clar i restrictiu, una

demanda especialment destacada per una part dels docents i de les famílies. Tot i això, es va insistir en la importància que el marc general s'adaptés a les característiques i decisions de cada centre, en coherència amb el seu projecte educatiu (PEC).

No era la primera vegada que el Consell d'Educació de Catalunya abordava aquesta qüestió. L'any 2015, va publicar *Les tecnologies digitals als centres educatius* (Consell Escolar de Catalunya, 2015), on es destacava que una prohibició indiscriminada de les tecnologies mòbils podia suposar una restricció dels drets dels menors com a ciutadans. L'informe alertava, així mateix, que **una eventual prohibició podia entrar en contradicció amb els objectius curriculars relacionats amb la competència digital**, l'aprenentatge i la capacitat d'aprendre al llarg de la vida.

Del *mobile learning* al desplegament generalitzat d'ordinadors portàtils

Cal tenir en compte que la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius ha entrat en vigor quan tot **l'alumnat dels centres públics d'ESO disposa d'un dispositiu portàtil propi** per treballar la competència digital, com a resultat del desplegament del Pla d'Educació Digital de Catalunya. Aquesta realitat modifica el rol que jugava abans el telèfon mòbil com a principal dispositiu amb el que comptava part de l'alumnat.

En aquest sentit, fins i tot entre aquells centres que havien participat en el programa d'innovació Mòbils.edu³, sembla que hi va haver un desplaçament de l'ús pedagògic dels mòbils cap als ordinadors portàtils. Així ho revela la recerca de Pozos-Pérez et al. (2023) una investigació qualitativa que va analitzar l'ús dels telèfons mòbils en tres centres d'educació secundària de Barcelona que havien participat en aquest programa d'innovació. Aquests centres van ser seleccionats per la seva posició explícita a favor de l'ús de la tecnologia i dels telèfons mòbils i, tot i que inicialment promovien institucionalment l'ús pedagògic dels mòbils, l'estudi revela **una tendència del professorat a restringir-ne l'ús a favor dels ordinadors portàtils** que s'estaven desplegant en el marc del Pla d'Educació Digital de Catalunya, per tal de controlar millor l'accés a Internet, garantir-ne un bon ús, i facilitar la gestió de l'aula. També es posava de manifest que el professorat no havia rebut una formació aplicada per maximitzar els beneficis dels usos pedagògics dels telèfons mòbils.

Val a dir que, fins i tot entre els promotors de les **metodologies *mobile learning*** – l'estratègia educativa d'aprenentatge amb dispositius electrònics mòbils com ara tauletes o telèfons mòbils – hi ha controvèrsia sobre si el dispositiu personal de l'alumnat ha de ser o no un suport per a l'aprenentatge a l'aula, tenint en compte que un dispositiu com les tauletes pot satisfer pràcticament els mateixos usos i superar alguns dels inconvenients de

³ [El programa d'innovació Mòbils.edu](#) pretenia impulsar l'ús de dispositius mòbils (telèfons mòbils i tauletes) com a tecnologies educatives integrades en les pràctiques d'aula, amb l'objectiu que els alumnes adquirissin la competència digital i milloressin en la resta de competències.

confiar en els telèfons mòbils de l'alumnat com a dispositiu educatiu (desigualtats en l'accés a un dispositiu per part de l'alumnat, més probabilitat de distraccions i usos inapropiats, impossibilitat de controlar l'accés a determinats continguts per part del professorat, entre altres).

En què consisteix la regulació dels dispositius mòbils?

Partint de les conclusions del Consell d'Educació de Catalunya, el Departament d'Educació i Formació Professional va publicar el gener de 2024 unes instruccions per regular l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius públics i concertats a partir del següent curs escolar (2024-2025). Posteriorment, aquestes instruccions es van incloure com un apartat en l'àmbit d'organització del centre dels [Documents per a l'organització i la gestió dels centres \(DOIGC\)](#) per al curs 2024-2025.

A les instruccions per als centres educatius, es parteix d'una condició bàsica per a tot el sistema: l'ús dels mòbils als centres ha de ser el mínim possible i els usos permesos han d'estar justificats educativament.

El marc d'usos per a les diferents etapes educatives va quedar definit de la següent manera:

- **Educació infantil i primària:** Es prohibeix que l'alumnat utilitzi cap telèfon mòbil al centre educatiu, tant en horari lectiu com no lectiu. L'escola vetllarà per posar a disposició de l'alumnat els dispositius tecnològics per assolir la competència digital.
- **Educació secundària obligatòria (ESO):** Els centres han de triar entre:
 - Opció 1. Prohibició de l'ús generalitzat en tots els espais del centre i en les activitats educatives, també de fora del centre.
 - Opció 2. Restricció general de l'ús, amb excepcions educatives.
- **Estudis postobligatoris:** L'alumnat pot fer un ús responsable dels dispositius, seguint les normes del centre.

Així mateix, s'estableix que en els centres que es decantin per restringir l'ús amb excepcions educatives a l'ESO, aquest **ús amb finalitats educatives** s'ha de situar dins del marc del projecte educatiu del centre i preveure una graduació de la introducció de l'ús dels telèfons mòbils, "atès que les necessitats i capacitats dels alumnes varien en funció de l'edat i el nivell educatiu".

A part de la normativa general, les instruccions defineixen que els centres poden concretar **excepcions de l'ús general dels telèfons mòbils** que poden estar relacionades amb situacions específiques individuals (com necessitats educatives específiques o de salut), i per dur a terme alguna tasca en entorns fora de l'aula, entre d'altres.

Un aspecte rellevant de les instruccions és que s'hi estableix que **la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius ha de ser compatible amb l'assoliment de la competència digital establerta als currículums de cada etapa educativa**. Aquesta competència va més enllà de la simple manipulació d'eines digitals: implica un ús crític i responsable de la tecnologia en diversos contextos. En aquest marc, es recomana als centres que prevegin una **educació en cultura digital que posi un èmfasi especial en l'ús responsable dels mòbils**. Això implica capacitar l'alumnat tant en els beneficis del seu ús — l'accés ràpid a la informació, l'eficiència en la comunicació o les oportunitats d'aprenentatge en línia— com en la consciència dels riscos associats —les distraccions, la pèrdua de privacitat o el ciberassetjament. Les instruccions alerten que, en absència d'aquest treball d'educació en cultura digital, la simple prohibició de l'ús del dispositiu mòbil no reduirà els riscos associats, ja que aquests podran seguir succeint fora de l'àmbit escolar. La importància d'aquesta capacitat per a un ús responsable dels mòbils és quelcom en què les persones expertes entrevistades han fet un èmfasi destacable.

Per facilitar la implementació de les instruccions sobre l'ús dels mòbils als centres educatius, la **regulació recollia una sèrie de suggeriments**. En primer lloc, proposava **organitzar activitats de debat i formació adreçades a tota la comunitat educativa**. Això inclou espais per consensuar els usos del mòbil, formació en valors, educació afectiva i sexual, així com activitats específiques sobre els riscos associats, com el ciberassetjament o les notícies falses. També es recomana oferir **accions dirigides a les famílies**, per fomentar una comprensió compartida dels límits i oportunitats que ofereixen aquests dispositius. A més, es recomana **difondre les recomanacions de salut** i els materials del Consell d'Educació de Catalunya amb les famílies, i **establir protocols clars de comunicació** per evitar l'ús innecessari del mòbil durant l'horari lectiu. Finalment, es proposa fomentar, especialment en l'ESO, **activitats de lleure sense pantalles** fora de l'horari escolar, com a estratègia per promoure hàbits saludables i un ús equilibrat de la tecnologia.

Quins resultats s'esperen de la regulació dels dispositius mòbils?

La teoria del canvi associada a la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres d'educació obligatòria parteix d'un diagnòstic clar: l'ús generalitzat dels dispositius mòbils en l'entorn escolar ha generat preocupació entre la comunitat educativa, especialment pel seu impacte potencial en diversos àmbits del desenvolupament i el benestar de l'alumnat. En concret, s'identifiquen quatre grans problemàtiques associades a l'ús dels mòbils als centres educatius: (1) la distracció i la disminució del rendiment acadèmic, (2) l'augment del ciberassetjament, (3) la reducció de les interaccions socials presencials entre els alumnes, i (4) l'impacte negatiu sobre el benestar emocional dels alumnes.

Per fer-hi front, es promou una actuació normativa i institucional centrada en l'**actualització de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC)** i de la carta de

compromís educatiu, mitjançant les quals es defineixen nous criteris per a l'ús dels telèfons mòbils als centres. Aquesta regulació es concreta en dues línies principals:

- **La prohibició generalitzada** de l'ús dels telèfons mòbils.
- **Restricció general de l'ús** que només permet emprar els dispositius mòbils per motius pedagògics o de necessitat específica (a l'ESO).

Segons una de les persones expertes entrevistades, aquest marc d'usos permet prohibir l'ús general dels mòbils i alhora permetre **usos pedagògics** vinculats amb activitats d'aprenentatge o projectes específics que no es podrien dur a terme si no es disposés de mòbils o tauletes. Aquesta qüestió s'assenyala com a especialment rellevant tenint en compte que el Departament d'Educació i Formació Professional **no ha dotat de tauletes als centres educatius**.

El que estableixen les instruccions és que qualsevol de les dues línies de regulació dels centres ha d'anar acompanyada de **l'establiment de mecanismes de control i mesures específiques** (inclosos possibles règims sancionadors) per a aquells casos en què es detecti un ús inadequat.

Segons les pròpies instruccions, els **resultats** que s'esperen obtenir amb la limitació de l'ús d'aquests dispositius són preservar la concentració dels alumnes i fomentar les interaccions cara a cara, mitjançant la reducció de distraccions que en poden afectar adversament el rendiment acadèmic i el neurodesenvolupament.

Si ho estructurem en una línia temporal, s'espera que la implementació d'aquestes mesures doni lloc a una sèrie de **resultats a curt i mitjà termini**, entre els quals destaquen:

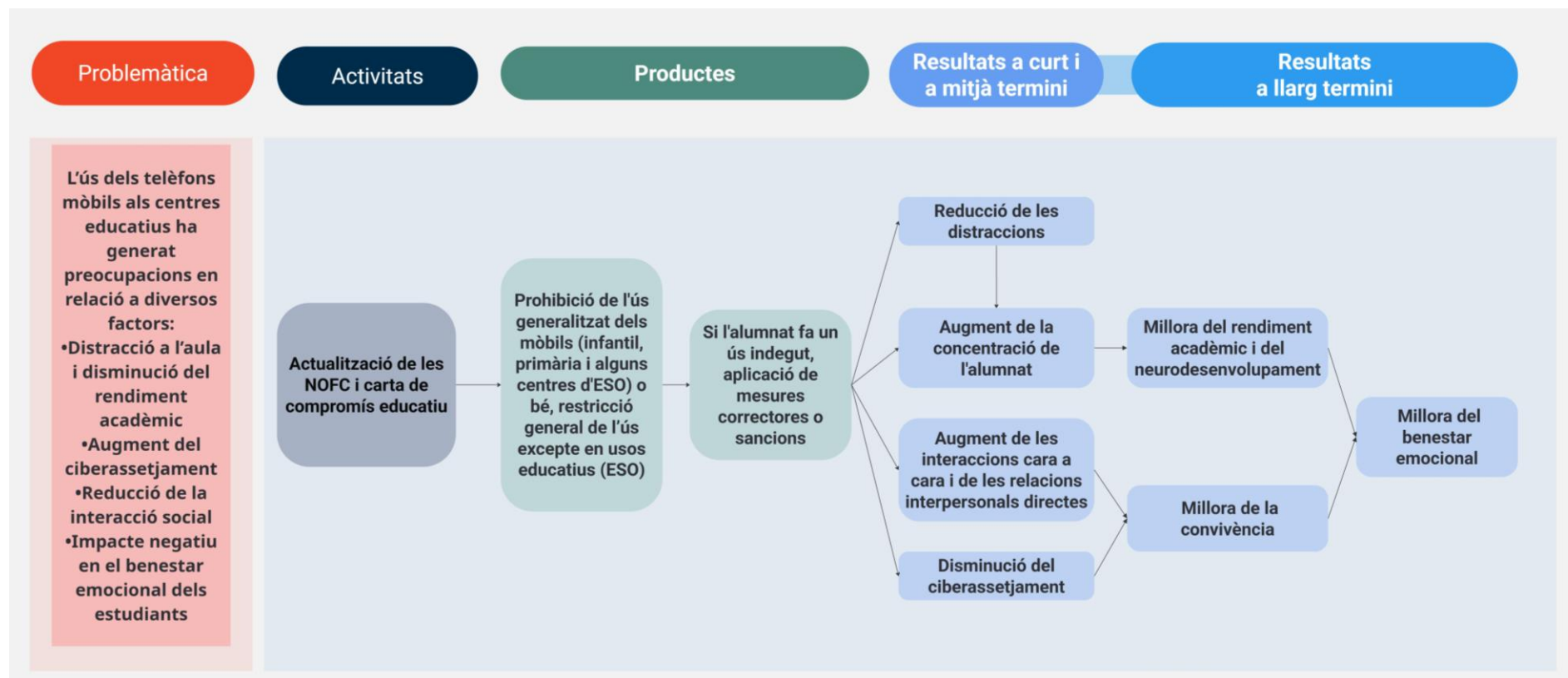
- La reducció de les distraccions a l'aula, que permeti un entorn més propici per a l'aprenentatge.
- L'augment de la concentració de l'alumnat durant les activitats escolars.
- La millora de les interaccions presencials, en substituir el temps dedicat al mòbil per relacions cara a cara entre iguals.
- La disminució del ciberassetjament, en reduir les oportunitats d'ús del mòbil en horari lectiu i dins del recinte escolar.

Aquests resultats intermedis haurien de contribuir, **a llarg termini, a una millora del rendiment acadèmic i del neurodesenvolupament** dels infants i adolescents, així com a una millor **convivència** als centres i, de manera general, a un increment del **benestar emocional de l'alumnat**.

Les persones expertes entrevistades destaquen sobretot l'efecte que la restricció del mòbil en els espais no lectius pot generar, en positiu, en l'aspecte relacional, evitant les interaccions intermediades per les pantalles. Algunes expertes alerten que no és esperable que hi hagi una reducció de l'ús dels mòbils en el temps personal i una millora de les

competències de l'alumnat directament com a resultat de la prohibició de l'ús del mòbil als centres educatius.

Figura 2: Teoria del canvi de les instruccions de l'ús de dispositius mòbils en el centre a Educació Primària i ESO

Font: elaboració pròpia

Cal destacar, però, que aquesta teoria del canvi no pressuposa que la prohibició per si sola sigui suficient per assolir els objectius finals, sinó que el seu impacte dependrà de la forma com s'implementi la mesura, de l'acompanyament pedagògic que s'hi associï, i de l'existència de mecanismes de formació i sensibilització sobre l'ús responsable de la tecnologia. Per això, la literatura també subratlla la **importància de complementar les restriccions amb estratègies educatives de llarg abast orientades a la capacitat crítica de l'alumnat**.

En síntesi, la regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius catalans s'inscriu en un marc institucional que busca equilibrar el dret a l'educació digital amb la necessitat de protegir el benestar de l'alumnat. Lluny de limitar-se a una simple prohibició, les instruccions del Departament d'Educació i Formació Professional estableixen un **enfocament graduat i flexible, que s'adapta a les diferents etapes educatives i promou l'ús pedagògic justificat dels mòbils**. La teoria del canvi subjacent a l'aplicació d'aquesta normativa apunta a un objectiu de millora de l'atenció, la convivència i el benestar de l'alumnat.

4. Revisió ràpida d'evidències

En aquest apartat es presenten les conclusions de la revisió de la literatura. Amb aquesta revisió s'ha cercat identificar les conclusions de dos corpus de recerca diferenciats: d'una banda, els estudis que analitzen els impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu; de l'altra, les recerques que examinen les conseqüències de la seva prohibició mitjançant mesures normatives adoptades per centres educatius o governs. Ambdós tipus de recerques se centren principalment en dos àmbits d'impacte: per un costat, l'impacte en els resultats acadèmics; per l'altre costat, l'impacte en la convivència i el benestar emocional de l'alumnat. Aquesta doble mirada permet obtenir una visió més completa i matisada dels efectes potencials de la presència o l'absència dels mòbils als centres educatius.

Tal i com s'ha introduït a la metodologia i s'explica amb més detall a l'annex 10.1., s'ha dut a terme una revisió ràpida de literatura amb l'objectiu de determinar els impactes en benestar emocional (incloent-hi el ciberassetjament) i l'aprenentatge de l'ús dels telèfons mòbils als centres d'una banda i de la seva prohibició de l'altra en alumnat de primària i secundària de països del Nord global recollits en estudis publicats entre els anys 2018 i 2025. S'han obtingut 52 estudis a partir d'una cerca inicial en portals especialitzats de literatura acadèmica, dels quals se n'han revisat 9 en detall que complien amb els criteris seleccionats (Vegeu l'apartat 10.1. on es recull el detall de tots els articles revisats). Els articles seleccionats inclouen, prioritàriament, revisions d'evidència preliminars o metaanàlisis, així com estudis d'impacte quasi-experimentals. En menor mesura, s'han

revisar articles de tipus qualitatiu o correlacional (és a dir, que no poden determinar la relació causal entre la variable d'interès i la variable explicativa).

4.1. Impactes de l'ús dels telèfons mòbils

Per a analitzar els impactes de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius, es van seleccionar finalment quatre estudis que responen a les preguntes de la revisió de literatura. S'han analitzat i comparat cadascun dels impactes estudiats en tots aquests estudis amb l'objectiu de determinar fins a quin punt existeix un consens dins la literatura acadèmica sobre els impactes de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius i, així, presentar un retrat a grans trets de l'estat de la qüestió.

Els impactes en l'aprenentatge acostumen a analitzar-se a partir de dades registrals de resultats acadèmics del propi centre, o de proves estandarditzades a nivell nacional o internacional, com les proves PISA, mentre que els nivells de benestar emocional se solen mesurar mitjançant enquestes adreçades a l'alumnat. A l'annex 9.2, es descriuen amb detall els estudis analitzats.

4.1.1. Impactes en l'aprenentatge

La revisió sistemàtica de Calderón-Garrido et al. (2022) identifica efectes positius a l'hora de fer servir els mòbils a les aules amb finalitats educatives i sempre que la implantació dels mateixos es dugui a terme precedida per un desenvolupament de les competències digitals dels alumnes i els professors. Segons els autors, aquests efectes positius es donen quan l'ús del mòbil està degudament planificat i orientat a reforçar processos d'aprenentatge mitjançant aplicacions educatives específiques, a diferents àrees d'aprenentatge -com biologia- i, especialment, en l'aprenentatge d'idiomes. També destaquen que els riscos derivats de l'ús dels mòbils es poden mitigar amb una formació adequada en competència digital i amb una educació emocional que ajudi a gestionar distraccions i hàbits d'ús. No obstant això, alguns dels estudis identificats també identifiquen tensions entre els professors i els alumnes degut a les restriccions d'ús i l'ús inadequat dels mòbils a les aules.

Per altra banda, en els estudis analitzats a la revisió sistemàtica d'Amez i Baert (2020), centrats en alumnat universitari, s'exposa una relació predominantment negativa entre el temps d'ús lliure dels telèfons mòbils a l'aula i l'èxit acadèmic, tot i que aquesta relació no es pot interpretar com a causal degut a les diferents metodologies emprades als estudis. Els estudis analitzats a Amez i Baert no analitzen l'impacte de fer servir determinades aplicacions amb finalitats educatives, com és el cas de Calderón-Garrido et al., sinó mesures de l'ús generalitzat del mòbil, com el temps total d'ús del telèfon mòbil a l'aula, dur a terme *multitasking* (fer activitats educatives alhora que es fa servir el telèfon mòbil per a altres finalitats), les distraccions provocades per les notificacions i similars. Tot i que els

estudis inclosos en aquesta publicació estan centrats en alumnat universitari, s'ha inclòs en la present revisió ja que és raonable pensar que els efectes negatius derivats de les distraccions puguin donar-se també en alumnes més joves.

En conclusió, els estudis revisats apunten que **l'ús dels mòbils** en el context de l'activitat educativa, sempre que sigui fet **de manera planificada i amb objectius pedagògics clars, pot afavorir l'aprenentatge**. En canvi, quan el dispositiu es fa servir **sense una supervisió adequada, de manera lliure, es pot produir un augment de les distraccions** o fer més difícil que l'alumnat es pugui concentrar en la tasca, la qual cosa es tradueix en un impacte negatiu en l'aprenentatge.⁴

4.1.2. Impactes en la convivència i el benestar emocional

Tot i que no disposem d'estudis que permetin establir relacions causals en aquest àmbit, comptem amb investigacions que apunten a possibles efectes en la convivència i el benestar emocional de l'ús del mòbil en l'àmbit educatiu. La revisió de literatura d'Smale et al. (2021) identifica l'existència de **resultats mixtos** de la relació entre el benestar emocional de l'ús del mòbil als centres educatius. Mentre que alguns dels estudis analitzats destaquen els beneficis de l'ús dels mòbils en la **motivació per l'activitat proposada i compartir els seus punts de vista i la comunicació** (tant entre l'alumnat, com entre alumnes i docents), d'altres assenyalen els possibles **efectes negatius sobre la salut mental** de l'alumnat i les **distraccions** que provoquen, **reduint el seu rendiment**. L'article també apunta una relació positiva entre el temps d'ús dels mòbils i l'increment de situacions de ciberassetjament o *sexting* (entès com la difusió voluntària d'imatges sexualment explícites mitjançant el mòbil), la qual cosa té un impacte negatiu en la salut mental de l'alumnat i es tradueix en un increment dels símptomes d'ansietat i depressió.

Els autors destaquen el paper crucial del professorat per prevenir els efectes no desitjables dels telèfons mòbils. Això implicaria la necessitat de tenir normatives clares i ben definides, basades en el consens entre el govern, les escoles i les famílies, així com la formació contínua de l'equip docent per poder fer front a les diferents situacions causades per l'ús dels mòbils. Els autors també recomanen que tant l'alumnat com les seves famílies estiguin en tot moment ben informats de les normes d'ús i de les sancions corresponents, i proposen que hagin d'acreditar legalment el seu coneixement i acceptació mitjançant la signatura d'un document.

En la mateixa línia, l'estudi qualitatiu de Freitas Cortina et al. (2022) identifica un augment del ciberassetjament a causa de l'ús del mòbil als centres. A més, els autors assenyalen que la prohibició dels mòbils als centres educatius dificulta treballar el seu ús responsable

⁴ Per a més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar a l'annex 10.2.

amb l'alumnat, qui difícilment rebrà assessorament en aquesta qüestió fora de l'entorn escolar. Els autors recomanen integrar la discussió sobre aquells usos dels mòbils que comprometen la convivència escolar en els continguts transversals que s'ofereix a l'alumnat de secundària. Proposen, així, utilitzar els centres educatius per fomentar un ús responsable dels telèfons mòbils entre els joves.

En conclusió, els estudis revisats apunten que **l'ús dels mòbils en el context de l'activitat educativa, sempre que sigui fet de manera planificada i amb objectius pedagògics clars, pot afavorir la motivació per l'activitat proposada i la comunicació (tant entre l'alumnat com entre alumnes i docents), però també comporta riscos com l'augment del ciberassetjament, el sexting, les distraccions i el deteriorament de la salut mental.** Aquesta ambivalència evidencia la necessitat d'una regulació clara i compartida que permeti treballar-ne l'ús responsable dins dels centres educatius.⁵

4.2. Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils

La literatura sobre la prohibició dels telèfons mòbils és encara escassa i emergent, atès que la implementació de mesures reguladores en aquest àmbit és relativament recent. Tot i això, s'ha analitzat l'evidència disponible sobre els efectes d'aquestes mesures en l'aprenentatge, en la convivència i en el benestar emocional de l'alumnat, en aquells països on s'han adoptat.

4.2.1. Impactes en l'aprenentatge

La literatura disponible no mostra resultats concloents, tot i que hi ha una lleugera tendència a favor dels resultats positius. La metaanàlisi de Böttger i Zierer (2024) no detecta efectes estadísticament significatius. Així mateix, la revisió d'abast de Campbell et al. (2024) s'identifiquen set estudis, dels quals quatre detecten que la prohibició suposa impactes positius en els resultats acadèmics i tres no identifiquen impactes estadísticament significatius. Val la pena destacar que dos estudis d'aquesta revisió identifiquen un impacte positiu de la prohibició per a l'alumnat de menor estatus socioeconòmic i amb notes mitjanes més baixes.

Pel que fa als estudis quasi-experimentals, Beneito i Vicente-Chirivella (2022), inclòs a la recerca de Campbell et al. (2024), detecten uns guanys en matemàtiques i ciència equivalents a entre 0,6 i 0,8 anys d'escolarització mesurats a partir dels resultats de les proves PISA en les dues comunitats autònomes (Galícia i Castella-La Manxa) on es van implementar les prohibicions de l'ús del mòbil a finals de l'any 2014. Malgrat això, tal i com

⁵ Per a més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar a l'annex 10.2.

assenyalen Campbell et al. (2024), aquest estudi no diferencia entre prohibicions totals i parcials. Per tant, en alguns casos l'ús del mòbil amb finalitats pedagògiques podria haver estat permès.

Així mateix, el *working paper* (és a dir, un article acadèmic encara no publicat i susceptible de patir canvis) d'Abrahamsson (2024) només identifica millores significatives en noies que han estudiat en escoles amb prohibició d'ús del telèfon durant tota la seva escolarització, amb un increment petit però estadísticament significatiu en la nota mitjana de curs i en les diferents assignatures —especialment destacables en matemàtiques— i un augment del 8-14 % en la probabilitat d'escollir la via acadèmica en la secundària superior, equivalent al batxillerat, en comptes de la via orientada a la formació professional.

En conclusió, l'evidència és encara poc concloent pel que fa a l'impacte de les prohibicions del telèfon mòbil en l'aprenentatge de l'alumnat, mesurat a través dels seus resultats acadèmics. Malgrat això, **no es poden descartar efectes positius**, particularment en l'alumnat amb pitjors resultats acadèmics abans de la prohibició.⁶

4.2.2. Impactes en la convivència i el benestar emocional

Pel que fa a l'impacte de la regulació dels mòbils en el benestar emocional de l'alumnat, s'han detectat els següents resultats d'interès:

- Assetjament escolar, tant global com *online* (ciberassetjament)
- Visites mèdiques per motius de salut mental o a professionals de salut mental
- Benestar psicològic utilitzant escales validades
- Satisfacció amb el clima d'aula
- Conflictes entre l'alumnat
- Dinàmiques de competició en l'alumnat
- Interaccions entre l'alumnat

Per regla general, els resultats han estat poc concloents, malgrat que hi ha una tendència cap als resultats positius. En aquest sentit, la metaanàlisi de Böttger i Zierer (2024) detecta un efecte global positiu entre petit i moderat en àmbits com la satisfacció general de l'alumnat amb el clima de classe, l'existència de conflictes o dinàmiques d'assetjament escolar. Tanmateix, la revisió d'abast de Campbell et al. (2024) considera que l'evidència actual no és concloent. Dels sis estudis analitzats, només dos detecten millores en el benestar emocional de l'alumnat, mentre que els altres quatre o bé no troben efectes significatius o en troben de negatius, vinculats a la nomofòbia (malestar per no poder fer ús del telèfon mòbil). Pel que fa a l'assetjament (virtual o presencial), l'evidència recollida

⁶ Per a més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar a l'annex 10.2.

en aquesta revisió és mixta. Cinc estudis han detectat impactes positius en la reducció de l'assetjament (ja sigui directament o a través de percepcions de l'alumnat i el professorat) i dos estudis troben impactes negatius. Aquests dos darrers estudis, però, són correlacionals (és a dir, no compten amb un grup de control robust) i recullen només les opinions de l'alumnat a través d'enquestes.

Pel que fa a les anàlisis quasi-experimentals, Beneito i Vicente-Chirivella (2022) estimen una reducció significativa⁷ dels casos d'assetjament d'entre el 12,5 % i el 18 % en infants i joves de 12 a 17 anys a Galícia i Castella-La Manxa, les dues comunitats amb prohibicions vigents des del 2015, en comparació amb les comunitats autònomes amb les que realitzaven l'anàlisi. Per la seva banda, Abrahamsson (2024), no troba resultats significatius en assetjament, excepte en noies en centres amb prohibicions més estrictes comparades amb noies de centres sense prohibició, on s'observa un efecte significatiu positiu (és a dir, reben menys assetjament).

Pel que fa la salut mental, Abrahamsson (2024) tampoc no troba efectes significatius en el nombre de visites al metge de família o als professionals de salut mental. Finalment, l'estudi transversal de Goodyear et al. (2025) no detecta una diferència significativa entre els centres amb i sense prohibició de l'ús de mòbils en benestar psicològic general (mesurat amb l'escala Warwick-Edinburgh) i en l'existència de símptomes depressius o d'ansietat, ni a nivell general ni segmentant per sexe, nivell, ètnia o estatus socioeconòmic.

En conjunt, els estudis sobre l'impacte de la regulació dels mòbils en la salut mental i el benestar emocional de l'alumnat ofereixen **resultats mixtos** i, en molts casos, poc concloents. Tot i que hi ha una **tendència general cap a efectes positius** —com una lleugera millora en el clima d'aula i una reducció de l'assetjament escolar segons algunes metaanàlisis i anàlisis quasi-experimentals—, altres recerques no detecten impactes significatius o fins i tot en constaten de negatius, especialment pel que fa a la nomofòbia.

Val a dir, però, que una prohibició de l'ús dels mòbils als centres educatius no impedeix que se'n segueixi fent un ús incorrecte en horari no lectiu, la qual cosa reduiria l'impacte de les prohibicions. Així mateix, la literatura assenyala **el paper clau dels centres a l'hora de formar l'alumnat en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació**. Per tant, fer l'èmfasi en aquesta formació pot ser més beneficiosa a llarg termini que la prohibició.⁸

⁷ Si no s'indica el contrari, el nivell de significació estadística mínim per a un resultat ser considerat significatiu és de $p \leq 0.05$

⁸ Per a més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar a l'annex 10.2.

4.3. Reptes i limitacions

Malgrat que s'ha analitzat un nombre considerable de casos i estudis (sobretot a partir de revisions d'evidència existents), la literatura tant de l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils com de la prohibició de l'ús dels mateixos segueix sent un camp relativament escàs. El nombre d'estudis rigorosos, amb un control robust que permeti atribuir els resultats observats a l'ús o la prohibició dels telèfons mòbils o descartar-ne l'atribució, és encara molt reduït. Per tant, cal entendre els resultats presentats com una aproximació d'un camp relativament nou i amb encara molt marge d'evolució.

D'altra banda, la diversitat de contextos i programes estudiats fa difícil traslladar les conclusions dels estudis a d'altres realitats. En particular, s'han trobat moltes definicions diferents de què vol dir fer un ús dels telèfons mòbils als centres educatius: en alguns casos, implica l'ús concret del telèfon mòbil per realitzar activitats dirigides a l'aula i en d'altres simplement s'estudia el fet de tenir accés al telèfon mòbil durant el temps dins de l'aula. De la mateixa manera, també trobem diferents definicions de què implica una prohibició dels telèfons mòbils als centres educatius: en alguns casos, implica una prohibició absoluta (no es permet cap mena d'ús dels telèfons mòbils al centre) i en d'altres se'n permeten usos pedagògics a l'aula sota supervisió dels docents.

Així mateix, en totes aquestes recerques no es té en compte l'ús que es fa dels telèfons mòbils fora de l'horari lectiu, en cap de setmana o vacances i festius. Per tant, cal entendre que l'impacte d'aquestes intervencions estarà sempre condicionat per l'ús que es pugui fer dels dispositius en d'altres contextos.

4.4. Síntesi

Malgrat les limitacions assenyalades, la revisió d'evidències permet identificar algunes tendències i punts clau.

En primer lloc, **l'ús del mòbil en el marc de l'activitat educativa pot tenir impactes positius en l'aprenentatge si es fa de manera planificada i amb un objectiu pedagògic clar**. En canvi, **l'ús lliure o no supervisat pot augmentar les distraccions** o la dificultat de concentrar-se en una tasca i, per tant, tenir un **impacte negatiu en l'aprenentatge**. Per tant, els efectes d'una prohibició dependran del context previ. Malgrat tot, **la prohibició pot tenir impactes positius en l'aprenentatge** en tant que redueix els mals usos del telèfon. Segons l'evidència disponible, aquest impacte és particularment **destacat en l'alumnat amb pitjors resultats acadèmics**.

L'evidència pel que fa a la relació entre utilitzar el telèfon mòbil als centres educatius i el benestar emocional de l'alumnat és mixta. Tot i que el mòbil pot afavorir la motivació per l'activitat proposada, també s'ha associat a un augment de conductes d'assetjament

i altres pràctiques amb impactes negatius sobre el benestar emocional. Malgrat això, tampoc **no hi ha una evidència concloent pel que fa als beneficis de la seva prohibició, però indica resultats positius en reducció de l'assetjament**, tot i que no es detecta millora en el benestar autopercebut de l'alumnat ni en l'ús de serveis de salut mental.

Val a dir, però, que una prohibició de l'ús dels mòbils als centres educatius no impedeix que se'n segueixi fent un ús incorrecte en horari no lectiu, la qual cosa reduiria l'impacte de les prohibicions. Així mateix, la literatura assenyala **el paper clau dels centres a l'hora de formar l'alumnat en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació**. Per tant, fer l'èmfasi en aquesta formació pot ser més beneficiosa a llarg termini que la prohibició.

5. Resultats de l'enquesta sobre la regulació de l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO

En aquest apartat es presenten els resultats de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres d'educació secundària obligatòria.⁹ Els resultats s'organitzen segons les principals dimensions d'anàlisi. En primer lloc, es presenten dades sobre quina és la **normativa vigent** als centres educatius i com ha abordat el centre l'aplicació de les instruccions referides a l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO. En segon lloc, s'analitzen **els usos educatius que es fa dels mòbils** als centres educatius, segons han informat els docents. En tercer lloc, s'exposen dades sobre la percepció del professorat sobre **els efectes** de l'aplicació de la regulació dels mòbils al centre educatiu, pel que fa a la convivència, la concentració o el rendiment acadèmic. Per últim, es recull l'opinió de les persones enquestades sobre **possibles escenaris de futur** de la regulació dels dispositius mòbils.

5.1. Per quina modalitat de regulació han optat els centres educatius i com l'han aplicat?

A continuació, es presenten els resultats relatius a l'actual regulació dels dispositius mòbils als centres. Aquest bloc de preguntes s'adreçava exclusivament a l'equip directiu, i els resultats es presenten a nivell de centre.

Durant el curs 2024-2025, **al 40 % dels centres educatius es prohibeix l'ús generalitzat del mòbil** en tots els espais del centre i en les activitats educatives, també fora del centre (prohibició total, d'ara en endavant), **mentre que al 60 % restant s'aplica una restricció general en la qual es permet l'ús del mòbil per a usos educatius autoritzats** (prohibició parcial).¹⁰

Cal destacar que, tot i que tots els centres van haver d'establir una regulació d'acord amb les instruccions del Departament d'Educació i Formació Professional (2024), la majoria ja disposaven de normatives pròpies. Concretament, el curs 2023-2024, un 21,6 % dels

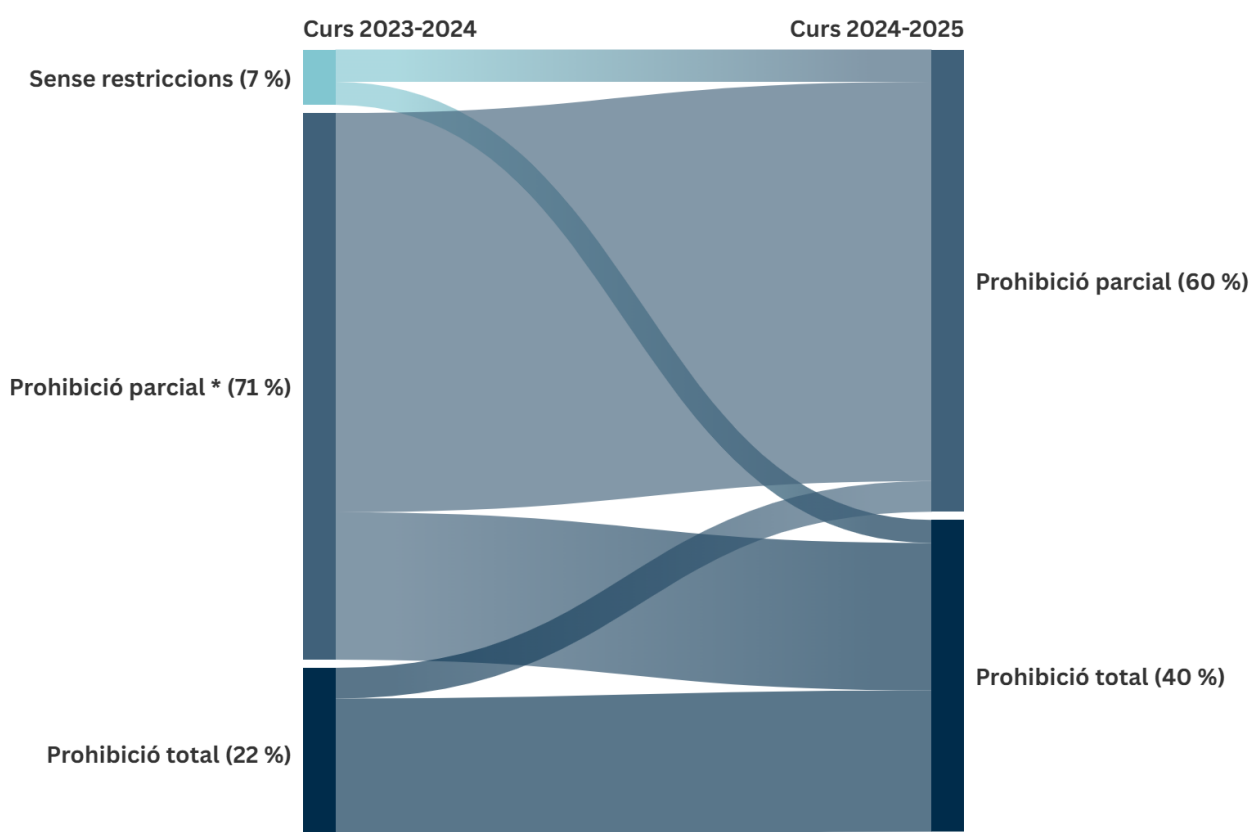
⁹ Consulteu tots els detalls sobre l'enquesta a l'apartat 2.3.

¹⁰ Aquesta dada es pot comparar amb l'informe "Els dispositius mòbils als centres educatius" (Consell Escolar de Catalunya, 2019). Aquest document recollia els resultats d'un qüestionari impulsat pel Consell i respost per 1.035 centres públics i privats de primària i secundària de tot Catalunya. Entre els resultats, destacava que el 47,5 % dels centres permetia l'ús dels mòbils a l'aula, sota indicació dels docents i en un context. Aquesta dada és més baixa que l'actual 60% de centres que permeten un ús educatiu a l'aula, però cal tenir en compte que l'enquesta de 2019 incloïa centres d'educació primària, que probablement eren més restrictius.

centres ja aplicaven una prohibició total; un 71,5 %, una prohibició parcial que limitava l'ús del mòbil als contextos d'aprenentatge; i només un 7 % no en regulaven l'ús.¹¹

El tipus de regulació aplicat el curs anterior influeix de manera significativa en la decisió d'adoptar una prohibició total o parcial el curs 2024-2025. Tal com mostra la Figura 3, la majoria dels centres que ja aplicaven una prohibició total (81,7 %) la van mantenir, mentre que el 18,3 % restant van optar per flexibilitzar la normativa i passar a una prohibició parcial. De manera similar, entre els centres amb diferents modalitats de prohibició parcial, el 72,9 % la van mantenir, però destaca que un 27 % decidís endurir-la i implantar una prohibició total. Finalment, entre els centres que anteriorment no imposaven restriccions en l'ús del mòbil, el 57,1 % van optar per una prohibició parcial, i la resta per una de total.

Figura 3: Tipus de regulació aplicada al centre, curs 2023-2024 i curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: (*) el tipus de regulació aplicada al centre durant el curs 2023-2024 s'ha obtingut de la pregunta "En el vostre centre, permetieu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?". Es considera que al centre hi havia una prohibició total si s'ha marcat la primera opció (no es permetia la utilització del mòbil en cap cas); prohibició parcial si s'ha marcat la segona opció (no s'autoritzava la utilització per a usos educatius) o la tercera opció (es

¹¹ Aquesta dada també es pot comparar amb l'informe anterior (Consell Escolar de Catalunya, 2019). Al 2019, entre els centres que permetien l'ús del mòbil, el 79,2 % tenia reflectida a les NOFC la normativa específica sobre els dispositius mòbils. En canvi, actualment, la gran majoria de centres educatius en recullen la regulació a les NOFC.

permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge); i sense restriccions si només s'ha marcat la darrera opció (es permetia l'ús en espais del centre). Així, dins dels centres que s'ha considerat que tenien una prohibició parcial el curs 2023-2024 s'hi engloben diverses situacions, algunes d'elles diferents a la modalitat de prohibició parcial prevista per la regulació implementada el curs 2024-2025 (com permetre l'ús al pati).

El 81,9 % dels centres declaren que durant el curs 2024-2025 han actualitzat les NOFC del centre per recollir els usos previstos dels mòbils de l'actual regulació. Els centres que no les han actualitzat són majoritàriament centres que han mantingut la regulació del curs anterior, però molts d'ells han optat igualment per actualitzar-les, probablement introduint petits canvis que regulen les prohibicions aplicades.

La decisió sobre prohibir parcialment o totalment l'ús del mòbil no varia segons les característiques del centre. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre els centres que han adoptat una prohibició total i una parcial segons el tipus de centre (institut-escola, institut amb estudis post-obligatoris o institut amb només ESO), el nombre d'alumnes, les característiques sociodemogràfiques de la zona on s'ubica el centre (renda bruta mitjana per llar o percentatge de població immigrada) o el seu grau d'urbanització, ni segons si es tracta o no d'un centre de màxima complexitat.¹² Tot plegat indica que els motius per escollir una regulació més o menys estricta són diversos o estan influenciats per factors que no podem observar amb les dades disponibles.

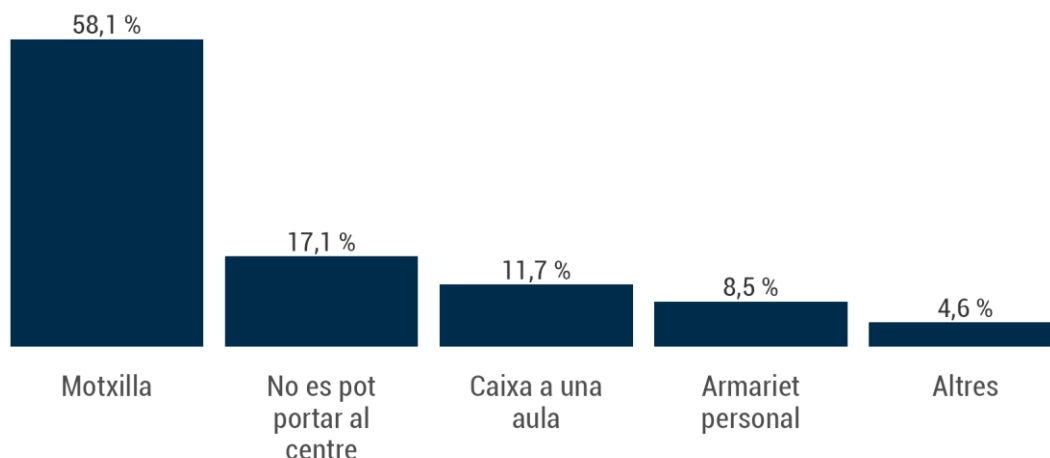
Els resultats de l'enquesta permeten profunditzar en les característiques de la regulació aplicada i les dificultats que ha pogut generar la seva implementació. Per tal de garantir l'efectivitat de la prohibició de l'ús del mòbil, sigui total o parcial, ha estat necessari **implementar mesures concretes que n'assegurin el compliment**. Les decisions sobre on guarda el mòbil l'alumnat, o si el dispositiu ha d'estar apagat o en mode avió, poden tenir implicacions sobre el compliment efectiu de la normativa i també generar friccions entre el professorat i l'alumnat.

La solució més freqüent per aplicar la normativa ha sigut fer que l'alumnat desi el dispositiu a la motxilla i que aquest estigui apagat o en mode avió, tant si s'ha aplicat una prohibició de l'ús del mòbil total com parcial. Concretament, el 58,1 % dels centres enquestats demanen que el dispositiu es guardi a la motxilla, el 17,1 % directament prohibeix portar el dispositiu al centre educatiu, el 11,7 % defineix que s'ha de deixar en una caixa a l'aula, el 8,5 % en un armariet personal, i el 4,6 % utilitza altres estratègies (Figura 4). Entre les altres estratègies que mencionen els centres per guardar els dispositius en un espai segur, destaquen principalment espais com despatxos, caixes o mobles custodiats per membres de l'equip del centre, i recursos que bloquegen la cobertura (com aules

¹² La Taula 9 de l'annex presenta els resultats d'una regressió que estima la probabilitat d'aplicar una prohibició total en funció de diverses característiques del centre educatiu. Cap d'aquestes característiques mostra un coeficient estadísticament significatiu.

blindades, caixes o bosses). Independentment de la localització on l'alumnat deixi els dispositius mòbils, en la majoria de casos les normes del centre recullen que els dispositius mòbils que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió (68,6%).

Figura 4: Lloc on desar el dispositiu mòbil al centre educatiu

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a la pregunta: "De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?".

Cal destacar que les normatives sobre l'ús del mòbil a l'aula responen a una realitat generalitzada: la pràctica totalitat de l'alumnat disposa d'un dispositiu propi. Així ho indiquen les respostes del professorat enquestat, que mostren que **en el 97,5 % dels centres la gran majoria d'alumnes tenen mòbil**, i només 3 centres reporten que la tinença de dispositius és inferior a la meitat o clarament minoritària.¹³

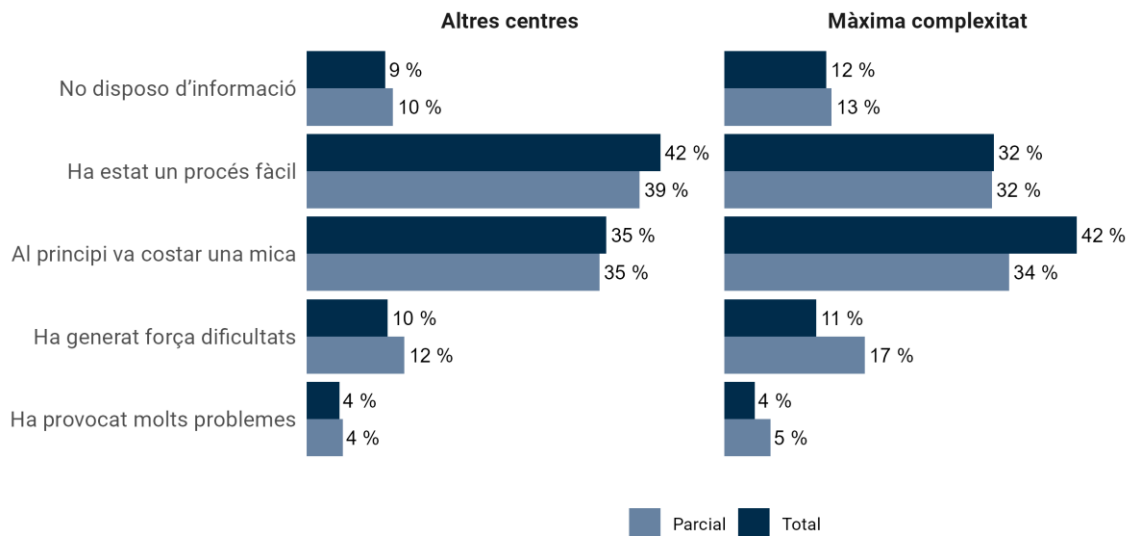
Tot i això, **aplicar les regulacions exposades durant el curs 2024-2025 sembla no haver provocat dificultats excessives en la majoria de centres**: un 38,2 % del professorat considera que ha estat un procés fàcil; un 35,3 % s'ha trobat amb lleugeres dificultats a l'inici, que s'han superat amb facilitat; només un 11,6 % ha trobat força dificultats i un 4,3 % moltes.¹⁴ **La implementació de la regulació durant el curs 2024-2025 ha estat més problemàtica en centres on s'ha aplicat una regulació parcial**; l'equip docent d'aquests centres considera amb més freqüència que la regulació ha generat força dificultats o molts problemes. D'altra banda, els centres on s'ha instaurat una prohibició total, tot i trobar més inconvenients al inici, troben menys dificultats greus. Aquestes diferències s'accentuen en centres de màxima complexitat, on veiem majors dificultats a l'inici de la implementació en

¹³ Les respostes de l'equip docent s'han agrupat a nivell de centre educatiu i s'ha agafat el valor més comú en cas de discrepància.

¹⁴ Un 10,6 % de l'equip docent considera que no disposa d'informació per respondre.

centres amb prohibició total i més dificultats severes en centres amb prohibició parcial (Figura 5).

Figura 5: Implementació de la regulació segons tipus de regulació i complexitat del centre

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a la pregunta: "Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?"

Per últim, la normativa sobre on ha de desar el mòbil l'alumnat no sembla haver influït en la percepció de les dificultats per aplicar la regulació durant el curs 2024-2025. Tot i que es podria pensar que aplicar la norma seria més fàcil aplicar la normativa en els centres on està prohibit portar el mòbil, en comparació amb aquells on l'alumnat l'ha de guardar a la motxilla o en altres espais, les respostes d'aquests tres grups són pràcticament idèntiques. Per tant, aquest aspecte no sembla haver estat un factor determinant..

5.2. Quins usos educatius del mòbil promouen els docents?

Tal com s'ha exposat, durant els darrers cursos s'han anat aplicant restriccions a l'ús dels mòbils als centres educatius. En el curs 2024-2025, un 40 % dels centres han prohibit totalment fer servir els mòbils, mentre que el 60 % restant permet l'ús del mòbil a l'aula amb finalitats educatives. A continuació s'analitza quin ha sigut el grau d'ús efectiu del mòbil amb aquestes finalitats segons les respostes dels equips docents enquestats, així com el tipus d'activitat desenvolupada i la matèria on s'han donat aquests usos.

5.2.1. Grau d'ús del mòbil per part del professorat

Entre el 63 % i el 66 % dels docents afirmen no haver realitzat cap activitat a l'aula que requerís l'ús del mòbil per part de l'alumnat en el present curs escolar.¹⁵ Entre els que sí que han dut a terme activitats d'aquest tipus, la majoria (58 %) treballen en centres on l'ús del mòbil està permès. Tanmateix, cal tenir en compte que en un 25 % declaren haver-ho fet malgrat que al seu centre hi hagi una prohibició total. En el 15 % restant dels casos, no es disposa d'informació sobre la normativa aplicable al centre.

Si analitzem les característiques dels docents que han emprat el mòbil a l'aula amb finalitats educatives, trobem que **és més probable que siguin homes, que no formin part de l'equip directiu i que facin classes a l'alumnat de tercer i quart d'ESO.**¹⁶ En canvi, no es troben diferències significatives segons edat o experiència total com a docent, tot i que l'experiència dins del centre sí que té una lleugera influència, sent menys probable que s'utilitzin els mòbils si la persona porta menys d'un curs acadèmic al centre educatiu. Pel que fa a les característiques del centre, tampoc semblen tenir un pes determinant, si bé s'observa un ús lleugerament inferior en centres ubicats en àrees semi-denses respecte als situats en nuclis urbans.

La magnitud d'aquestes diferències és la següent:

- Pel que fa als **nivells impartits**, el 39 % del total de professorat que fa classe només a 3r i 4t d'ESO o a tots els cursos de l'etapa afirma utilitzar el mòbil a l'aula, mentre que el percentatge baixa fins al 24,4 % entre el professorat que només imparteix a 1r o 2n d'ESO.
- En relació amb la **participació en l'equip directiu**, el 36,6 % del conjunt de docents que no forma part de l'equip directiu utilitza el mòbil a l'aula, davant del 29,1 % entre aquells que sí que en formen part.
- Segons la **identitat de gènere**, utilitzen el mòbil a l'aula el 39,1 % dels homes, en comparació amb el 33,8 % de les dones. El percentatge se situa en el 35,7 % entre

¹⁵ Les respostes varien lleugerament segons si es pregunta directament pels usos educatius del mòbil ("Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats"), la freqüència d'ús a l'aula ("En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència aproximada d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries") o les matèries on s'han emprat els dispositius per usos educatius ("A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs?"). Una possible explicació d'aquesta variació és que, en determinades preguntes, es fa referència explícita a activitats desenvolupades a l'aula, mentre que en d'altres no es delimita si l'activitat s'havia de dur a terme dins o fora del centre educatiu.

¹⁶ La Taula 10 de l'annex presenta els resultats d'una regressió que estima la probabilitat d'utilitzar el mòbil a l'aula amb finalitats educatives en funció de diverses característiques del professorat i dels centres educatius on treballen.

les persones no binàries, i en el 32,5 % entre les que prefereixen no respondre sobre la seva identitat de gènere.

Les característiques del professorat no només influeixen en la decisió d'utilitzar el mòbil a l'aula, sinó també en la freqüència amb què es produeixen aquests usos. Entre les persones que declaren haver fet servir el mòbil amb finalitats educatives durant el curs, **una àmplia majoria (75,1 %) afirma haver-lo utilitzat només una o dues vegades per trimestre**. Un 17,9 % el fa servir amb una freqüència mensual, i només un 6,8 % ho fa de manera setmanal. Aquestes dades apunten a un ús esporàdic del mòbil. Novament, els docents homes, els que imparteixen classe al 3r i 4t d'ESO i aquells que no formen part de l'equip directiu tendeixen a fer-ne un ús més habitual, reforçant el perfil de docent més procliu a integrar el mòbil de manera regular en la seva pràctica educativa.

5.2.2. Tipus d'activitats desenvolupades

Els usos educatius del mòbil a l'aula mostren una notable diversitat, però també una concentració clara al voltant d'unes poques activitats específiques (Figura 6). Per tal d'analitzar els usos educatius reportats, el model SAMR (*Substitution, Augmentation, Modification, Redefinition*) desenvolupat per Puentedura (2006), ofereix un marc útil per analitzar com la tecnologia –en aquest cas, els telèfons mòbils– transforma les pràctiques d'ensenyament i aprenentatge. Aquest model distingeix quatre nivells d'integració tecnològica: la substitució, l'augment, la modificació i la redefinició segons el seu potencial transformador. A partir d'aquest model, es pot organitzar l'anàlisi dels usos educatius del mòbil a l'aula i aprofundir així en el grau d'integració tecnològica que impliquen.

Els usos educatius que podrien incloure's en el nivell de **redefinició** són aquells que permeten desenvolupar tasques totalment noves gràcies a les capacitats tecnològiques del mòbil. És el cas de l'ús d'aplicacions que faciliten la creació de projectes de programació, simulacions o experiments de ciència que difícilment es podrien dur a terme amb mitjans tradicionals (com Scratch o Lab4U). Tanmateix, les dades mostren que **aquests usos més transformadors són limitats, amb només un 8 % de tot el professorat** que afirma haver integrat aquest tipus d'aplicacions en la seva pràctica docent.

En el nivell de **modificació** s'hi inclouen usos en què la tecnologia no només substitueix una eina anterior, sinó que transforma de manera significativa com es duu a terme l'activitat. Aquí hi trobem, en primer lloc, **la creació de contingut audiovisual** –com vídeos, àudios o fotografies–, una pràctica adoptada per **un 27,3 % del conjunt de docents**, que esdevé l'ús més estès segons les dades recollides, i es tracta d'un ús que respon clarament a les possibilitats multimèdia dels dispositius mòbils. També es poden considerar en aquest nivell **l'ús d'aplicacions específiques vinculades a continguts de matèria** (com Strava, Arbolapp o Google Lens), que permeten treballar aspectes curriculars en contextos reals, aprofitant la geolocalització, el reconeixement d'imatges o la captura de dades.

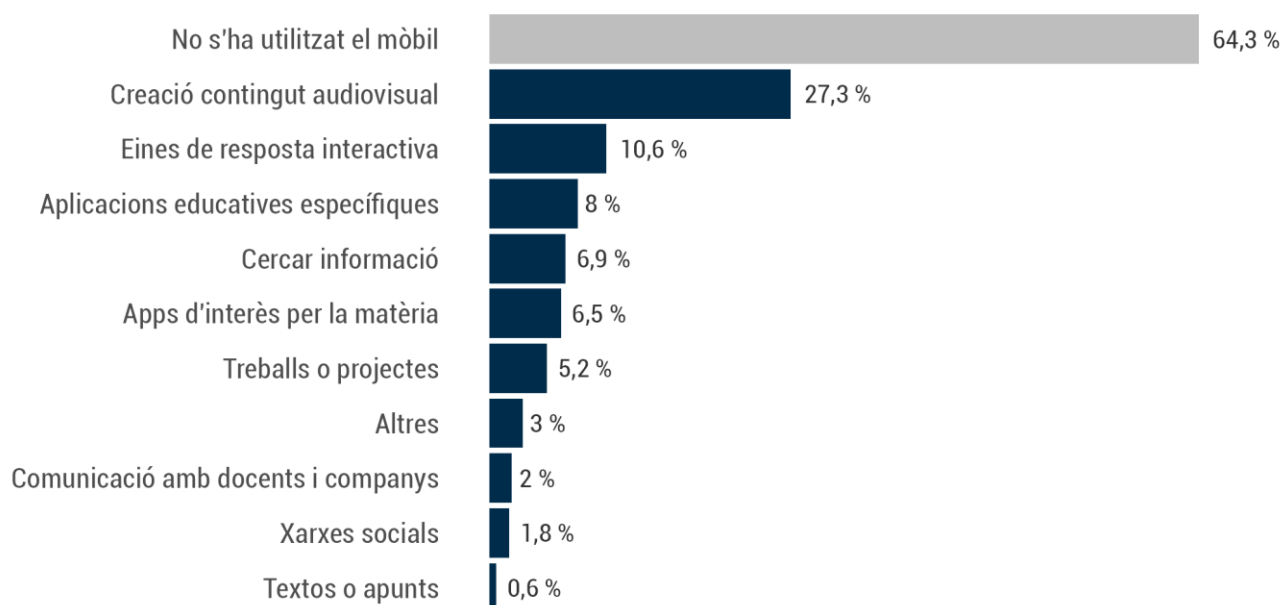
Aquest ús, tot i ser menys freqüent, ha estat reportat pel **6,5 % de la plantilla docent**. Finalment, s'inclou també l'accés a xarxes socials amb finalitat educativa, quan aquestes es fan servir com a espai de difusió o de treball col·laboratiu, amb un ús que es manté en el 1,8 % dels casos.

El nivell **d'augment** comprèn aquelles pràctiques en què el mòbil substitueix una eina tradicional però aporta funcionalitats addicionals que en milloren l'eficiència o la qualitat. Per exemple, **la cerca d'informació** (declarada pel **6,9 % del professorat**) permet accedir a una gran varietat de fonts de manera ràpida i actualitzada, de manera similar a l'ús del mòbil per fer **recerca en treballs o projectes (amb un 5,2 %)**, millorant clarament la funció que abans assumien enciclopèdies o llibres de text, encara que no aporta millores significatives respecte la cerca amb ordinador. **Les eines de resposta interactiva (com Kahoot o Mentimeter), emprades pel 10,6 % del professorat**, transformen els clàssics qüestionaris en processos més dinàmics, visuals i participatius. També es pot incloure en aquest nivell l'ús de plataformes o Entorns Virtuals d'Aprenentatge (EVA) com Moodle o Google Classroom quan s'utilitzen per distribuir continguts i gestionar tasques, millorant així la comunicació i l'organització del treball a l'aula. Finalment, el 2 % del professorat indica haver fet servir aplicacions educatives per comunicar-se amb l'alumnat, una pràctica que pot optimitzar la gestió de missatges i avisos en comparació amb canals tradicionals.

En el nivell més bàsic del model, la **substitució**, trobem aquells usos que reproduïen funcions ja existents sense afegir-hi cap millora significativa. Un exemple clar és l'ús del mòbil per escriure textos o prendre apunts, reportat només pel 0,6 % del professorat en general. Aquesta pràctica reproduïx de manera gairebé idèntica l'escriptura amb un ordinador, però en un dispositiu menys ergonòmic i amb limitacions tècniques, fet que probablement en dificulta l'adopció generalitzada.

En conjunt, l'anàlisi dels usos educatius del mòbil a través del model SAMR mostra que **les pràctiques més freqüents se situen als nivells intermedis —augment i modificació—, mentre que les iniciatives realment transformadores, pròpies de la redefinició, són encara poc habituals**, limitant el seu potencial pedagògic. Per contra, les activitats que només impliquen una simple substitució són molt residuals. No s'observen diferències rellevants segons gènere i edat del professorat en el tipus d'ús educatiu que promouen a l'aula. Tanmateix, el professorat dels centres de màxima complexitat tendeix lleugerament més a realitzar usos de tipus substitutiu i menys a incorporar pràctiques de nivell modificatiu.

Figura 6: Percentatge de docents que han desenvolupat activitats amb usos educatius, segons finalitat (curs 2024-2025)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a la pregunta: "Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats".

5.2.3. Usos educatius del mòbil segons la matèria

L'ús educatiu del mòbil es distribueix entre **diverses matèries**, segons les respostes del professorat enquestat: un **10,9 % declara haver-lo utilitzat en llengües**, un **10,2 % en ciències**, un **8,1 % en matemàtiques i tecnologia**, un 3,8 % en arts i un 8,3 % en altres matèries.¹⁷ Tot i això, aquests percentatges no permeten inferir el grau d'ús del mòbil en cada àmbit. Per exemple, el percentatge més baix d'usos en arts podria reflectir simplement que hi ha menys docents d'aquesta especialitat entre les persones enquestades, i no necessàriament un menor ús del mòbil en aquesta àrea. Per tant, aquestes dades mostren en quines matèries s'ha fet ús del mòbil, però no permeten establir comparacions directes entre disciplines.

Malgrat aquesta limitació, és interessant explorar de quina manera s'utilitza el mòbil en cada matèria. Per aquest motiu, s'ha restringit la mostra de docents a aquells que declaren utilitzar el mòbil a classe només en una de les especialitats proposades (matemàtiques i tecnologia, llengües, ciències, arts o altres)¹⁸ i s'ha analitzat els usos educatius dins de

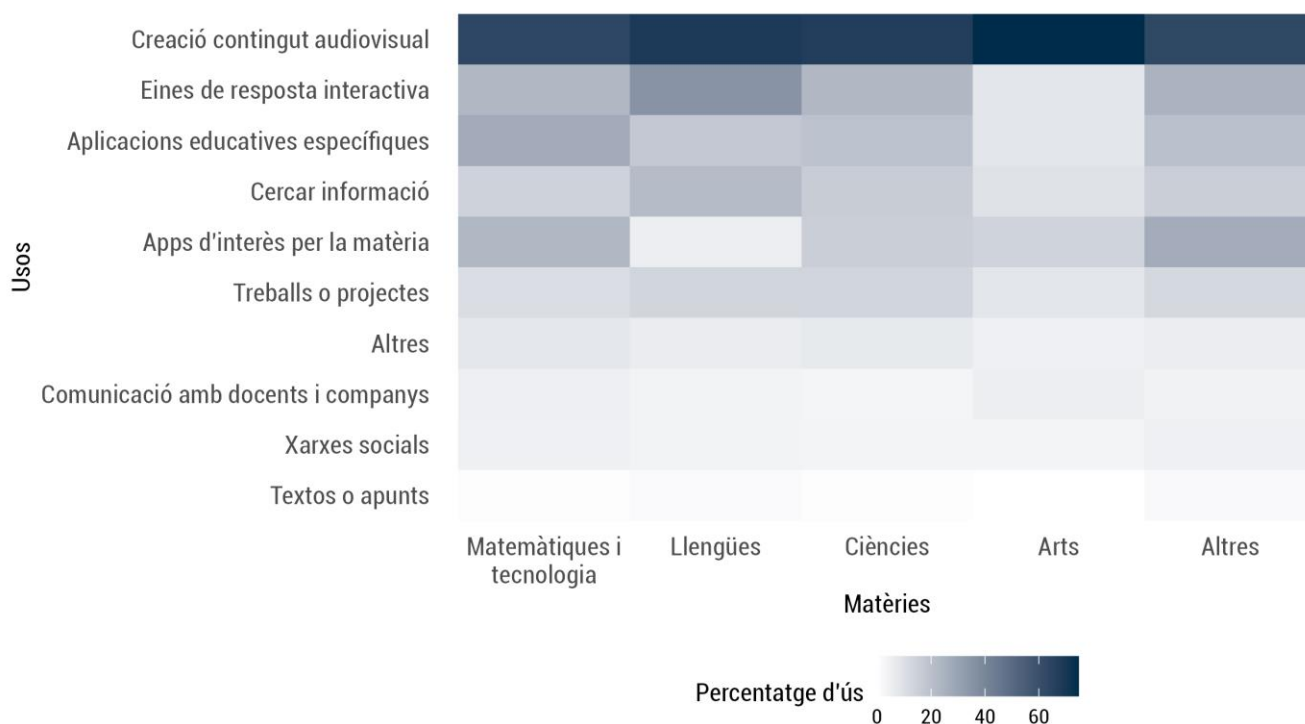
¹⁷ Aquesta categoria ("Altres matèries") correspon a una opció de resposta predefinida en el qüestionari. No es va demanar a les persones enquestades que detallassin quines assignatures s'hi incloïen.

¹⁸ S'exclouen les respostes de 206 docents que declaren utilitzar el mòbil en més d'una matèria. També s'exclouen els qui declaren no fer ús del mòbil a l'aula.

cada grup (Figura 7). Cal tenir en compte que aquesta anàlisi només contempla les persones que declaren fer ús del mòbil en alguna especialitat concreta, i per tant no aporta informació sobre la intensitat d'ús total dins de cada especialitat. A més, el nombre de respostes per especialitat és desigual: des de 491 docents en llengües fins a 151 en arts, fet que pot limitar la representativitat d'alguns grups.

En totes les matèries, la creació de contingut audiovisual és l'ús més freqüent, especialment en les arts, on el percentatge d'ús arriba fins al 74,8 %. Això suggereix que el potencial multimèdia del mòbil és aprofitat de manera transversal. En **matemàtiques i tecnologia**, guanyen pes aplicacions educatives i d'interès per la matèria, així com les eines de resposta interactiva, mentre que, per a les **llengües**, hi ha una presència significativa d'aquestes últimes i d'usos vinculats a la cerca d'informació. En **ciències**, destaquen també les eines de resposta interactiva, la cerca d'informació, l'ús d'aplicacions educatives i d'apps específiques per la matèria, la qual cosa apunta a un enfocament més instrumental i exploratori. En **arts**, tot i el nombre reduït de casos, no s'observa un alt predomini d'altres activitats més enllà de la creació audiovisual, un ús coherent amb els continguts propis de la matèria.

Figura 7: Percentatge d'ús del mòbil per tipus d'activitat educativa, segons la matèria on es declara fer ús del mòbil

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: Els percentatges es calculen sobre el grup de docents que declaren fer ús educatiu del mòbil exclusivament en una única matèria. Per tant, no reflecteixen ni el percentatge d'ús sobre el total de docents, ni sobre el total de docents que imparteixen aquella especialitat.

5.3. Quina percepció tenen els docents sobre els efectes de la regulació de l'ús del mòbil?

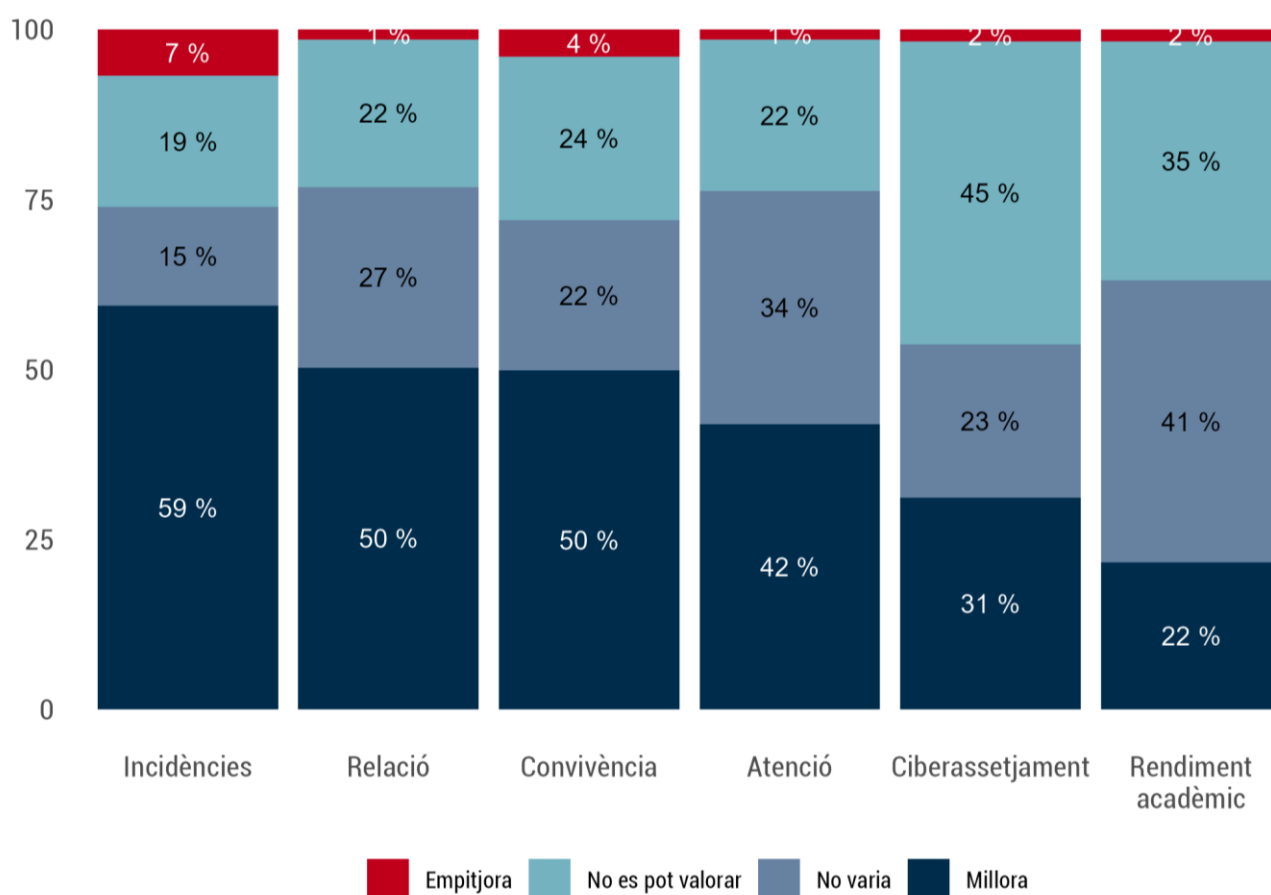
Més enllà dels usos concrets i de les particularitats en la regulació dels mòbils a l'ESO, l'enquesta també recull la percepció del professorat sobre els efectes que la nova regulació pot haver tingut als centres on treballen i, en particular, sobre els efectes associats a un possible enduriment de les restriccions.

5.3.1. La percepció sobre els efectes de la regulació al centre educatiu propi

El professorat d'ESO valora positivament els resultats generals de la regulació de l'ús del mòbil al seu centre educatiu. **Un 89,6 % del professorat creu que restringir l'ús dels mòbils ha tingut un efecte general positiu**, i dues terceres parts d'aquests creuen que l'efecte ha estat molt positiu. Aquesta percepció varia en funció de l'edat i el sexe del professorat. **Les docents** responen amb més freqüència que l'efecte general de la regulació ha estat molt positiu (un 61,4 %, en comparació amb el 56,5 % dels seus companys). D'altra banda, **l'equip docent de més de 45 anys** també ha tingut una millor percepció de la regulació, ja que el 63 % d'aquests han considerat l'efecte com a molt positiu, en comparació amb el 54,4 % en els menors de 45 anys. Per contra, no s'hi aprecien diferències rellevants entre el professorat i l'equip directiu.

El canvi en la regulació de l'ús del mòbil a l'ESO que s'ha produït aquest curs 2024-2025 pot tenir diversos efectes dins i fora l'aula, tant a nivell acadèmic com en l'àmbit socio-emocional. S'ha preguntat als docents d'ESO sobre la seva percepció al voltant de potencials canvis derivats de la regulació dels mòbils en aspectes com el ciberassetjament, el nivell d'incidències relacionades amb un ús indegut dels mòbils, el nivell d'atenció, la qualitat de la convivència, el rendiment acadèmic i la relació entre els alumnes ("variables resultat", d'ara en endavant). **Més de la meitat de l'equip docent percep una millora en el nivell d'incidències degudes a l'ús indegut del mòbil, en la relació entre els alumnes i en la convivència** (Figura 8). En algunes dimensions com el ciberassetjament, el professorat ha tingut més dificultats per poder valorar l'efecte de l'enduriment de la regulació. En canvi, en altres variables resultat com l'atenció i el rendiment acadèmic, més de la meitat de l'equip docent no ha vist un canvi substancial o no ha pogut valorar-ho. La **percepció d'empitjorament** ha estat en general minoritària, però amb un important component d'edat: el 9,5 % dels docents menors de 45 anys han detectat un empitjorament en incidències i un 5 % en convivència, 4 i 2 punts percentuals per sobre el professorat major de 45 anys respectivament.

Figura 8. Efectes percebuts de la regulació aplicada al curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a les preguntes: "Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les incidències relacionades amb l'ús indegut dels mòbils / la relació entre els alumnes / les conductes contràries a la convivència / l'atenció / els casos de ciberassetjament / el rendiment acadèmic en el curs 2024-2025?".

Els efectes percebuts de les regulacions aplicades durant el curs 2024-2025 varien en funció tant del grau de restricció (prohibició parcial o total) com de la normativa vigent el curs anterior. La Figura 9 mostra, per a cada combinació possible de normatives entre els cursos 2023-2024 i 2024-2025, el percentatge de professorat que declara haver percebut una millora en les dimensions analitzades. En termes generals, destaca que **la percepció de millora és més elevada entre el professorat de centres que han aplicat una prohibició total del mòbil que entre els que han aplicat una prohibició parcial**, amb independència de la normativa prèvia. Així mateix, els centres que ja aplicaven una prohibició total el curs anterior també registren, en general, un grau de millora percebut superior al dels centres amb normatives menys restrictives. Ara bé, s'observen diferències significatives en funció dels canvis específics introduïts entre un curs i l'altre.

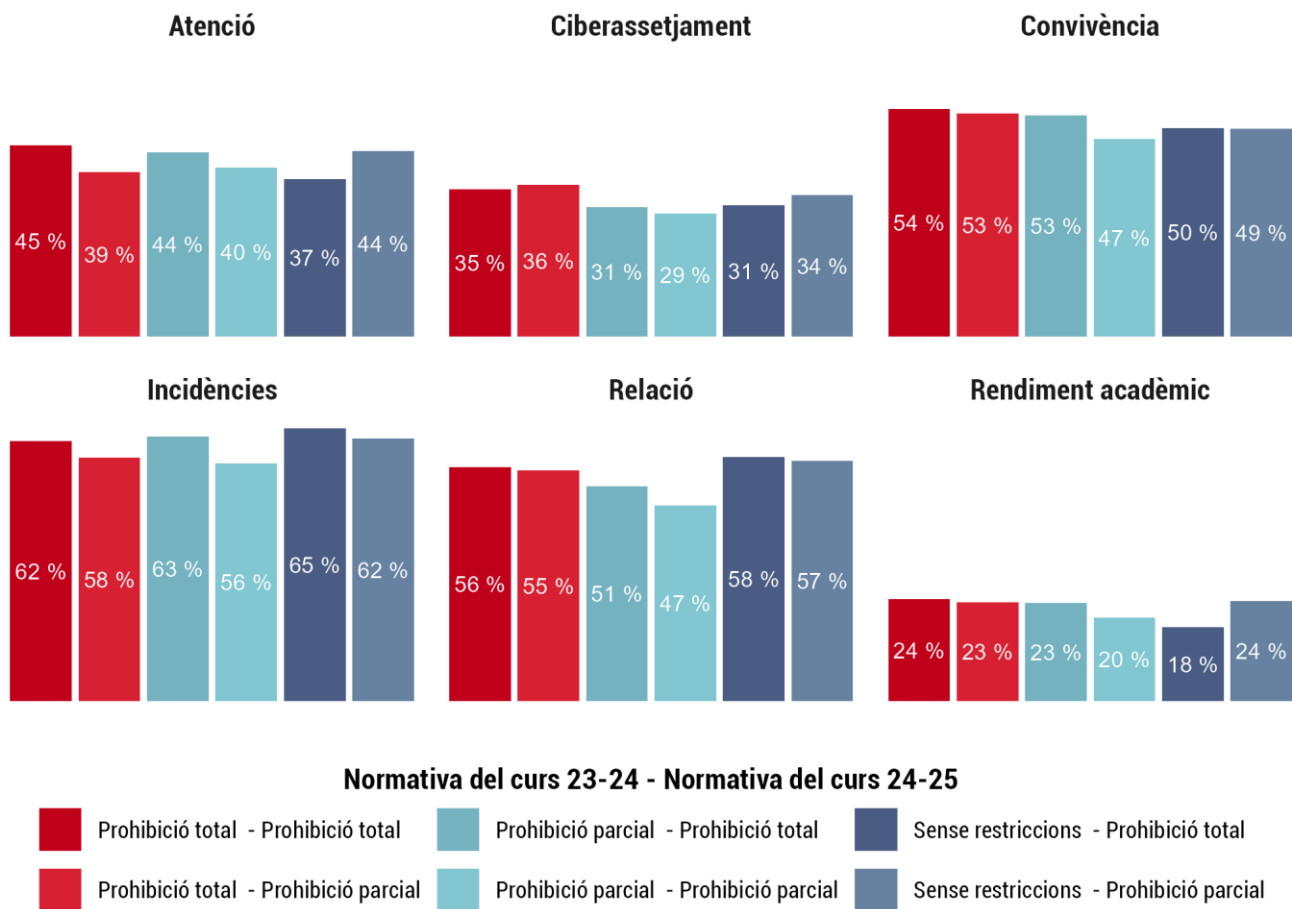
En primer lloc, entre els centres que ja tenien una prohibició total el curs 2023-2024, la majoria han mantingut aquesta mesura, si bé alguns han passat a una prohibició parcial.

Els efectes percebuts són similars entre aquests dos subgrups; no obstant això, en general s'observa una valoració més positiva dels resultats —especialment pel que fa a l'atenció, la convivència, les relacions interpersonals i el rendiment acadèmic— en aquells centres que han mantingut la prohibició total. En canvi, pel que fa al ciberassetjament, la percepció de millora és lleugerament superior en els centres que han relaxat la norma.

En segon lloc, entre els centres que el curs anterior aplicaven alguna forma de prohibició parcial, s'identifiquen dues trajectòries: d'una banda, centres que han avançat cap a una prohibició total; de l'altra, centres que han introduït l'ús del mòbil amb finalitats educatives. En aquest cas, la percepció de millora és sistemàticament més elevada entre els centres que han optat per una prohibició total, fet que suggereix un possible impacte positiu del canvi cap a una regulació més restrictiva. Aquesta diferència serà analitzada amb més detall a l'apartat següent, on es controlen altres factors potencialment influents en aquesta relació. Cal destacar que aquest grup inclou també centres que, tot i aplicar una prohibició parcial, anteriorment permetien l'ús del mòbil fora de l'aula (per exemple, al pati o al menjador), de manera que el canvi normatiu ha comportat un reforç significatiu de les restriccions. En aquests casos, el professorat manifesta una percepció de millora especialment clara pel que fa a les relacions entre l'alumnat, l'atenció i la reducció d'incidències.

Finalment, entre els pocs centres que declaraven no tenir cap tipus de restricció el curs 2023-2024, alguns han introduït una prohibició parcial i d'altres una de total. En aquest cas, els resultats són mixtos: en algunes dimensions, la millora percebuda és més elevada entre els centres amb regulació parcial, mentre que en d'altres ho és entre aquells que han adoptat una prohibició total.

Figura 9: Percepció de millora associada a la regulació aplicada el curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: el tipus de regulació aplicada al centre durant el curs 2023-2024 s'ha obtingut de la pregunta "En el vostre centre, permeteu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?". Es considera que al centre hi havia una prohibició total si s'ha marcat la primera opció (no es permetia la utilització del mòbil en cap cas); prohibició parcial si s'ha marcat la segona opció (no s'autoritzava la utilització per a usos educatius) o la tercera opció (es permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge); i sense restriccions si només s'ha marcat la darrera opció (es permetia l'ús en espais del centre). Així, dins dels centres que s'ha considerat que tenien una prohibició parcial el curs 2023-2024 s'hi engloben diverses situacions, algunes d'elles diferents a la modalitat de prohibició parcial prevista per la regulació implementada el curs 2024-2025.

5.3.2. La percepció dels docents en aquells centres que han endurit la regulació

Durant el curs 2023-2024, un 71,5 % dels centres ja aplicaven mesures parcialment restrictives sobre l'ús dels mòbils; d'aquests, un 69,6 % han optat per mantenir una prohibició parcial al curs 2024-2025, i el 30,4 % restant ha decidit passar a una prohibició total (veure Figura 3). Aquests dos grups constitueixen els grups més nombrosos dins la mostra, fet que permet una anàlisi comparativa més robusta entre els centres que han

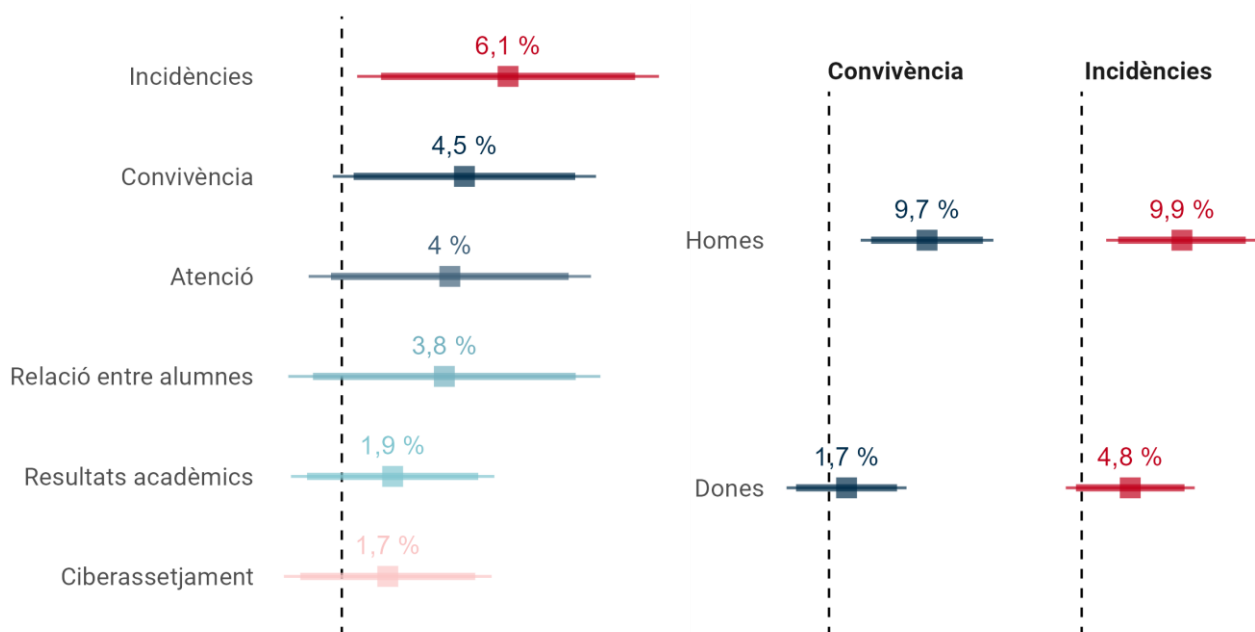
mantingut la regulació i els que l'han fet més estricta. L'anàlisi següent se centra, per tant, a quantificar les diferències en la percepció del professorat entre mantenir una restricció parcial i establir una prohibició total.

Per analitzar aquest canvi en la regulació, hem emprat un model economètric *logit* que permet capturar la relació que té endurir la regulació sobre la probabilitat de percepció de millora dels docents en les diferents variables resultat. Per tal d'evitar que les característiques del centre interfereixin en allò que es vol capturar, s'ha tingut en compte algunes característiques socioeconòmiques de les seccions censals on s'ubiquen els centres, com la renda bruta per llar, el percentatge de població immigrada o el grau d'urbanització, i també característiques del centre educatiu, com el nombre total d'alumnes.

El resultat d'aquesta anàlisi mostra que **aquells centres que han endurit la regulació dels mòbils han tingut un efecte percebut positiu en totes les mesures analitzades en comparació als centres que no han canviat de política**. Aquests efectes han estat especialment rellevants en la reducció d'incidències i en la millora de la convivència, generant una millora estadísticament significativa en la percepció dels i les docents d'ESO respecte les d'incidències i la convivència del 6,1 % i 4,5 % respectivament (veure Figura 10, panell esquerre).

L'alta percepció que tenen els homes en la millora de les incidències i la convivència explica en gran mesura aquests resultats: els homes perceben que el canvi de regulació ha reduït les incidències en un 9,9 % i ha millorat la convivència en un 9,7 %, és a dir, 5 i 8 punts percentuals més que les seves companyes, respectivament (veure Figura 10, panell dret).

Figura 10: Percepció de millora en passar de restricció parcial a total. Tota la mostra i per sexe

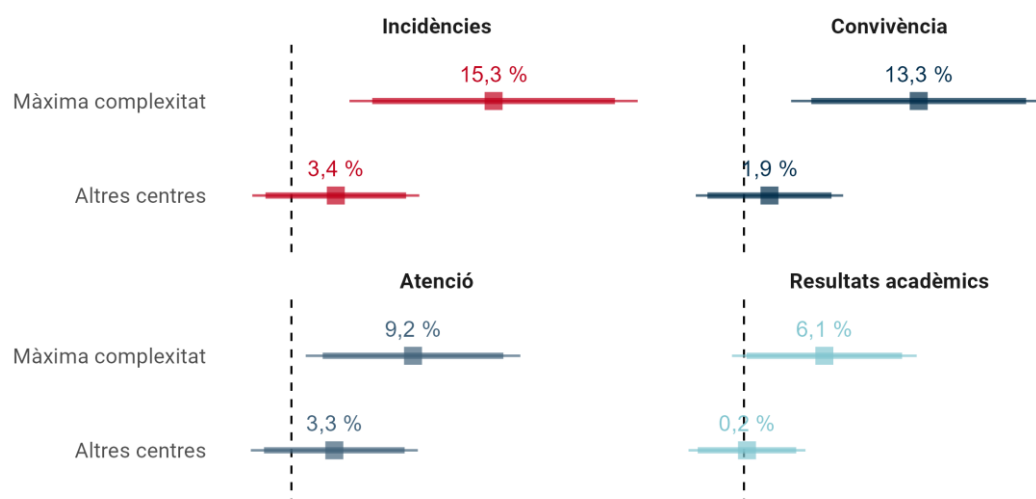

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Notes: Els punts representen els efectes marginals, mentre que els segments indiquen els intervals de confiança al 90 % (segment prim) i al 95 % (segment gruixut). Si aquests intervals inclouen el valor 0 (línia vertical discontinua), l'efecte no és estadísticament significatiu.

La percepció de millora per part dels **docents d'ESO s'accentua quan ens centrem en els centres de màxima complexitat** (22,2 % dels centres de la nostra mostra i 26 % del total de centres públics amb ESO) on veiem que l'enduriment de la restricció genera una millora estadísticament significativa en incidències (15,3 %), convivència (13,3 %), atenció (9,2 %) i resultats acadèmics (6,1 %), com es pot veure en la Figura 11.

Figura 11: Percepció de millora en passar de restricció parcial a total segons complexitat del centre

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Notes: Els punts representen els efectes marginals, mentre que els segments indiquen els intervals de confiança al 90 % (segment prim) i al 95 % (segment gruixut). Si aquests intervals inclouen el valor 0 (línia vertical discontinua), l'efecte no és estadísticament significatiu.

En general, els efectes percebuts de la regulació sobre la **millora de l'aprenentatge** són reduïts o inexistents, en línia amb part de la literatura revisada que tampoc identifica impactes significatius. Cal destacar, però, que el model economètric sí que detecta un efecte percebut positiu en els centres de màxima complexitat, un resultat coherent amb dos dels estudis revisats a Campbell et al. (2024), que assenyalen beneficis de les prohibicions per a l'alumnat amb rendiment més baix i de contextos socioeconòmics desfavorits. El model també indica que les percepcions de millora en els efectes d'interès també són més grans en els docents homes.

És raonable pensar que, si es produeixen efectes positius sobre l'aprenentatge, aquests poden requerir temps per manifestar-se, de manera que la millora en el rendiment acadèmic podria venir precedida d'una millora en l'atenció a l'aula. De fet, les respostes del professorat apunten a una percepció de millora més clara en l'atenció que no pas en el rendiment acadèmic, cosa que donaria suport a aquesta hipòtesi.

D'altra banda, la percepció de millora pel que fa a la **reducció d'incidències, i en menor mesura en la convivència i la relació entre alumnes**, és coherent amb la metaanàlisi revisada que conclou que la prohibició dels mòbils té un efecte positiu entre petit i moderat en el clima de classe, l'existència de conflictes i dinàmiques d'assetjaments escolars (Beneito & Vicente-Chirivella, 2022; Böttger & Zierer, 2024), el qual identifica un efecte agregat positiu. En canvi, tot i que la literatura sobre l'assetjament escolar és més extensa,

els resultats continuen sent mixtos. En aquesta enquesta, molts docents afirmen no disposar de prou elements per valorar l'impacte sobre el **ciberassetjament**, cosa que dificulta extreure'n conclusions sòlides. Per aquest motiu, seria necessari mesurar aquest resultat de manera més precisa en el futur.

Finalment, una part de la literatura s'ha centrat en analitzar els efectes de la regulació sobre el **benestar emocional** de l'alumnat, amb un debat obert sobre els potencials beneficis i els possibles efectes negatius derivats de la nomofòbia. Tanmateix, aquest informe no aborda aquesta dimensió, ja que l'enquesta no incloïa cap pregunta específica sobre aquest tema. Seria, per tant, pertinent explorar-ho en futures investigacions, idealment a partir de dades directament recollides de l'alumnat.

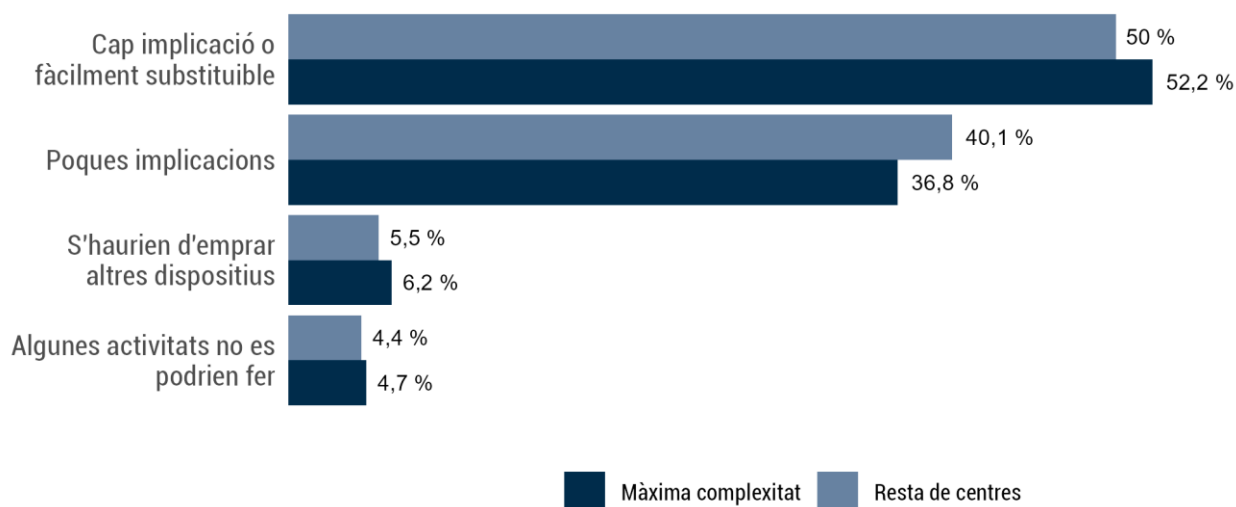
5.4. Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils

Els equips docents i directius enquestats també han respost una sèrie de preguntes sobre la seva valoració al voltant de possibles canvis en la regulació dels mòbils a l'ESO.

En primer lloc, se'ls ha preguntat quines implicacions tindria pel centre on treballen que no es permetés l'ús dels mòbils amb finalitats educatives, és a dir, que s'establís una prohibició total obligatòria. Entre les persones que treballen en centres on actualment hi ha una prohibició parcial, **la meitat (50,5 %) considera que restringir de forma total els dispositius mòbils no tindria cap implicació, o bé que seria fàcilment substituïble** amb altres dispositius de què disposa el centre educatiu per continuar duent a terme les mateixes activitats. A més, un 39,3 % afirma que aquest canvi tindria poques implicacions ja que en general no fan ús del mòbil amb finalitats educatives. En conjunt, doncs, una àmplia majoria (89,8 %) no identifica reptes en el potencial canvi d'una prohibició parcial dels usos mòbils a una de total, al centre educatiu on treballen.

Per contra, un 5,7 % considera que caldria utilitzar altres dispositius, però no pot valorar si es podria continuar duent a terme totes les activitats, i un 4,5 % assenyala que algunes activitats no es podrien realitzar sense els dispositius mòbils, perquè la tecnologia de què disposa el centre educatiu no ho podria substituir. Aquestes respostes posen de manifest que un aspecte clau de la qüestió és la mesura en què la tecnologia disponible al centre pot substituir els usos educatius actuals del mòbil. D'altra banda, aquests resultats varien poc segons la complexitat del centre, ja que quan distingim per aquest criteri l'opinió de l'equip docent és manté, tal i com mostra la següent figura.

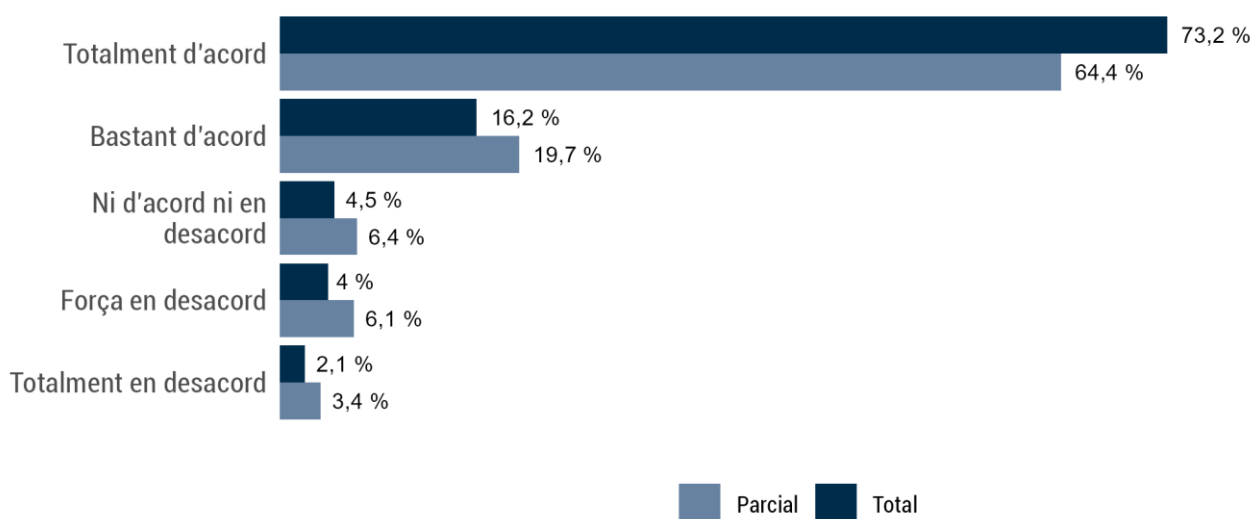
Figura 12: Implicacions d'establir una prohibició total obligatòria als centres amb una prohibició parcial

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a la pregunta: "En cas que no es permetés l'ús educatiu dels mòbils a l'ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?"

Tot plegat mostra que **l'opinió dels equips docents i directius és generalment favorable a la regulació dels dispositius mòbils**. Així doncs, no és sorprenent que, quan se'ls demana que valorin si estarien d'acord en establir una prohibició total dels mòbils, la majoria hi estigui totalment d'acord (67,9 %). A més, no s'hi observen diferències significatives entre les respostes del professorat i les de l'equip directiu. Aquesta opinió positiva es troba entre els qui es troben en centres amb una prohibició parcial, però el suport és encara més gran entre el personal que ja treballa en centres amb una prohibició total, cosa que posa de manifest la valoració favorable d'aquesta mesura per part del mateix professorat, i és coherent amb els resultats exposats a la revisió ràpida d'evidències, on es mostra una millora en la percepció de les variables resultat en els centres amb regulacions més estrictes.

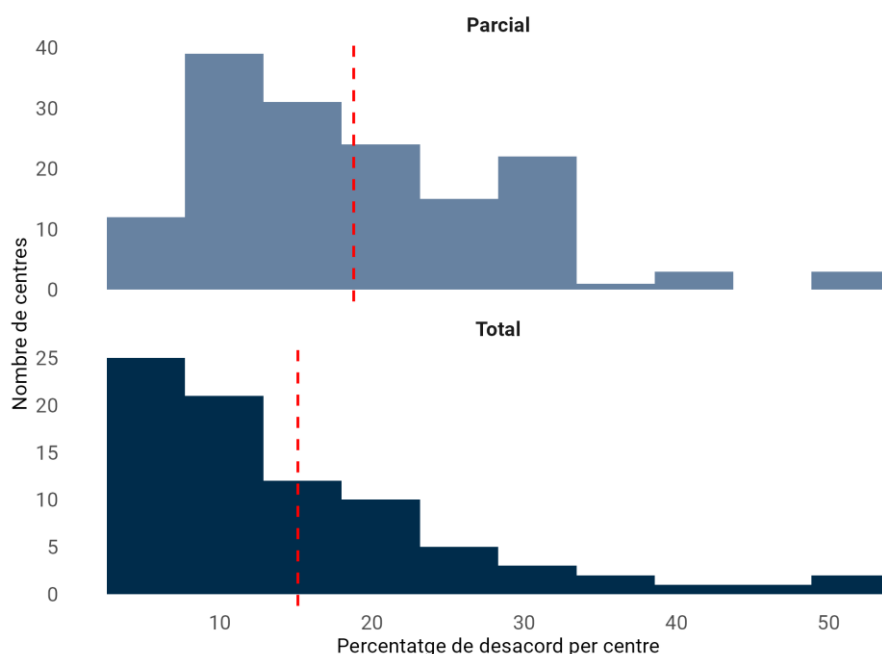
Figura 13. Opinió d'establir una prohibició total obligatòria, segons tipus de regulació actual

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, en relació a la pregunta: "Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?".

Tanmateix, cal destacar que la prohibició total no rep un suport unànime. Entre el personal que treballa en centres amb una prohibició parcial, un 9,5 % es manifesta en desacord amb aquesta mesura, mentre que aquest percentatge se situa en el 6 % en els centres on ja s'aplica una prohibició total. Si s'analitzen les respostes a nivell de centre, un 46 % dels centres han tingut alguna resposta contrària a la prohibició total (és a dir, "força en desacord" i "totalment en desacord"), amb una major freqüència en els centres amb prohibició parcial (50 %) respecte als centres amb prohibició total (40 %). **La concentració mitjana de respostes contràries a la prohibició total és del 17,5 % a nivell de centre.** Tal com es mostra a la Figura 14, en la majoria de centres el personal no manifesta una oposició significativa a la prohibició total. A més, aquesta concentració de desacord és superior en els centres que han implementat la prohibició parcial, en comparació amb aquells que han optat per una prohibició total.

Figura 14: Concentració de respostes en desacord per centre i tipus de prohibició

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO. La línia vermella discontinua marca la mitjana en el percentatge de desacord amb la prohibició total.

Finalment, a l'enquesta es donava l'opció, en una pregunta oberta, a **proposar algun element més a tenir en compte per a les instruccions o en una futura regulació**. Les respostes revelen diversos temes emergents¹⁹.

Per una banda, es mencionen diverses propostes en relació amb l'ús dels mòbils. Diversos docents expressen **preocupacions i propostes concretes en relació amb l'ús del mòbil als centres educatius**, destacant la demanda d'una prohibició clara, una normativa comuna, recursos adequats i la implicació de les famílies. També emergeix la necessitat de regular dispositius com els rellotges intel·ligents.

- **Prohibició total del mòbil:** Molts docents reclamen una prohibició estricta a l'ESO i que no en permeti cap ús educatiu. Per exemple: "Crec que s'hauria de prohibir totalment l'ús del mòbil dins l'aula per evitar distraccions." "Penso que NO és necessari en CAP cas l'ús del mòbil a l'escola. Al contrari, genera molts problemes i conflictes que es poden evitar fàcilment prohibint-ne el seu ús."

¹⁹ L'anàlisi de les respostes a aquesta pregunta oberta s'ha dut a terme amb el suport d'una eina d'intel·ligència artificial.

- **Normativa clara i comuna:** hi ha una demanda d'instruccions precises i uniformes. Per exemple: "Cal una normativa comuna a tot el centre, que no quedi a criteri de cada professor."
- **Infraestructura i recursos:** Sovint s'esmenten mancances materials, com ara falta de guixetes i punts de recàrrega: "Necessitem més armariets segurs per guardar els mòbils i més endolls a les aules." "La prohibició i els seus resultats em semblen molt positius, el que no m'agrada com a docent és haver de fer de policia constantment controlant si el porten o no amagat. Crec que seria més profitós i efectiu un control general a l'entrada del centre; d'aquesta manera no hauríem de perdre tant de temps i ens podríem centrar en la nostra tasca". "La meva proposta igualment: armaris a l'entrada del centre on cada alumne/a deixi el mòbil, això estalviaria tasques de policia administrativa al personal docent, durant uns anys, fins que descobrim com treballar la consciència." Aquesta preocupació pràctica indica que una bona regulació també hauria de considerar la infraestructura física disponible.
- **Regulació dels rellotges intel·ligents** (en anglès, *smartwatch*): Alguns docents mencionen la necessitat de controlar també els rellotges intel·ligents perquè promouen les distraccions entre l'alumnat, i a més a més, alguns alumnes els utilitzen en exàmens: "Comencen a aparèixer problemes amb els rellotges digitals als exàmens"
- **Implicació de les famílies:** Un nombre significatiu de respostes subratllen la col·laboració amb pares i mares. Una cita representativa diu: "És fonamental involucrar les famílies perquè assoleixin també les normes sobre dispositius."

Un 8% del professorat es mostra **crític amb la prohibició total** dels mòbils a les aules de secundària. Entre els aspectes que aquests docents assenyalen de manera més recurrent a aquesta pregunta oberta, destaquen:

- **Regulació simplista que no aborda el problema de fons:** Consideren que cal tenir en compte el context específic de cada centre i de cada aula a l'hora d'establir aquest tipus de mesures. Proposen repensar com s'afronta la nova realitat digital i les distorsions que pot generar en l'alumnat i en el seu aprenentatge.
- **Educar en lloc de prohibir:** Defensen que el mòbil pot tenir un ús pedagògic si s'integra de manera reflexiva i controlada. Plantegen la necessitat de validar un ús educatiu regulat que afavoreixi l'adquisició d'un comportament crític i responsable.
- **Ús lúdic i social fora del centre:** Subratllen la importància de la implicació familiar en la gestió de l'ús del mòbil, especialment pel que fa a les xarxes socials.

Per altra banda, diversos docents també mostren inquietud per l'ús de portàtils i tauletes a l'aula, i reclamen una regulació més estricta que en limiti l'ús a finalitats educatives. A més, es proposen mesures com la supervisió activa del professorat, la reducció del temps davant les pantalles, el control d'accés a internet i la regulació de noves tecnologies com la intel·ligència artificial, així com accions formatives per fomentar un ús digital responsable.

- **Regulació dels portàtils i tauletes:** Molts docents advoquen per limitar o establir normes clares sobre l'ús de portàtils. Un exemple de resposta assenyala: "Cal regular l'ús dels ordinadors portàtils, cada dia un alumne es queda sense bateria perquè es queda jugant." En general, es demana que l'ús dels dispositius sigui únicament per activitats acadèmiques, filtrant aplicacions no educatives.
- **Supervisió docent:** Diversos docents recorden la importància de l'atenció dels professors durant l'ús de la tecnologia: "S'hauria de vigilar més l'ús que fan els alumnes dels dispositius, i no deixar-los lliures tot el temps."
- **Menys pantalles i més paper/llibres:** Alguns docents plantegen tornar a suports tradicionals. Per exemple: "Més ús del paper i llibres a l'aula; les pantalles només si són estrictament necessàries."
- **Restriccions d'accés a internet:** Alguns docents reclamen una sèrie de restriccions per tal que els alumnes no puguin accedir a webs no educatives a través de filtres de control. "No tenir accés, almenys dins del centre, a webs de temàtiques delicades o de jocs". Amb aquesta reclamació busquen evitar distraccions i usos nocius dels dispositius digitals a l'aula. "Cal restringir molt més la xarxa de webs a les que es pot tenir accés."
- **Educació en l'ús digital responsable:** Part dels docents reclamen la necessitat d'educar tant a l'alumnat com a les seves famílies en un ús responsable dels dispositius digitals. Per això alguns docents reclamen "Implantar un sistema operatiu propi i orientat a l'educació als dispositius portàtils que es prestin a l'alumnat. Aquest sistema operatiu hauria de permetre un ús exclusivament educatiu dels dispositius i la monitorització del treball per part de docents i famílies."
- **Control d'IA, jocs i xarxes:** Alguns docents apunten a la necessitat de normatives específiques sobre l'ús d'intel·ligència artificial i accessos a jocs: "Cal aclarir l'ús d'IA generativa (ChatGPT, etc.) i impedir jocs que no siguin educatius." Això reflecteix la inquietud global per l'ús de noves tecnologies digitals.

En resum, les opinions recollides posen de manifest una preocupació generalitzada del professorat sobre l'impacte dels dispositius digitals en el dia a dia dels centres educatius (especialment amb el mòbil). Més enllà de casos concrets, s'evidencia la necessitat de

disposar de criteris clars, coherents i compartits que facilitin la gestió dels dispositius, redueixin les distraccions i permetin un ús educatiu realment profitós. També es destaca la importància de comptar amb els recursos adequats i de reforçar la implicació de tota la comunitat educativa, incloses les famílies, per tal d'abordar aquest repte de manera integral.

6. Conclusions

Tot seguit es presenten les conclusions de l'anàlisi de la implementació de la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius durant el curs 2024-2025 a partir dels resultats de l'enquesta administrada als equips docents i directius de centres amb ESO. Les conclusions s'han examinat a la llum de l'evidència existent sobre els impactes de l'ús dels telèfons mòbils en contextos educatius sobre l'aprenentatge, la convivència i el benestar de l'alumnat, i de l'evidència de regular l'ús del mòbil als centres educatius sobre aquestes mateixes dimensions d'interès.

El disseny de la regulació és, en general, consistent amb l'evidència disponible

L'evidència acumulada indica que l'ús del telèfon mòbil en contextos educatius pot tenir efectes positius sobre l'aprenentatge, sempre que s'utilitzi de manera planificada i amb un objectiu pedagògic clar. En canvi, l'ús lliure, no guiat o no supervisat tendeix a generar distraccions i dificultats de concentració, amb un impacte negatiu en el rendiment acadèmic. Tot i que les evidències no són del tot concloents, la restricció del mòbil als centres educatius podria tenir beneficis en la millora del clima a l'aula i la reducció de l'assetjament.

La regulació implementada restringeix l'ús generalitzat dels mòbils, de manera que s'orienta a minimitzar els efectes negatius d'un ús lliure dels mòbils sobre les condicions d'aprenentatge. La regulació només admet l'ús del mòbil per a usos educatius específics, deixant oberta la possibilitat que els centres educatius promoguin l'ús del mòbil per part de l'alumnat en activitats amb un objectiu pedagògic, una situació en què l'evidència assenyala que usar el mòbil pot afavorir l'aprenentatge. Que els centres educatius puguin decidir si admeten o no aquest ús dels telèfons personals de l'alumnat, és consistent amb el fet que actualment els centres de secundària no disposen, de manera generalitzada, de tauletes o telèfons mòbils propis.

Gairebé es doblen els centres que prohibeixen totalment l'ús del mòbil

Durant el curs 2024-2025, un 40% dels centres amb ESO han optat per una prohibició total del mòbil —en tots els espais i activitats, incloses les sortides—, quan el curs anterior només ho van fer el 21,6%. Aquestes dades indiquen una consolidació de la voluntat reguladora dels centres.

La majoria dels centres educatius han optat per mantenir la possibilitat d'utilitzar els mòbils per a activitats educatives, però el professorat ho fa puntualment

El 60% dels centres han aplicat una prohibició parcial, que permet l'ús del dispositiu amb finalitats educatives autoritzades. Tot i això, aquest ús es puntual i minoritari: només entre un 34 i un 37 % del professorat ha fet servir el mòbil amb finalitats educatives durant el curs, i d'aquests, el 75,1 % només l'han utilitzat una o dues vegades per trimestre. Els usos més estesos tenen a veure amb la creació de contingut audiovisual.

La gran majoria de docents perceben efectes positius de l'aplicació de la regulació als seus centres

El professorat d'ESO valora positivament els efectes generals de la regulació de l'ús del mòbil. Un 89,6% considera que ha tingut un impacte positiu global, especialment pel que fa a la convivència, la reducció d'incidències degudes a l'ús indegut dels mòbils i la relació entre alumnes.

Les millores percebudes als centres que han endurit la restricció dels mòbils són especialment destacables als centres de màxima complexitat

Les dades disponibles a partir de l'enquesta han permès analitzar amb més profunditat la percepció dels docents d'aquells centres que han passat de tenir algun tipus de restricció del mòbil a una prohibició total. L'enduriment de la regulació s'associa a una millora percebuda en totes les dimensions analitzades en comparació amb els centres que s'han mantingut amb prohibició parcial. Aquesta millora és especialment destacada en els centres de màxima complexitat, on es detecten diferències estadísticament significatives en la reducció d'incidències, millora de la convivència, l'atenció i fins i tot el rendiment acadèmic.

Aquests resultats coincideixen amb la literatura internacional, que assenjala que les restriccions als mòbils tenen un major impacte en alumnes amb rendiments més baixos i en contextos de vulnerabilitat, ja que són els que pateixen més els efectes negatius de l'ús lliure del dispositiu.

Els efectes percebuts sobre l'aprenentatge en general són limitats, però amb potencial a mitjà termini

Pel que fa als efectes sobre l'aprenentatge i el rendiment acadèmic, la percepció docent apunta que són reduïts o inexistents. Ara bé, la percepció del professorat indica que sí que hi podria estar havent efectes positius en contextos de màxima complexitat, especialment pel que fa al rendiment, en línia amb el que assenyalen les evidències internacionals.

Cal tenir en compte, a més, que la literatura assenjala que els efectes de les polítiques de restricció es fan més evidents quan es mantenen durant períodes prolongats, ja que es consoliden hàbits i canvis en l'ús del dispositiu. Per tant, es preveu que els impactes positius es puguin ampliar en cursos futurs, especialment si les regulacions es mantenen.

Cap de les dues modalitats de prohibició no ha provocat dificultats excessives a la majoria de centres

Un 38,2 % del professorat considera que ha estat un procés fàcil; un 35,3 % s'ha trobat amb lleugeres dificultats a l'inici, que s'han superat amb facilitat; només un 11,6 % ha trobat força dificultats i un 4,3 % moltes.²⁰ Tot i això, la implementació de la regulació durant el curs 2024-2025 ha estat lleugerament més problemàtica en centres on s'ha aplicat una regulació parcial i als centres de màxima complexitat.

En canvi, l'opció normativa que ha pres el centre sobre l'emplaçament en què l'alumnat ha de desar el mòbil no sembla haver influït en la percepció de les dificultats per aplicar la regulació.

Una eventual prohibició total dels mòbils tindria un alt nivell d'acceptació per part dels docents

Els equips docents i directius mostren un ampli suport a una possible prohibició total de l'ús dels mòbils a l'ESO: un 67,9 % estaria totalment d'acord amb prohibir-ne l'ús, fins i tot per a finalitats educatives. El suport és majoritari i més contundent entre el personal de centres amb regulacions més estrictes.

Entre el professorat que treballa en centres on sí que s'admeten els usos educatius del mòbil, la majoria considera que la prohibició tindria poques implicacions, ja sigui perquè l'ús de mòbil és esporàdic o perquè es podria substituir fàcilment per altres dispositius disponibles al centre. Tot i això, un 4,5 % alerta que algunes activitats no serien possibles per manca de recursos alternatius.

A més, els docents han expressat preocupacions pràctiques i han emès demandes concretes: des d'una normativa clara i comuna, fins a millores d'infraestructura i la necessitat d'implicar les famílies. També es reclamen mesures específiques per a altres dispositius (com rellotges intel·ligents, portàtils o tauletes), restriccions d'accés a continguts no educatius, i accions formatives per fomentar un ús digital responsable. En conjunt, aquestes veus apunten a la necessitat d'un enfocament integral, amb criteris compartits, recursos adequats i corresponsabilitat de tota la comunitat educativa.

S'identifica el repte pendent d'educar en un ús responsable dels dispositius digitals

L'evidència disponible posa de relleu que una prohibició de l'ús dels mòbils als centres educatius no impedeix que se'n segueixi fent un ús incorrecte en horari no lectiu. De fet, alguns estudis conclouen que la prohibició dels mòbils als centres educatius pot comportar efectes negatius per l'alumnat en l'àmbit del benestar emocional, especialment

²⁰ Un 10,6 % de l'equip docent considera que no disposa d'informació per respondre.

nomofòbia, la qual cosa assenyala l'existència d'una problemàtica vinculada a aquests dispositius que va més enllà del que succeeix dins els centres educatius.

La literatura sobre aquesta qüestió assenyala la necessitat que els centres tinguin un paper clau a l'hora de formar l'alumnat en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquesta és també una de les reivindicacions expressades per part dels docents, tant per part d'aquells que es mostren favorables com d'aquells contraris a una eventual prohibició total dels telèfons mòbils.

7. Recomanacions

Les següents recomanacions van adreçades a la millora de la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius promoguda pel Departament d'Educació i Formació Professional. Les anàlisis elaborades a partir de les evidències internacionals i generades en el nostre context han permès identificar aspectes a tenir en compte a fi d'adequar la seva implementació i incrementar les probabilitats que aquesta tingui un impacte positiu en les condicions d'aprenentatge i en el benestar de l'alumnat.

Preveure mesures per respondre als reptes d'implementació de la normativa.

Es recomana l'establiment de mesures per resoldre els reptes associats a la implementació de les normes sobre l'ús dels mòbils, tant en escenaris de prohibició total com en situacions en què se'n permeti l'ús puntual, i acompanyar els centres educatius en la seva posada en marxa.

Es recomana acompanyar les direccions dels centres educatius en la resolució de les **difficultats logístiques** que s'han detectat, per exemple, a l'hora de preveure espais adequats perquè l'alumnat hi deixi els telèfons, o per garantir que l'alumnat els hi deixi efectivament. En una part dels centres, aquest pas genera incidències perquè no sempre hi ha un sistema de control efectiu.

En el cas d'admetre usos puntuals dels telèfons mòbils, es recomana l'establiment de **protocols o criteris compartits** sobre quan, com i per a què es poden utilitzar els dispositius, a fi de garantir una aplicació coherent i transparent, evitant així incoherències entre grups i assignatures, i afavorint una gestió adequada del clima d'aula.

Per últim, es proposa incloure de manera explícita els **rellotges intel·ligents** dins la normativa d'ús de dispositius mòbils als centres educatius. Es recomana prohibir-ne l'ús a l'aula, especialment durant les proves d'avaluació, i establir protocols clars per al seu dipòsit o custòdia, igual com es fa amb els telèfons mòbils.

Dissenyar una estratègia per incloure de manera efectiva i sostenible l'abordatge de l'ús saludable dels dispositius digitals des dels centres educatius²¹.

Com a acció emblemàtica d'aquesta estratègia, es proposa el disseny de tallers específics orientats a promoure un ús saludable dels dispositius mòbils, amb especial atenció a les conductes fora de l'àmbit escolar. Aquests tallers es plantegen amb un enfocament doble, adaptat a les necessitats i rols de cada col·lectiu implicat: adolescents i famílies.

Tallers adreçats a adolescents: Els tallers per a joves inclourien continguts sobre seguretat digital i hàbits saludables, però amb un enfocament adaptat a la seva realitat. A més, es treballaria **la identificació de símptomes associats a un ús problemàtic del mòbil**, com l'insomni, l'ansietat o les dificultats de concentració. Es reflexionaria sobre fenòmens específics com la nomofòbia (por a estar sense el dispositiu), el *phubbing* (ignorar els altres pel mòbil) o el *vamping* (ús intensiu durant la nit), i el seu impacte sobre la salut mental i física. Els tallers també oferirien **estratègies de desconnexió**, com l'establiment de franges horàries sense pantalles o l'ús d'aplicacions per a la gestió del temps digital. Finalment, es fomentaria una **actitud crítica i creativa** mitjançant debats sobre el futur de l'entorn digital, amb l'objectiu que els adolescents desenvolupessin pensament reflexiu i proposessin iniciatives per millorar la seva pròpia relació amb la tecnologia.

Tallers adreçats a famílies: És important reforçar el paper de les famílies en la gestió dels usos digitals durant l'adolescència, mitjançant accions específiques d'acompanyament i formació. Aquests espais formatius tindrien com a objectiu proporcionar informació i eines pràctiques perquè els progenitors puguin **acompanyar de manera efectiva els seus fills i filles en l'ús del telèfon mòbil**. Es tractarien qüestions relacionades amb els principals **riscos de ciberseguretat i de salut** associats a l'ús dels dispositius, com ara què cal compartir —i què no— a l'entorn digital, com detectar missatges o enllaços sospitosos, o com generar contrasenyes robustes. També es posaria èmfasi en la **prevenció del ciberassetjament**, fomentant la comunicació empàtica i el respecte a les interaccions en línia. Paral·lelament, es promouria l'establiment de **rutines de desconnexió**

²¹ Els suggeriments d'aquests tallers es fonamenten en propostes de diverses entitats: el programa [\(des\)CONNECTA](#) de l'associació Cibervoluntarios; la [Guia per a famílies en educació digital](#) de l'Ajuntament de Barcelona; els materials del projecte [Internet Segura](#) de la Generalitat de Catalunya; i el projecte [Be Internet Legends](#), de ParentZone.

digital compartides en l'àmbit familiar, el bon ús dels mecanismes de control parental i la consolidació d'hàbits saludables.

Aquestes mesures tindrien un **caràcter preventiu** ja que permetrien que les famílies estiguessin preparades per guiar els fills en el moment en què comencin a utilitzar el telèfon mòbil. Aquestes sessions podrien oferir-se en diferents formats —com jornades de portes obertes, trobades grupals amb famílies o tutories individualitzades amb caràcter obligatori— per tal de garantir una participació àmplia i adaptada als diferents contextos.

Aquest acompanyament hauria d'anar acompanyat de materials de suport, com ara **guies pràctiques, recursos formatius** i estratègies concretes per a l'establiment de límits i l'acompanyament digital dels fills i filles.

Garantir la disponibilitat de tauletes o dispositius mòbils del centre.

Per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i facilitar l'ús pedagògic dels mòbils quan aquest estigui previst dins l'activitat educativa, es planteja que els centres comptin amb un nombre suficient de tauletes o dispositius mòbils propis. Aquests aparells haurien d'estar disponibles per al professorat i l'alumnat en el marc de projectes o activitats planificades, evitant així la dependència dels dispositius personals dels alumnes. Aquesta mesura permetria un millor control de les condicions d'ús, tant des del punt de vista tècnic com pedagògic.

Elaborar una guia d'ús pedagògic dels mòbils.

Es recomana que la guia reculli propostes pràctiques i contextualitzades sobre l'ús educatiu dels dispositius mòbils, amb l'objectiu d'orientar el professorat sobre com aprofitar-ne el potencial pedagògic. Aquesta guia hauria d'incloure experiències organitzades per àrees i nivells educatius, destacant aquells usos que aporten més valor afegit.

Donar continuïtat a l'anàlisi quantitativa i explorar la viabilitat d'avaluar l'impacte de la regulació.

Amb la finalització del curs 2024-2025, es considera oportú donar continuïtat a l'anàlisi de l'impacte de la regulació dels dispositius mòbils més enllà de les percepcions recollides mitjançant l'enquesta. Es proposa dur a terme una anàlisi basada en indicadors objectius que permetin una aproximació quantitativa rigorosa. Alguns àmbits d'estudi podrien incloure l'evolució del rendiment acadèmic, la incidència de casos de ciberassetjament o altres indicadors de convivència i benestar emocional. Aquesta informació permetria contrastar els resultats subjectius amb dades empíriques i oferiria una base

més sòlida per a la presa de decisions. Així mateix, seria recomanable plantejar un seguiment a mitjà i llarg termini per captar possibles efectes diferits en el temps.

8. Agraïments

L'elaboració d'aquest informe ha comptat amb les valuoses aportacions de les persones entrevistades. Volem expressar el nostre agraïment per la seva generositat i implicació a les següents persones (ordenades alfabèticament pels cognoms):

Joan-Anton Sánchez Valero, expert en tecnologies educatives, professor del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Universitat de Barcelona.

María del Mar Sánchez Vera, experta en tecnologies educatives, doctora en Pedagogia, membre del Grup de Recerca en Tecnologia Educativa i professora titular del Departament de Didàctica i Organització Escolar de la Facultat d'Educació de la Universitat de Múrcia.

Jordi Serarols Boada, Subdirector general de Recerca i Cultura Digital del Departament d'Educació i Formació Professional, i doctor en Educació i TIC.

Oscar Vicente-Chirivella, professor associat d'Economia al Departament d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València.

Agraïm sincerament la participació dels docents i dels equips directius que han participat a l'enquesta.

Finalment, volem reconèixer el suport del personal de referència del Departament d'Educació i Formació Professional de la Generalitat de Catalunya. En especial, agraïm l'acompanyament de Mercè Andreu Rosés, Mireia Bel Marzo, Maria Dolors Bastida Soriano, Ana Albalat Martínez i Eva Castillo Gimeno, així com a l'equip del Servei de Transparència i Projectes Estratègics i a l'equip del Servei de Difusió, del Gabinet Tècnic.

9. Referències

- Abrahamsson, S. (2024). Smartphone Bans, Student Outcomes and Mental Health [Working paper]. En 68. Institutt for samfunnsøkonomi. <https://openaccess.nhh.no/nhh-xmlui/handle/11250/3119200>
- Amez, S., & Baert, S. (2020). Smartphone use and academic performance: A literature review. *International journal of educational research*, 103, 101618.
- Beneito, P., & Vicente-Chirivella, Ó. (2022). Banning mobile phones in schools: Evidence from regional-level policies in Spain. *Applied Economic Analysis*, 30(90), 153-175.
- Böttger, T., & Zierer, K. (2024). To ban or not to ban? A rapid review on the impact of smartphone bans in schools on social well-being and academic performance. *Education Sciences*, 14(8), 906.
- Calderón-Garrido, D., Ramos-Pardo, F., & Suárez-Guerrero, C. (2022). The use of mobile phones in classrooms: A systematic review. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 17(6), 194-210.
- Campbell, M., Edwards, E. J., Pennell, D., Poed, S., Lister, V., Gillett-Swan, J., Kelly, A., Zec, D., & Nguyen, T.-A. (2024). Evidence for and against banning mobile phones in schools: A scoping review. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 34(3), 242-265. <https://doi.org/10.1177/20556365241270394>
- Consell Escolar de Catalunya. (2015). *Les tecnologies mòbils als centres educatius*. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/522/les_tecnologies_mobils_als_centres_educatius_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Consell Escolar de Catalunya. (2019). *Els dispositius mòbils als centres educatius (2/2019)*. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/536/els_dispositius_mobils_als_centres_educatius_2019.pdf?sequence=1
- Departament d'Educació. (2024). *Ús dels telèfons mòbils als centres educatius—Instruccions*. https://agora.xtec.cat/inselestresturons/wp-content/uploads/usu1101/2024/04/ORG_Us_Mobils.pdf
- Freitas Cortina, A., Rappoport, S., Solana Domínguez, I., & Paredes Labra, J. (2022). *Discursos sobre los problemas generados por el uso de los teléfonos móviles y el acoso escolar en los centros educativos de Madrid*. <https://doi.org/10.30827/Digibug.77647>
- Gath, M. E., Monk, L., Scott, A., & Gillon, G. T. (2024). Smartphones at School: A Mixed-Methods Analysis of Educators' and Students' Perspectives on Mobile Phone Use at School. *Education Sciences*, 14(4), Article 4. <https://doi.org/10.3390/educsci14040351>
- Goodyear, V. A., Randhawa, A., Adab, P., Al-Janabi, H., Fenton, S., Jones, K., Michail, M., Morrison, B., Patterson, P., & Quinlan, J. (2025). School phone policies and their association

with mental wellbeing, phone use, and social media use (SMART Schools): A cross-sectional observational study. *The Lancet Regional Health–Europe*.
[https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762\(25\)00003-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762(25)00003-1/fulltext)

Owen, D., & Sanchez, C. (2020). *Cell Phones as Instructional Technology in the Civics Classroom*. <https://doi.org/10.33774/apsa-2020-cph32>

Pozos-Pérez, K., Herrera-Urizar, G., Rivera-Vargas, P., & Alonso-Cano, C. (2023). Use of Mobile Phones in Classrooms and Digitalisation of Educational Centres in Barcelona. *Education Sciences*, 13(1), Article 1. <https://doi.org/10.3390/educsci13010021>

Puñedura, R. (2006). *Transformation, Technology, and Education*.
<http://hippasus.com/resources/tte/>

Sanz, J. (2020). *Guia pràctica 16—Les aportacions de les revisions sistemàtiques de la literatura al disseny de polítiques públiques* (Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques). Ivàlua. https://ivalua.cat/sites/default/files/2020-05/Guia%20Pr%C3%A0ctica16_Cat_0.pdf

Smale, W. T., Hutcheson, R., & Russo, C. J. (2021). Cell phones, student rights, and school safety: Finding the right balance. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, 195, 49-64.

10. Annexos

10.1. Procés per realitzar la revisió ràpida d'evidència

En primer lloc, s'han definit els següents criteris per a guiar la revisió per ambdós objectes d'anàlisi:

Taula 2: Criteris d'inclusió de la revisió d'evidència: impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en l'aprenentatge i la convivència i benestar emocional de l'alumnat.

Població	Intervenció	Comparació	Outcomes (dimensions d'interès)	Temporalitat (data de publicació)
Alumnat del Nord Global	Ús dels telèfons mòbils als centres educatius (primària i secundària)	Comparat amb la manca d'ús	Benestar emocional i aprenentatge	2018-2025 ²²

Font: elaboració pròpia

Taula 3: Criteris d'inclusió de la revisió d'evidència: impactes que tenen la implementació de les diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge i la convivència i benestar emocional de l'alumnat.

Població	Intervenció	Comparació	Outcomes (dimensions d'interès)	Temporalitat (data de publicació)
Alumnat del Nord Global	Prohibició de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius (primària i secundària)	Comparat amb la no prohibició	Benestar emocional i aprenentatge	2018-2025

Font: elaboració pròpia

²² L'elecció d'aquest període respon a la cerca de l'evidència més rellevant, tenint en compte l'evolució accelerada de la digitalització i els canvis que es poden haver produït en l'impacte de la tecnologia sobre l'aprenentatge i el benestar emocional.

Posteriorment, s'han definit diferents **cadenes de cerca**²³ que han servit per identificar literatura acadèmica, ja sigui publicada en revistes revisades per iguals o en pre-publicacions d'autors que treballin en centres de recerca reconeguts, així com de literatura publicada per institucions de referència en la recerca o la praxi educativa. A tal efecte, s'han utilitzat els portals [Google acadèmic](#) i [ERIC](#) (sigles en anglès de Centre d'Informació en Recursos Educatius, impulsat per l'Institut de Ciències de l'Educació, dins del Departament d'Educació dels Estats Units d'Amèrica).

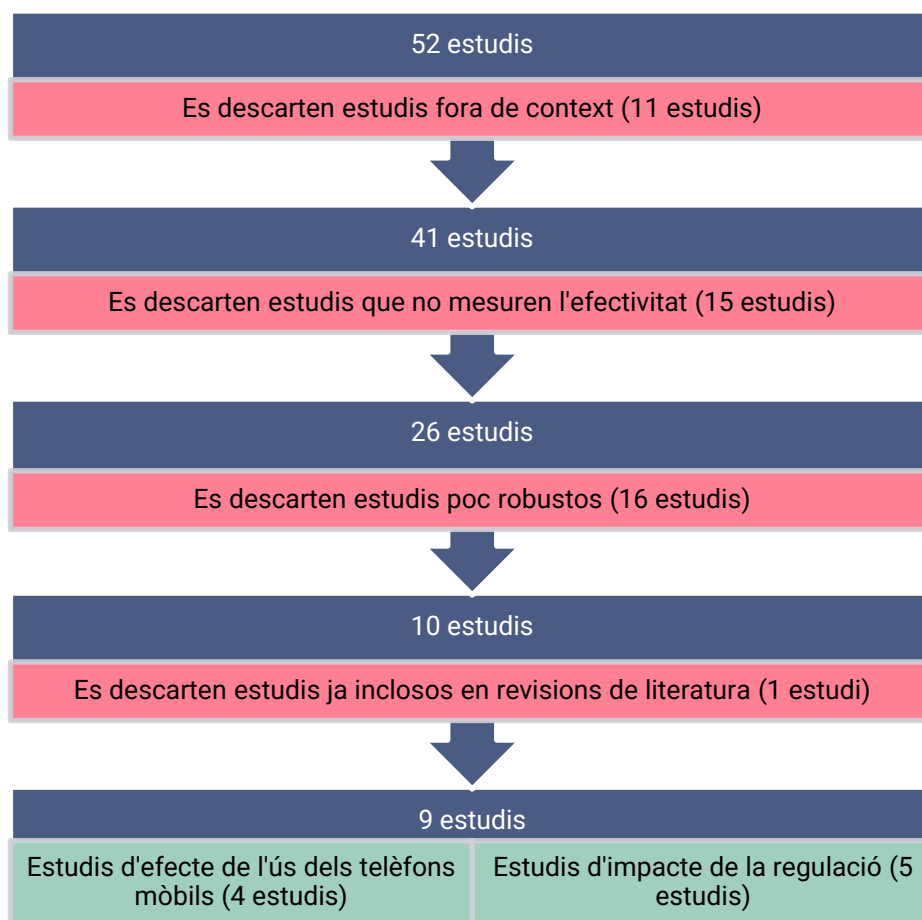
De la recerca de materials s'ha obtingut el text complet de 52 estudis publicats a partir de 2018. A continuació, s'han eliminat els estudis que no responien als criteris definits, tal i com es mostra a la Figura 15 a través d'una lectura dels seus resums. En particular, s'han descartat estudis publicats anteriorment a 2018, els estudis que analitzen poblacions diferents de l'estudiada, per exemple, en contextos geogràfics diferents a l'analitzat o bé que analitzin els impactes de l'ús del telèfon en estudiants universitaris, i aquells duts a terme amb metodologies poc robustes. Finalment, s'ha obtingut un total de 9 estudis, dels quals s'han analitzat aquells estudis experimentals més robustos, les metaànalisi i les revisions sistemàtiques. D'aquests, 4 dels estudis analitzats s'han fet servir per l'anàlisi de l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils i 5 per l'anàlisi de l'impacte de la regulació dels telèfons mòbils.

²³ Cadenes de cerca:

Per la revisió d'evidències sobre l'ús dels telèfons mòbils: (Mobile OR cell phone) AND (Educational Outcomes OR Learning Performance OR Academic Achievement), (Mobile OR cell phone) AND (Well-Being Or Mental Health Or Student Engagement)

Per la revisió d'evidències sobre la prohibició dels telèfons mòbils: Cell OR mobile phone regulation, cell OR mobile phone ban, cell OR mobile phone banning, phone+learning outcomes, phone+student wellbeing

Figura 15: Procés de filtratge de la literatura identificada

Font: elaboració pròpia

10.2. Detall de la revisió ràpida d'evidències

Impactes de l'ús dels telèfons mòbils

Taula 4: Resum de la literatura revisada – impactes de l'ús dels mòbils en aprenentatge²⁴

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Calderón-Garrido et al. (2022)	Revisió sistemàtica de la literatura	50 articles acadèmics publicats entre 2011 i 2020, incloent experimentals, causals, correlacionals i qualitatius.	Aprenentatge en diverses àrees, incloses biologia, botànica i idiomes	Impacte positiu de l'ús del telèfon mòbil amb finalitats educatives quan l'ús és planificat i en un context de desenvolupament de les competències

²⁴ En aquesta taula i totes les següents, els estudis analitzats s'han ordenat de la manera següent: en primer lloc, segons la metodologia (revisions de literatura, experimentals, quasi-experimentals, anàlisis de regressió, anàlisis qualitatives) i, dins de cada grup, de més recent a més antic.

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
				digitals dels alumnes i el professorat
Amez & Baert (2020)	Revisió sistemàtica de la literatura	23 articles acadèmics, incloent anàlisis de regressió lineal i anàlisis correlacional	Aprenentatge en diverses àrees educatives	Impacte negatiu de l'augment del temps d'ús dels telèfons mòbils a l'aula en l'aprenentatge

Font: elaboració pròpia

Taula 5: Resum de la literatura revisada – impactes de l'ús dels mòbils en benestar

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Smale et al. (2021)	Revisió narrativa de la literatura	Diversos estudis empírics i casos legals	Benestar emocional, motivació per l'activitat proposada, comunicació (tant entre l'alumnat com entre alumnes i docents), salut mental	Impacte positiu de l'ús dels telèfons mòbils a l'aula en la motivació, la comunicació i l'aprenentatge. Impacte negatiu sobre la salut mental per l'increment del ciberassetjament i sobre l'aprenentatge per l'augment de les distraccions
Freitas Cortina et al. (2022)	Anàlisi qualitativa fent servir enquestes i grups de discussió	2 escoles participants, 2 membres de l'equip directiu, 8 membres de l'equip docent, 21 membres de l'alumnat, i 4 referents experts, un total de 35 persones	Ciberassetjament	Augment del ciberassetjament degut a l'augment de l'ús del telèfon mòbil. La prohibició total de l'ús dels telèfons mòbil al centre no permet ensenyar ni fomentar un ús responsable d'aquests dispositius.

Font: elaboració pròpia

Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils

Taula 6: Resum de la literatura revisada – impactes de la prohibició dels mòbils en aprenentatge

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Böttger & Zierer (2024)	Revisió ràpida	5 estudis quantitius, incloent causals, correlacionals i observacionals	Notes mitjanes de curs, resultats en exàmens oficials	No es detecten impactes significatius de la prohibició en l'aprenentatge

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Campbell et al (2024)	Revisió d'abast	22 estudis acadèmics d'impacte, implementació o opinions	Aprenentatge en diverses àrees educatives	Evidència mixta, però detecta impactes significatius en alumnat amb més baix nivell socioeconòmic o pitjor rendiment educatiu previ a la prohibició
Beneito & Vicente-Chirivella (2022)	Diferència en diferències i control sintètic	15 comunitats autònomes	Resultats de proves PISA en matemàtiques i ciència en alumnat de secundària	Guanyos significatius, equivalents a 0,6-0,8 anys d'escolarització
Abrahamsson (2024)	Anàlisi d'esdeveniments	151.925 alumnes de secundària	Nota mitjana de curs	Impacte positiu significatiu. Identifica millores significatives en noies que han estudiat en escoles amb prohibició d'ús del telèfon durant tota la seva escolarització, equivalent a 0,08 desviacions estàndards.

Font: elaboració pròpia

Taula 7: Resum de la literatura revisada – impactes de la prohibició dels mòbils en benestar emocional

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Böttger & Zierer (2024)	Revisió ràpida	5 estudis quantitius, incloent causals, correlacionals i observacionals	Incidència d'assetjament escolar, satisfacció amb l'educació, dinàmiques de conflictes i competició amb l'alumnat	Impacte positiu significatiu agregat de la prohibició.
Campbell et al. (2024)	Revisió d'abast	6 estudis acadèmics d'impacte, implementació o opinions	Incidència d'assetjament escolar	Evidència mixta no conclouent.
Beneito & Vicente-Chirivella (2022)	Diferència en diferències i control sintètic	15 comunitats autònomes	Incidència de casos d'assetjament escolar en joves de 12 a 14 anys i de 15 a 17 anys	Reducció significativa dels casos d'assetjament escolar (12,5 %-18 %)

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Abrahamsson (2024)	Anàlisi d'esdeveniments	151.925 alumnes de secundària	Incidència de casos d'assetjament escolar, ús de serveis de salut mental o medicina general	No hi ha impactes estadísticament significatius en cap cas de les dimensions, excepte en casos d'assetjament escolar en noies que han cursat tota l'educació secundària amb prohibició dels mòbils.
Goodyear et al (2025)	Abans-després	1.227 alumnes de secundària	Benestar emocional mesurat amb l'escala Warwick-Edinburgh	No hi ha impactes significatius.

Font: elaboració pròpia

10.3. Qüestionari de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius

Introducció a l'enquesta

- Moltes gràcies per mostrar interès a participar en aquesta enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius.
- El curs 2024-2025 va entrar en vigor la normativa sobre regulació de l'ús dels dispositius mòbils. Per a més informació a la [pàgina web del Departament d'Educació i Formació Professional](#).
- L'objectiu de l'enquesta és conèixer com s'ha aplicat la regulació al llarg d'aquest curs: com s'ha incorporat a les normes internes, quines dificultats han sorgit i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.
- L'enquesta s'adreça **exclusivament a docents que imparteixen classes a l'ESO i equips directius de centres amb ESO**.
- Només es pot accedir a l'enquesta amb l'usuari CIGAR, tot i que no queda registrat i es garanteix l'anonimat de les respostes.

Bloc 1: Dades bàsiques de la persona que respon l'enquesta (aquest bloc el responen tots els perfils)

- Escriu el nom del centre educatiu en el que treballes actualment.*²⁵
 - a) Escriu el codi del centre, si el saps.
 - Camp numèric
 - b) Indica el codi postal del centre educatiu en el que treballes actualment.*
 - Camp numèric
 - c) Quin és el teu sexe?*
 - d) Quina és la teva identitat de gènere?*
 - e) Quina edat tens?*
 - f) Imparteixes classes a l'ESO o formes part de l'equip directiu?

- Sí, imparteixo classes a l'ESO --> **continua l'enquesta**
- Sí, imparteixo classes a l'ESO i formo part de l'equip directiu --> **continua l'enquesta**
- No imparteixo classes a l'ESO ni formo part de l'equip directiu --> **final de l'enquesta**

²⁵ S'indica amb asterisc les preguntes que seran obligades de respondre.

- No imparteixo classes a l'ESO però formo part de l'equip directiu → **cap a la secció per l'equip directiu**

g) Quant de temps has treballat en aquest centre educatiu?*

- Menys de 3 mesos → **bloc 5**
- Entre 3 mesos i 1 curs acadèmic
- Entre 1 i 2 cursos acadèmics
- 2 cursos acadèmics o més
- En situació inactiva per jubilació o baixa de llarga durada → **final enquesta**

h) En total, quant de temps has treballat com a docent en centres educatius?

- Menys d'un curs acadèmic
- 1-2 cursos acadèmics
- 3-4 cursos acadèmics
- 5-9 cursos acadèmics
- Entre 10 i 20 cursos acadèmics
- Més de 20 cursos acadèmics

i) Ets tutor/a d'un grup classe?

- No → Bloc 2
- Sí, de 1r o 2n d'ESO → **Bloc 2**
- Sí de 3r o 4t d'ESO → **Bloc 2**

Bloc 2: Perfil de l'equip docent i usos educatius (aquest bloc el responen tots excepte docents substituïts)

A continuació et farem un conjunt de preguntes sobre la teva experiència com a docent d'ESO durant el curs 2024-2025.

En cas que aquest curs hagis estat treballant en més d'un centre educatiu, respon pensant en el centre on estiguis treballant actualment.

a) En quins cursos imparteixes classe?* (es pot marcar més d'una resposta)

- 1r d'ESO
- 2n d'ESO
- 3r d'ESO
- 4t d'ESO

b) Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats: (es pot marcar més d'una resposta)

- Cercar informació
- Fer recerca per a treballs o projectes

- Utilitzar aplicacions educatives específiques (per ex. Innovamat app per mòbil, Moodle, Classroom de google, Scratch, Lab4U)
 - Ensenyar l'ús d'apps que són d'interès per la matèria (*per ex. Strava, Arbolapp, Google Lens, o similars*)
 - Escriure textos o prendre apunts
 - Gravació de vídeos o àudios, i realització de fotografies
 - Comunicar-se amb docents i companys de classe mitjançant aplicacions educatives
 - Accedir a xarxes socials amb finalitat educativa
 - Utilitzar eines de resposta interactiva (Kahoot, Mentimeter i similars)
 - Altres
 - L'alumnat no ha fet servir el telèfon mòbil a les meves classes durant aquest curs escolar
- c) En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència aproximada d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries:*
- No es fa cap ús del mòbil a l'aula en les meves matèries
 - 1-2 vegades al trimestre
 - 1-2 vegades al mes
 - 1 vegada a la setmana o més
- d) A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs?* (es pot marcar més d'una resposta)
- No es fa cap ús del mòbil en les meves matèries
 - Ciències (ciències de la naturalesa, ciències socials, geografia i història)
 - Matemàtiques i tecnologia (TIC)
 - Llengües (llengua catalana, llengua castellana, llengua estrangera)
 - Arts (música, educació visual i plàstica)
 - Altres (educació física, valors, etc.)
 - No es fa cap ús del mòbil a l'aula en les meves matèries
- e) Quina proporció d'alumnes tenen un dispositiu mòbil personal?*
- Una minoria
 - Menys de la meitat
 - Més de la meitat
 - La gran majoria
- f) Formes part de l'equip directiu?
- Sí, formo part de l'equip directiu → **Bloc 3**
 - No formo part de l'equip directiu → **Bloc 4**

Bloc 3: Regulació al centre (preguntes només per l'equip directiu)

A continuació, a l'equip directiu us consultem sobre com ha abordat el centre l'aplicació de les instruccions referides a l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO. Les preguntes es centren en les decisions preses, les mesures organitzatives establertes i la normativa interna relacionada amb aquest tema.

- a) En el marc dels usos previstos per l'ESO a l'actual regulació, quina opció va triar entre les següents?*

 - Prohibició de l'ús generalitzat en tots els espais del centre i en les activitats educatives, també de fora del centre.
 - Restricció general, excepte en usos educatius autoritzats.

- b) Aquest curs 2024-2025 heu actualitzat les NOFC per recollir els usos previstos dels mòbils de l'actual regulació?*

 - Sí
 - No

- c) En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?* (*si us plau, marca totes les que siguin certes*)

 - No es permetia la utilització del mòbil en cap cas.
 - No s'autoritzava la utilització per a usos educatius.
 - Es permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge.
 - Es permetia l'ús en espais dels centre (pati, menjador...).

- d) De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?*

L'alumnat...

 - Ha de deixar el mòbil en una guixeta personal → **pregunta f**
 - L'ha de desar el dispositiu apagat a la motxilla → **pregunta f**
 - Ha de desar el mòbil en una caixa a la mateixa aula o a una altra aula → **pregunta f**
 - No pot portar el dispositiu mòbil al centre educatiu → pregunta e
 - Altres → pregunta e

- e) Si has respost altres: especificar
- f) Les normes del centre recullen que els dispositius mòbils que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió?*

 - Sí
 - No

Bloc 4: Valoració dels efectes de la regulació dels mòbils a l'ESO (aquest bloc el responen tots els perfils, excepte docents substituïts)

A continuació, es recull la vostra percepció sobre el procés d'implementació i els efectes de l'aplicació de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes durant en curs 2024-2025, pel que fa als seus efectes en la convivència, la concentració o el rendiment acadèmic.

- a) Com valores l'efecte general de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes?*

 - Molt positiu
 - Positiu
 - Indiferent
 - Negatiu
 - Molt negatiu

- b) Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?*

 - Ha estat un procés fàcil, sense gaire conflicte.
 - Al principi va costar una mica, però ara la norma es respecta.
 - Ha generat força dificultats.
 - Ha provocat molts problemes i s'han hagut de revisar les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC).
 - No dispo de informació.

- c) Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les **incidències relacionades amb l'ús indegut dels mòbils** en el curs 2024-2025?*

 - S'han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.

- d) Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les **conductes contràries a la convivència** en el curs 2024-2025?*

 - S'han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.

- e) Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en els **casos de ciberassetjament** en el curs 2024-2025?*

- S’han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.
- f) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en la **relació entre els alumnes** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat les relacions: es relacionen menys o amb més dificultats.
 - Es relacionen igual que abans.
 - Ha afavorit les relacions entre els alumnes: es relacionen més o millor.
 - No ho puc valorar.
- g) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en l’**atenció de l’alumnat** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat.
 - No ha variat.
 - Ha millorat.
 - No ho puc valorar.
- h) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en el **rendiment acadèmic de l’alumnat** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat. → **bloc 5**
 - No ha variat. → **bloc 5**
 - Ha millorat. → **bloc 5**
 - No ho puc valorar. → **bloc 5**

Bloc 5: El futur de la regulació: possibles canvis i millores (aquest bloc el responen tots els perfils)

Per últim, volem recollir la vostra opinió sobre possibles escenaris futurs relacionats amb l’ús educatiu dels dispositius mòbils a l’ESO, així com suggeriments de millora o ampliació de la regulació actual.

1. En cas que no es permetés l’ús educatiu dels mòbils a l’ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?*
- No tindria cap implicació, ja que actualment no es permet l’ús del mòbil al nostre centre, tampoc amb finalitats educatives.
 - Tindria poques implicacions, ja que en general no fem servir el telèfon mòbil amb finalitats educatives.
 - Es podria substituir fàcilment el telèfon mòbil amb altres dispositius de què disposa el centre educatiu, per seguir duent a terme les mateixes activitats

- S'hauria de substituir el mòbil per altres dispositius, però no puc valorar si es podrien seguir duent a terme totes les activitats.
 - Algunes activitats no es podrien realitzar amb la tecnologia de què disposa el centre educatiu.
2. Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?*
- Totalment d'acord
 - Bastant d'acord
 - Ni d'acord ni en desacord
 - Força en desacord
 - Totalment en desacord

A continuació us farem algunes preguntes sobre els dispositius portàtils que s'han desplegat en el marc del Pla d'Educació Digital d'Educació:

3. A quins cursos l'alumnat pot endur-se l'ordinador a casa?* (es pot seleccionar més d'una resposta)
- 1r d'ESO
 - 2n d'ESO
 - 3r d'ESO
 - 4t d'ESO
 - Cap dels cursos pot endur-se l'ordinador a casa.
4. Amb quina freqüència es poden endur el dispositiu portàtil a casa?*
- Tots els dies de la setmana.
 - Només els caps de setmana.
 - Cap dels cursos pot endur-se l'ordinador a casa
5. Com valoraries que l'alumnat hagués de deixar els seus ordinadors al centre?*
- Totalment d'acord
 - Bastant d'acord
 - Ni d'acord ni en desacord
 - Força en desacord
 - Totalment en desacord
6. Per últim, considereu que s'hauria d'incloure algun element més a les instruccions o en una futura regulació?
- Resposta oberta.

Per poder enviar la teva enquesta, has de confirmar que has llegit la informació bàsica sobre protecció de dades i autoritzo el tractament de les meves dades personals:

Informació bàsica sobre protecció de dades

Responsable del Tractament: Departament d'Educació i Formació Professional, amb C.I.F. n° S0811001G, domicili a la Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona, telèfon 93 400 69 00 i DPD dpd.educacio@gencat.cat

Encarregat del Tractament: Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques ("IVÀLUA"), amb C.I.F. n° Q0801583-F, domicili al C/ Alts Forns 36-44 08038 Barcelona, e-mail info@ivalua.cat, telèfon (+34) 93-5545300 i DPD dpd.economia@gencat.cat

Finalitat: Participar en estudis dirigits a avaluar i millorar les polítiques educatives del Departament d'Educació.

Legitimació: La base legal per al tractament de dades és el teu consentiment atorgat mitjançant l'acceptació de la clàusula de tractament de dades. El consentiment es pot retirar en qualsevol moment, sense que afecti de forma retroactiva al tractament de dades personals realitzat fins al moment de la revocació.

Destinataris: Administració de la Generalitat de Catalunya i organismes i entitats competents en la matèria. Les dades no es comunicaran a tercers, excepte que ho hàgiu consentit prèviament o en els casos previstos per llei

Conservació: La informació proporcionada es conservarà per part d'Ivàlua només durant el temps de realització de l'avaluació.

Drets de les persones interessades: Com a persona interessada pots exercir el dret d'accés a les teves dades personals, així com sol·licitar la rectificació de les dades inexactes o, en el seu cas, sol·licitar la seva supressió quan les dades ja no siguin necessàries per a les finalitats que van ser recollides. També pots sol·licitar la limitació i oposició del tractament de les teves dades, en determinades circumstàncies i per motius relacionats amb la teva situació particular.

Igualment, tens dret a revocar el teu consentiment en qualsevol moment, sense que això afecti de forma retroactiva al tractament de dades personals realitzat fins el moment.

Podràs exercitar els drets referits anteriorment, adreçant una [sol·licitud en suport paper](#) a Ivàlua (c. Foc, 57, 08038 Barcelona) o, en format electrònic, mitjançant la [petició genèrica](#) disponible al web Tràmits gencat. La presentació de la sol·licitud per mitjans electrònics requereix disposar de [certificat electrònic](#) o bé del sistema alternatiu d'identificació [idCat Mòbil](#)). Heu d'indicar clarament a la vostra sol·licitud quin dret o quins drets exerciu.

- ☐ He llegit la informació bàsica sobre protecció de dades i autoritzo el tractament de les meves dades personals (SI NO CLIQUEN, NO HAN DE PODER ENVIAR LA RESPOSTA)

10.4. Correus electrònics enviats a equips directius i docents

Adreçat a equips directius

ASSUMPTE: Participació a l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius
Cos del correu:

Benvolguda,
Benvolgut,

El Departament d'Educació i Formació Professional, en col·laboració amb l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), està avaluant com s'ha implementat la regulació sobre l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria.

En el marc d'aquesta actuació, et convidem a participar en una enquesta adreçada als equips directius i docents d'aquesta etapa.

L'objectiu és recollir informació sobre com s'ha aplicat la regulació durant aquest curs, quines dificultats s'han detectat i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.

 [Accés a l'enquesta](#)

 Data límit: 6 de maig (inclòs)

Pots emplenar l'enquesta en un temps estimat d'entre 3 i 8 minuts, segons el teu perfil. La teva aportació és clau per orientar futures decisions.

Aquesta enquesta s'ha fet arribar a totes les direccions i a tot el professorat dels centres d'educació secundària obligatòria, al seu compte XTEC. Per tant, no cal que la reenviïs als docents del teu centre. T'agraïm, però, que si aquest no és el canal habitual de comunicació del centre, informessis el professorat que s'està duent a terme aquesta enquesta perquè hi puguin participar.

Has d'accedir a l'enquesta amb el compte GICAR. Aquesta identificació només s'utilitza per evitar respostes duplicades. Les respostes s'analitzaran de manera anònima.

Per a qualsevol dubte o comentari, pots escriure a: formacio@ivalua.cat.

Moltes gràcies per la teva col·laboració i implicació,

Departament d'Educació i Formació Professional

Moltes gràcies per la vostra col·laboració i implicació.

Adreçat a equips docents

ASSUMPTE:

Participa a l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius

Cos del correu:

Benvolguda,

Benvolgut,

El Departament d'Educació i Formació Professional, en col·laboració amb l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), està avaluant com s'ha implementat la regulació sobre l'ús dels dispositius mòbils que s'ha iniciat aquest curs 2024-2025 als centres educatius que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria.

En el marc d'aquesta actuació, et convidem a respondre una enquesta adreçada a docents i equips directius d'aquesta etapa.

L'objectiu és conèixer com s'ha aplicat la regulació als centres: com s'ha incorporat a les normes internes, amb quines dificultats t'has trobat en l'aplicació durant aquest curs i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.

 [Accés a l'enquesta](#)

 Data límit: 6 de maig (inclòs)

Pots emplenar l'enquesta en un temps estimat d'entre 3 i 8 minuts, segons el teu perfil. La teva opinió és clau per orientar futures decisions sobre aquesta regulació.

Has d'accedir a l'enquesta amb el compte GICAR. Aquesta identificació només s'utilitza per evitar respostes duplicades. Les respostes s'analitzaran de manera anònima.

Per a qualsevol dubte o comentari, pots escriure a: formacio@ivalua.cat.

Moltes gràcies per la teva col·laboració,

Departament d'Educació i Formació Professional

10.5. Comparació de mostres de l'enquesta

La Taula 8 compara les característiques dels centres educatius enquestats i el total de centres educatius amb ESO a Catalunya. La columna (1) recull la mitjana de cada variable per als centres on s'ha obtingut almenys una resposta de l'equip docent o directiu; la columna (2) mostra les mitjanes corresponents a la submostra de centres on s'ha obtingut almenys una resposta de l'equip directiu; i la columna (3) presenta els valors mitjans per al conjunt de centres de Catalunya.

Les columnes (4) i (5) mostren, respectivament, la diferència entre els valors mitjans de la mostra completa i de la submostra amb equips directius respecte als valors del conjunt de centres. Els asteriscs indiquen si aquestes diferències són estadísticament significatives.

Taula 8: Contrast de mitjanes entre els centres educatius enquestats i el total de centres educatius amb ESO a Catalunya

Variable	(1) Mitjana centres enquestats	(2) Mitjana centres amb resposta equip directiu	(3) Mitjana total centres amb ESO	(4) Diferència (1) – (3)	(5) Diferència (2) – (3)
Nombre d'alumnes	338,67	347,27	337,69	0,97	9,57
Renda bruta mitjana per llar de la secció censal	51384,93	50952,02	51323,35	61,58	-371,33
Percentatge de població immigrada a la secció censal	0,20	0,20	0,20	0,00	0,00
Centre de màxima complexitat	0,26	0,26	0,26	0,00	0,00
Grau d'urbanització					
Centres urbans	0,49	0,46	0,49	0,00	-0,03
Àrees semi- denses	0,40	0,42	0,40	0,00	0,02
Àrees rurals	0,11	0,11	0,11	0,00	0,01
NA	0,02	0,02	0,08	-0,06 ***	-0,06 ***
Província					
Barcelona	0,68	0,67	0,68	0,00	-0,01
Girona	0,12	0,12	0,12	0,00	0,00
Lleida	0,07	0,07	0,07	0,00	0,00
Tarragona	0,13	0,14	0,13	0,00	0,01
NA	0,00	0,01	0,07	-0,06 ***	-0,06 ***

Variable	(1) Mitjana centres enquestats	(2) Mitjana centres amb resposta equip directiu	(3) Mitjana total centres amb ESO	(4) Diferència (1) – (3)	(5) Diferència (2) – (3)
Delegació					
Alt Pirineu i Aran	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
Baix Llobregat	0,10	0,11	0,09	0,01	0,02
Barcelonès	0,07	0,08	0,08	0,00	0,00
Catalunya Central	0,08	0,08	0,08	0,00	0,01
Consorci d'Educació de Barcelona	0,12	0,09	0,13	-0,01	-0,04 **
Girona	0,12	0,12	0,12	0,00	0,00
Lleida	0,06	0,05	0,06	0,00	0,00
Maresme - Vallès Oriental	0,13	0,13	0,13	0,00	0,00
Penedès	0,07	0,08	0,07	0,00	0,01
Tarragona	0,08	0,08	0,07	0,00	0,00
Terres de l'Ebre	0,03	0,04	0,04	0,00	0,01
Vallès Occidental	0,13	0,12	0,13	0,00	-0,01
Tipus de centre					
Institut estudis post-obligatoris	0,74	0,77	0,71	0,04	0,06 **
Institut amb només ESO	0,08	0,08	0,08	-0,01	-0,01
Institut-escola	0,18	0,16	0,21	-0,03	-0,06 **
Nombre de centres	663	713	557		

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 3.2 de l'informe. Notes: p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01

Pel que fa a les diferències entre el personal docent enquestat i el total de docents d'educació secundària, només es disposa d'una sola variable per fer el contrast: el sexe de la persona. Els resultats d'aquest anàlisi mostren que el percentatge de dones en la mostra enquestada és del 62,6 %, mentre que al conjunt del professorat és del 63,8 % i, per tant, estan lleugerament infrarepresentades. Tanmateix, aquesta diferència no és estadísticament significativa.

10.6. Anàlisi de l'enquesta

Pel que fa a l'anàlisi de les respostes, en primer lloc s'ha fet una **explotació descriptiva** del conjunt de respostes, que es pot consultar a l'apartat 10.7. dels annexos. En segon lloc,

s'han aplicat **tècniques d'anàlisi bivariant i multivariant** per explorar possibles relacions entre les respostes d'interès i diverses variables de segmentació; és a dir, per comprovar si les respostes varien en funció d'una o més característiques dels participants o dels centres educatius.²⁶ Aquesta anàlisi d'heterogeneïtat s'ha realitzat tenint en compte les següents variables:

- A nivell de **docent**, s'han considerat: el grup d'edat, la identitat de gènere, si la persona forma part de l'equip directiu, si és tutor/a, els cursos on imparteix docència, l'experiència al centre i l'experiència total en la docència.
- A nivell de **centre educatiu**, s'han analitzat diferències segons tipus de centre (institut-escola, institut amb estudis post-obligatoris, o institut amb només ESO), nombre d'alumnes, les característiques sociodemogràfiques de la zona on s'ubica el centre (renda bruta mitjana per llar i percentatge de població immigrada) i el seu grau d'urbanització, i segons si es tracta o no d'un centre de màxima complexitat.

Les dades d'aquestes **variables de context** s'han obtingut de diverses fonts secundàries: dades obertes dels centres educatius de Catalunya,²⁷ dades de la prospectiva de centres provinents del Departament d'Educació i Formació Professional i dades territorialitzades a nivell de secció censal obtingudes de l'INE i l'Idescat (renda bruta per llar, percentatge de població immigrada i grau d'urbanització)²⁸.

Finalment, l'anàlisi també inclou l'estimació d'un **model logit** per tal d'explorar els efectes de la regulació de l'ús del mòbil en l'alumnat, que compara un grup de tractament (centres que endureixen la regulació dels usos del mòbil) amb un grup de control (centres que no canvien la regulació).

²⁶ Per poder fer aquestes anàlisis, s'han hagut d'excloure 109 respostes en les que no es podia identificar el centre educatiu on treballa la persona enquestada.

²⁷ Dades extretes del [Directori de centres educatius](#).

²⁸ Dades de renda extretes de la [pàgina web de l'Institut Nacional de Estadística](#).
Dades de població immigrada extretes de la [pàgina web de l'Institut Nacional de Estadística](#).
Dades de grau d'urbanització extretes de la [pàgina web de l'Institut d'Estadística de Catalunya](#).

10.7. Resultats descriptius de l'enquesta

Bloc 1

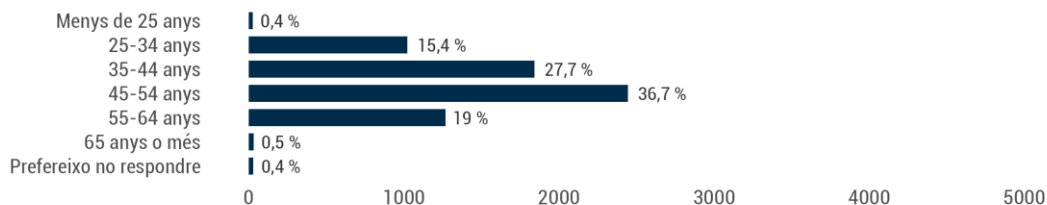
Quin és el teu sexe?

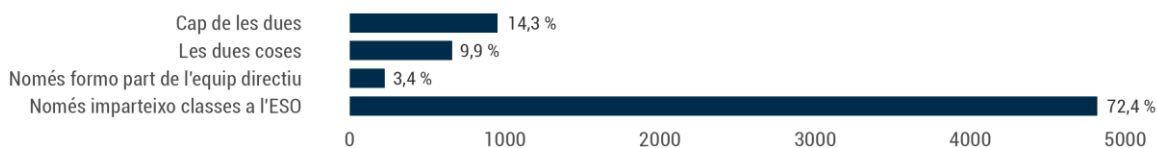
Quina és la teva identitat de gènere?

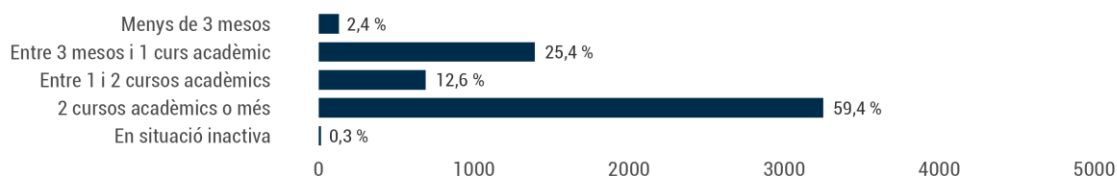
Quina edat tens?

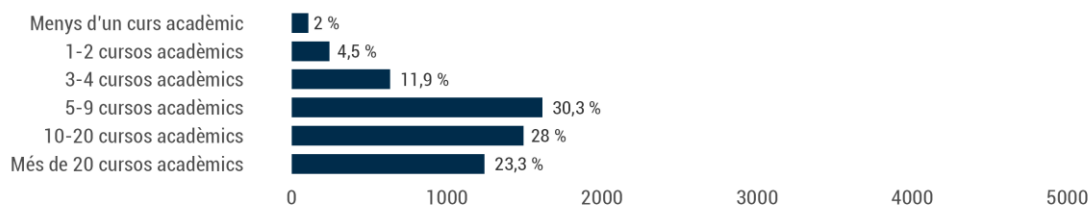
Imparteixes classes a l'ESO o formes part de l'equip directiu?

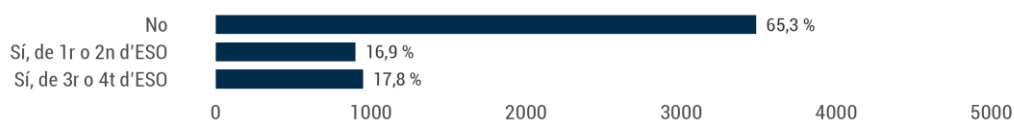
Quant de temps has treballat en aquest centre educatiu?

En total, quant de temps has treballat com a docent en centres educatius?

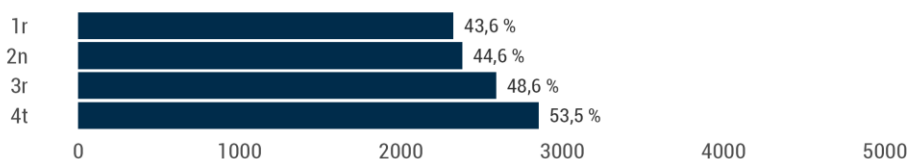

Ets tutor/a d'un grup classe?

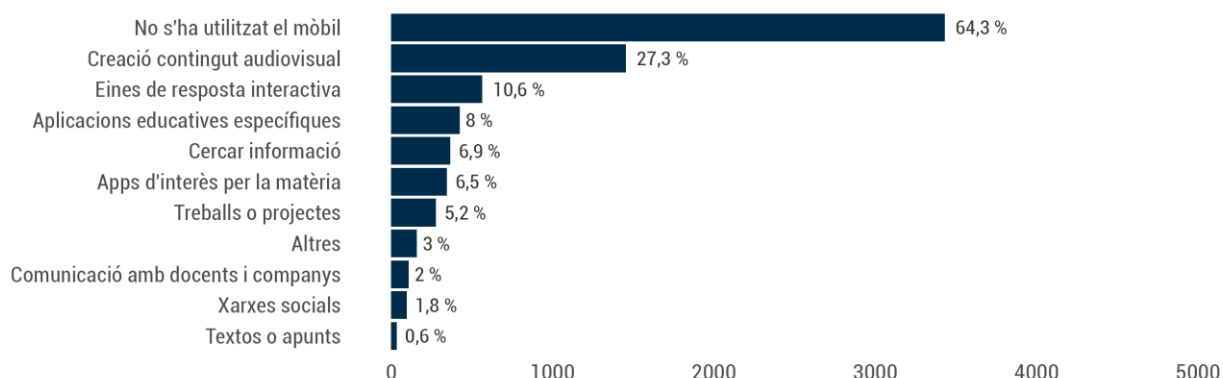

Bloc 2

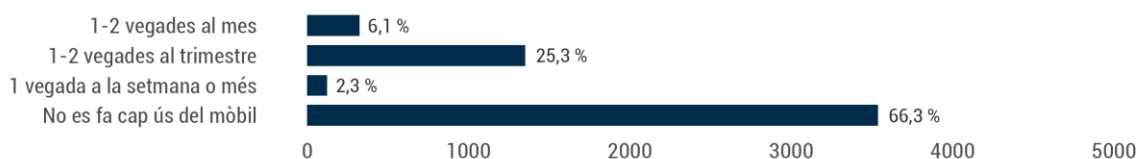
En quins cursos imparteixes classe? (es pot marcar més d'una resposta)

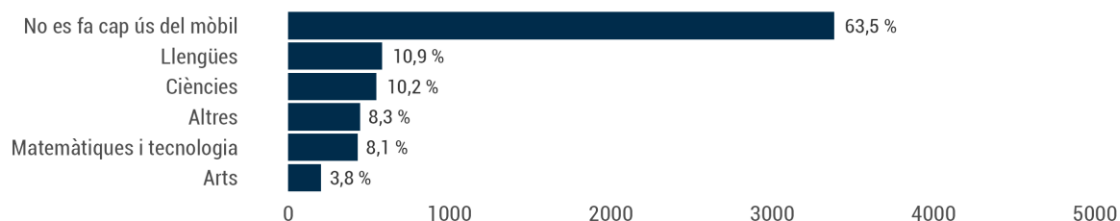
Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats: (es pot marcar més d'una resposta)

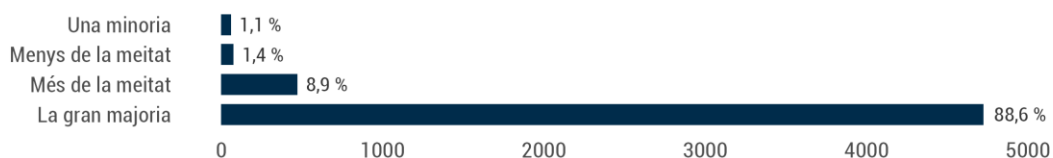
En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries?

A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs? (es pot marcar més d'una resposta)

Quina proporció d'alumnes tenen un dispositiu mòbil personal?

Formes part de l'equip directiu?

Bloc 3

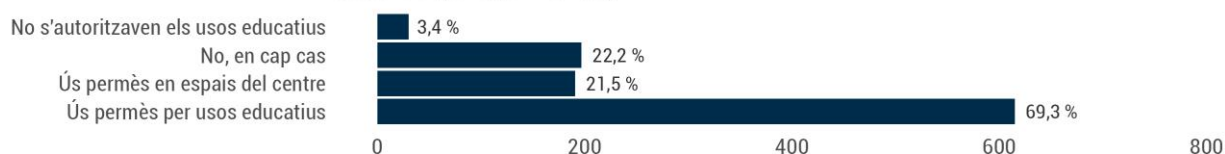
En el marc dels usos previstos per l'ESO a l'actual regulació, quina opció va triar entre les següents?

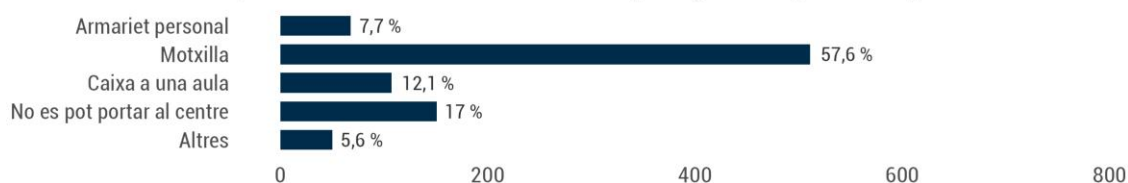
Aquest curs 2024-2025 heu actualitzat les NOFC per recollir els usos previstos dels mòbils de l'actual regulació?

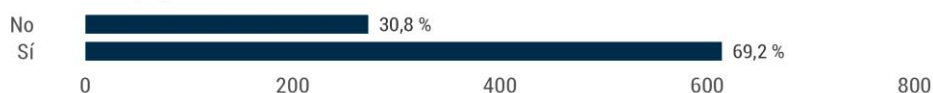
En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024? (si us plau, marca totes les que siguin certes)

De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?

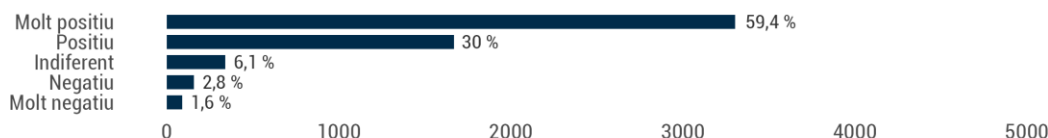

Les normes del centre recullen que els dispositius mòbil que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió?

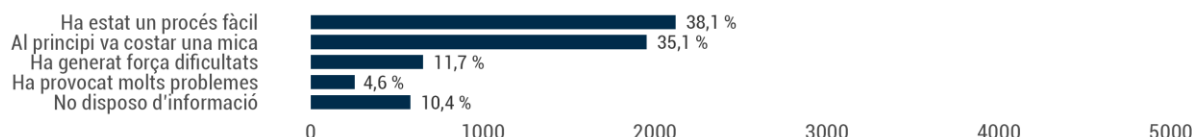

Bloc 4

Com valoreu l'efecte general de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes?

Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?

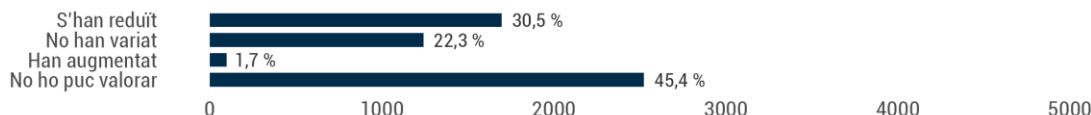
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les incidències relacionades amb l'ús indegut dels mòbils?

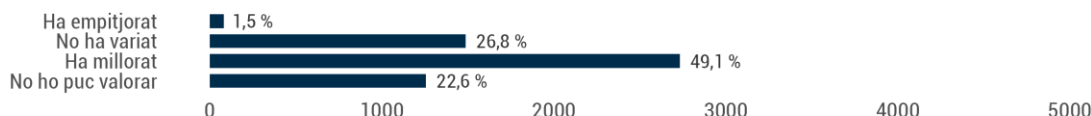
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les conductes contràries a la convivència?

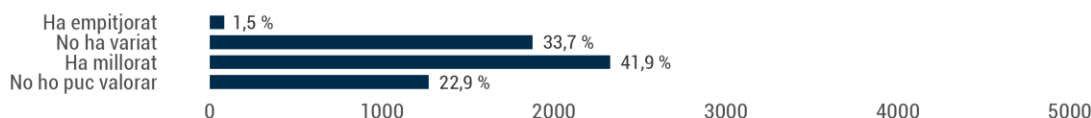
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en els casos de ciberassetjament?

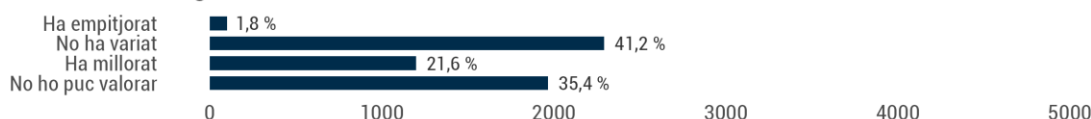
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en la relació entre els alumnes?

Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en l'atenció de l'alumnat?

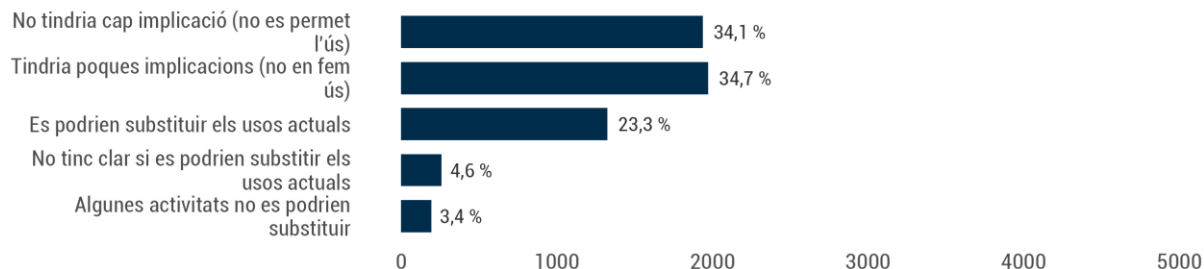

Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en el rendiment acadèmic de l'alumnat?

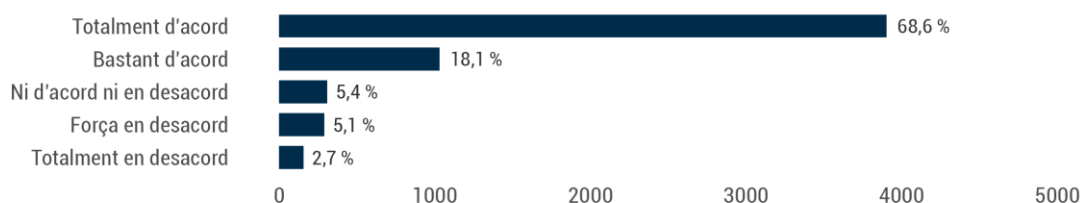

Bloc 5

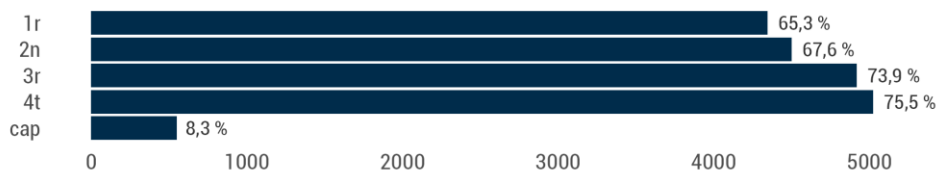
En cas que no es permetés l'ús educatiu dels mòbils a l'ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?

Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?

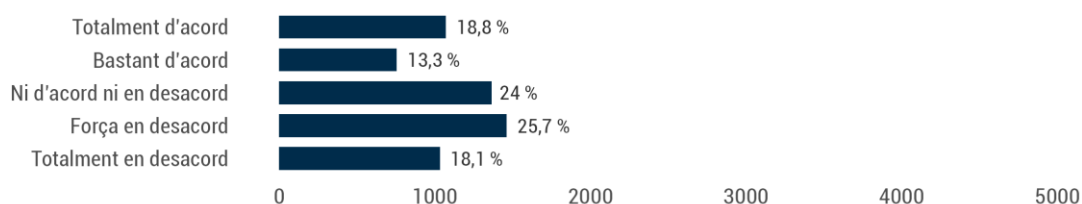
A quins cursos l'alumnat pot endur-se l'ordinador a casa?

Amb quina freqüència es poden endur el dispositiu portàtil a casa?

Com valoraries que l'alumnat hagués de deixar els seus ordinadors al centre?

10.8. Resultats detallats de l'anàlisi de l'enquesta

Taula 9: Probabilitat d'aplicar una prohibició total dels usos del mòbil durant el curs 2024-2025

Variable	Efecte marginal mitjà	Error estàndard	p-valor
Nombre d'alumnes (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	-0,07	0,08	0,35
Quartil 3	0,07	0,09	0,45
Quartil 4	0,08	0,09	0,37
Tipus de centre (categoria de referència: Institut-escola)			
Institut amb estudis post-obligatoris	-0,08	0,09	0,36
Institut amb només ESO	0,07	0,10	0,52
Centre de màxima complexitat	0,10	0,06	0,12
Grau d'urbanització (categoria de referència: centres urbans)			
Àrees semi-denses	-0,06	0,05	0,24
Àrees rurals	-0,07	0,09	0,43
Percentatge de població immigrada (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	0,00	0,06	0,94
Quartil 3	-0,04	0,06	0,57
Quartil 4	-0,06	0,07	0,45
Renda bruta mitjana per llar (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	-0,09	0,07	0,17
Quartil 3	-0,05	0,07	0,50
Quartil 4	-0,11	0,08	0,14
Nombre d'observacions			504

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 2.3 de l'informe.

Notes: La taula mostra els efectes marginals mitjans estimats a partir d'un model *logit*, juntament amb els errors estàndard i els valors-*p*. Els efectes marginals indiquen el canvi mitjà en la probabilitat que un centre apliqui una prohibició total, associat a un canvi unitari en cada variable explicativa (en el cas de les variables categòriques, respecte a la categoria de referència), mantenint la resta de variables constants.
p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01

Taula 10: Probabilitat de fer ús del mòbil amb finalitats educatives durant el curs 2024-2025

Variable	Coefficient	Error estàndard	p-valor
Edat (categoria de referència: menys de 25 anys)			
25-34 anys	0,12	0,10	0,24
35-44 anys	0,09	0,10	0,40
45-54 anys	0,08	0,10	0,42
55-64 anys	0,09	0,10	0,37
65 anys o més	0,07	0,15	0,63
Prefereixo no respondre	0,01	0,14	0,95
Equip directiu (categoria de referència: sí)			
No	0,07 ***	0,02	0,00
Identitat de gènere (categoria de referència: home)			
Dona	-0,05 ***	0,01	0,00
No-binari	-0,01	0,12	0,94
Prefereixo no respondre	-0,05	0,03	0,14
Temps treballat al centre (categoria de referència: entre 3 mesos i 1 curs acadèmic)			
Entre 1 i 2 cursos acadèmics	0,04 **	0,02	0,03
2 cursos acadèmics o més	0,05 **	0,02	0,02
Temps treballat (categoria de referència: menys d'un curs acadèmic)			
1-2 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,46
3-4 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,43
5-9 cursos acadèmics	-0,05	0,05	0,30
10-20 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,46
Més de 20 cursos acadèmics	-0,03	0,06	0,56
Cursos on imparteix classe (categoria de referència: 1r i 2n d'ESO)			
1r, 2n, 3r i 4t d'ESO	0,14 ***	0,02	0,00
3r i 4t d'ESO	0,14 ***	0,02	0,00
Nombre d'alumnes (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	0,00	0,03	0,92
Quartil 3	0,01	0,04	0,74
Quartil 4	-0,05	0,04	0,19
Tipus de centre (categoria de referència: Institut-escola)			
Institut amb estudis post-obligatoris	-0,04	0,04	0,37
Institut amb només ESO	0,00	0,05	1,00

Variable	Coefficient	Error estàndard	p-valor
Centre de màxima complexitat	-0,03	0,02	0,28
Grau d'urbanització (categoria de referència: centres urbans)			
Àrees semi-denses	-0,05 **	0,02	0,02
Àrees rurals	-0,04	0,03	0,22
Percentatge de població immigrada	0,02	0,09	0,81
Renda bruta mitjana per llar	0,00	0,00	0,23
Nombre d'observacions			5.225

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 3.2 de l'informe.

Notes: La taula mostra els efectes marginals mitjans estimats a partir d'un model *logit*, juntament amb els errors estàndard i els valors-*p*. Els efectes marginals indiquen el canvi mitjà en la probabilitat que un/a docent faci ús del mòbil amb finalitats educatives, associat a un canvi unitari en cada variable explicativa (en el cas de les variables categòriques, respecte a la categoria de referència), mantenint la resta de variables constants.
p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01

Avaluar per millorar

A Ivàlua promovem la cultura de l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya.
Avaluem polítiques públiques, difonem evidències, oferim formació i elaborem recursos.

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona